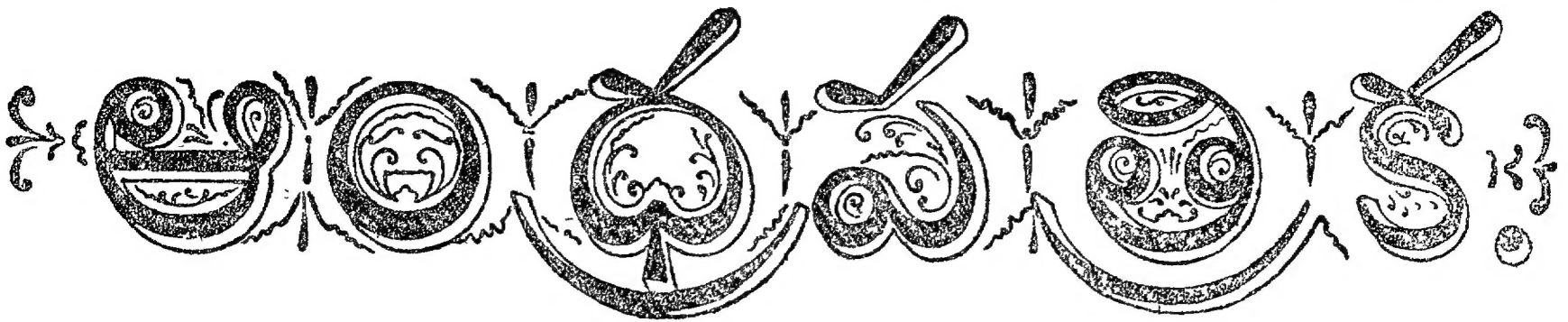

వి.డి.వ.త్ర.క 1-3 0-1-8

Register No. M. III8

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

31249

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 30-వ తేది శుక్రవారము
శ్రీ క్రొధనామ సంవత్సరము, కార్తీకమాస శుద్ధ చతుర్దశి ౧౪.

No. 166

సంచిక ౧౬౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పరిచితావ పీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
జ్వరముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

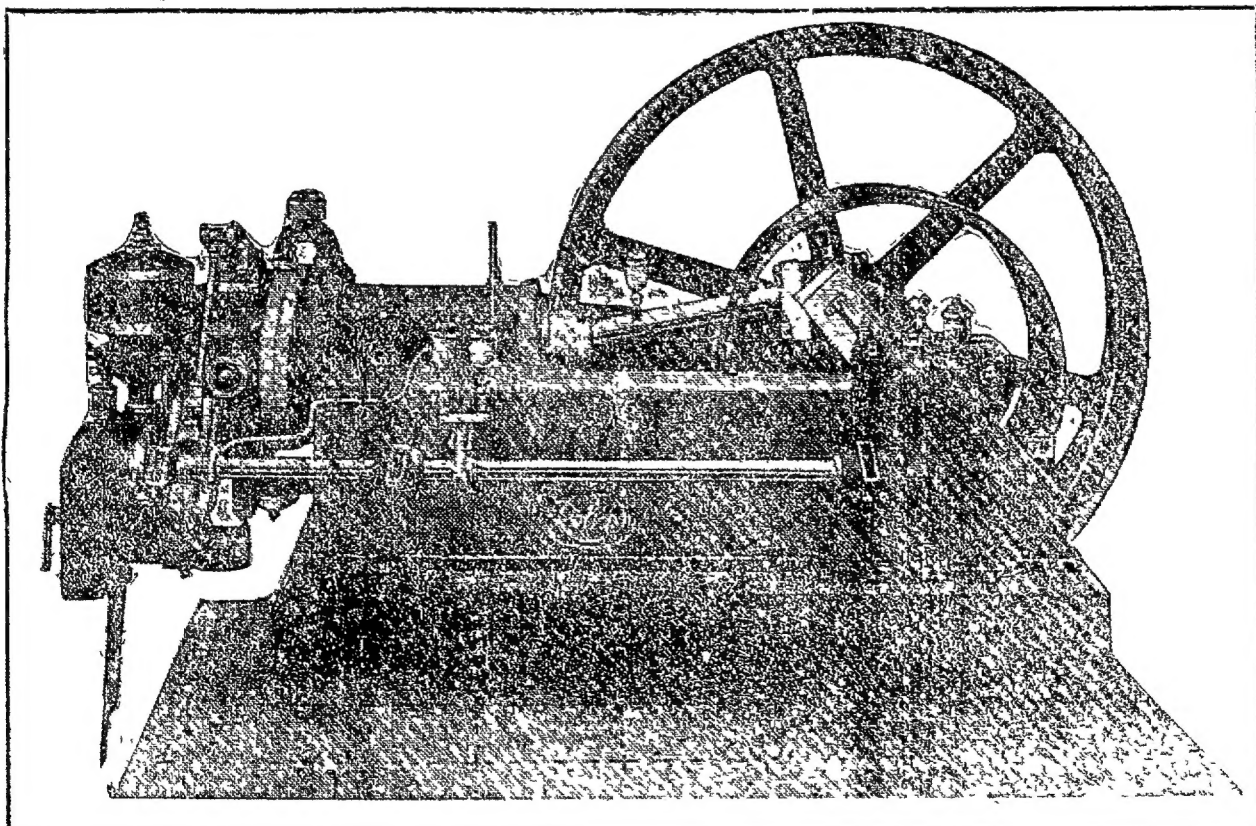
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కిర్ప 0-10-0; డజన్ 1-కిర్ప 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టిపేది, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

The Best and Up-to-date Engine in the Market

“రాబ్ నె” లాంగుస్ట్రోక్ న్యూట్రెపు నెమిడి నెల్ క్రూడ్ ఆయిలు యింజనులు

1880

లోడు లాగుటలో ప్రసిద్ధిచెందినవి. ఎంత మడ్డి క్రూడ్ ఆయిలుతోనైనను చక్కగా పనిచేయును. ఆయిలు బహు తక్కువగ ఖర్చును
వేవరైజరును తరుచుగా క్లీన్ చేయ నవసరములేదు. ఇంజనులు భారీవిగానున్నా, సామానులు బలముగాను,
ఊంపు అధికముగానున్న పుండుటచే చాలకాలము చక్కగా పనిచేయును. ఇంజను నడిపించుటకు విశేష నేర్పరితనము అక్కరలేదు
సోల్ యేజంట్సు—

లండన్ ప్రేడింగు కంపెనీ, బెజవాడ (ఇండియా)

Telegrams “LAKSHMI” Bezwada.

(అన్నిరకముల మిల్లుసామానులు డై రెక్టుగా యింపొందెనే స్థాపయించువాడు “రాబ్ నె” గ్యాసుయింజనులు, స్టాంపులకున్నా సోల్ యేజంట్సు)

ఉపాధ్యాయుడు లేక నే నులభముగ ఆంగ్లభాషను 60 దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును.

తెలుగు ఉపాధ్యాయులకు ఇంగ్లీషు పదములకు తెలుగుకొనవచ్చును. ఇదివరకు ఇటువంటి పుస్తకము బయలుపడలేదు. ఇది ప్రాథమికంగా ఇంగ్లీషు మాట్లాడుటకును, చదువుటకును, వ్రాయుటకును నేర్చుకొనుటకు సులభ తెలుగులో ప్రయోగపడినది.

ఆంగ్ల ఆశాన్ లేక ఆంగ్ల బోధిని.

ఆంగ్లం బాధ్యుల పుస్తకములకు లోబడిన వనశ్రేణులో ఇంగ్లీషు భాషనే ముందుకు వచ్చి ఒక్కొక్కరి మేలుకును, జీవనోపాయమునకును, వాణిజ్యమునకును కారణముగా ప్రకటించుచు అందరికిని తెలియ విషయముగా యుండియు కొన్ని సందర్భముల వల్లను, కాకర్లము లేనందునను కొందరు ఈ భాషను నేర్చుకొనకుండ విడిచి వెనుక వ్యసనపడుటను మనము వలెచూచుచున్నాము. ఇందులో ఒకపదమును శబ్దము విధమున వాటియొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును, వ్యుత్పత్తి, పక్షములు, దినములు, నెలలు, సంవత్సరములు, పుష్కములు, ఆయుగములు, పెండ్లి, నీమంతనోటిసులు మొదలైనవి ఇంగ్లీషులోను, తెలుగులోను వ్రాయువిధమును, చిన్నకథలును, సామెతలును వాటియొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును నిండా సులభమైన శైలిలో చూపించబడియున్నది. సుమారు 600 పేజీలుగల పెద్దపుస్తకము. అందమైన బైండింగు చేయబడియున్నది. స్త్రీలును, బాలురును, వ్యాపారులును, సర్వమునాదులును, ఉపాధ్యాయులకును మిగల ముఖ్యమైనది. ఆంగ్లము తెలియనివారు 2 ల పుస్తకము తీర్చుటకుగాను కొన్ని మంచి తంతి సమాచార మార్దులును, ఒకరు ప్రాథమిక విద్యకాలములో వ్రాయవలసిన ఉయిలు కాశములను నెలకొన

తెలుగులు ఎల్లప్పుడూ లభ్యమౌతునది ఈ పుస్తకము 1-కి వెల రూ. 2. తపాలుచార్జి అకౌలు 8. ముద్రాగారము:— మోసపాండిట్ మా రికార్డు నెర్రక గదుల్లు 80 పుస్తకమును గమనించి తీయుడు.

టి. రాజగోపాలు మొదలియారు, 302, టంగళాలపేది, మింటు పోస్టు, మదరాసు.

ఆంగ్ల వస్త్రములు

క్రాంతమాదిరి, మేలైనపట్టుతో నేయబడినది, అందమైన సరిగలించుగలది, పలురంగులలో గలవు.

పొడవు	నిడివి	పొడవు	నిడివి
1 1/2 గజముల	27 అం పట్టుగుడ్డ ధర రూ. 6.	2 గజముల	35 అం బట్టుగుడ్డ ధర రూ. 7.
2 1/2 ,,	44 ,, ,, 10.	3 ,,	44 ,, ,, 12.

Annapurna Stores, Dasasumedh, Benares City.

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుతశాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టరు) కామినియా నూనె ప్రసిద్ధి కెక్కిన వస్తువులచే శాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శరీరములకు పెంచుటకు గాను మంచివస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదట్లకు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును, చుండు మొదలగు వానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువలె, మృదువుగాను, అందముగాను పెంచును. అంతియే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మొదలగు చల్లదనమును కలిగించి సుఖము నిచ్చును. ఇన్ని మంచిగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు రుప్రసాదము. దానియొక్క ఆధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రదర్శనములోను, డిల్లూ ఓఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అహమదాబదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

మతిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ ట్రా. 3 బుడ్లు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ ట్రా. పై కామినియా నూనె ప్రతివ ర్తకునివద్దను, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోల్ యొజెంట్సు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జామ్నామనీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

అటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

అటోదిల్ బహారు అత్తరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది. ఇది సువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును.

కొన్నిచుక్కలను మీ చేతి రుమాలుమీద చల్లినయెడల కమనీయమైన సువాసన అన్నిదిశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క ఆధిక్యమునకు కలత ప్రదర్శనములో బంగారుపతకమును బడసెను.

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 | 1 డ్రాం బుడ్డి ధర రూ. 0-12-0
1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

సోల్ యొజెంట్సు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జామ్నామనీదు, బొంబాయి.

శాసనోల్లంఘనము

సర్ పి. సి. రాయగారి అసంగీకారము

'స్టేట్సుమన్' విలేజిరి యొక్క నాగపూరునుండి అకోబరు 21 వ తేది నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

సర్ పి. సి. రాయగారు నాగపూరులో నిర్వాహకార్యక్రమమునుగూర్చియు, దేశోద్ధరణముగూర్చియు సుపర్యసించుచు భారతీయులు మితవ్యమును, సర్వములందు భారతీయులను కేర్వవలెనని మొరబెట్టుచు ఉన్నలోద్యోగములందు నియమింపబడగనే ఆపెద్దతీరులనే కావలెనని కోరెదరని చెప్పిరి. వారు దేశముకొరకు త్యాగముజేయ సిద్ధముగ నుండవలెను. ఇందువలన నిలువయుండు ధనముతో దేశోద్ధరణకార్యము లనేకములు చేయవచ్చును.

డాక్టరు రాయ స్వరాజ్యపక్షవిధానమున కసమ్మతి దెల్పెను. వారు తమకే క్లిని ధనమును ప్రభుత్వము నోడించుటకే వినియోగించుమందిగాని గ్రామోద్ధరణమునకేవియు తోడ్పడుటలేదని చెప్పిరి. రిస్కాన్సీపు సహకారమునియు, శాసనోల్లంఘనమునియు ఒక్కమాటలోనే యనిరి. దేశ మితవ్యనికీ బూనుకొన సిద్ధముగనున్నదా? ప్రజలలో జాతీయభావప్రబోధము గల్గుటకు వారేమి ప్రయత్నముజేసిరి? బొట్లచాలమండి మామలును నిరక్షరకుటుంబులైన యున్నారు. శాసనోల్లంఘనము విషయము గాంచుననియే వారుతలంచిరా? నిజముగా నిది పటాలోపమతపష్టమరేమియు గాదు.

హిందూ మహమ్మదీయవిభేదములను సృష్టించినదిగూడ వారేయని ఆయనచెప్పడగను. ప్రస్తుతము మహమ్మదీయులు గనున్నవారు చాలమంది హిందూమతమునుండియే మార్చబడిరి. బ్రాహ్మణులు సానుభూతిలోనుండక మతస్వాతంత్ర్యము నొసంగక పోవుటచేతనే అస్పృశ్యులును నిమ్నజాతులును మహమ్మదీయమతమును స్వీకరించిరి. నిర్బంధము వలనగాని, కత్తిభయము వలనగాని యింతమంది అస్పృశ్యులనును స్వీకరింపలేదు. అస్పృశ్యులు తమంతట దామిష్టపడియే మహమ్మదీయమతములో జేరిరి. హిందువులు ఒకయింటిలో వాలుగుపాయిలు బెట్టుకొన్నవారి వలెనుండిరి. ఇట్లుండి కెన్యాలోను నేటాలులోనున్న భారతీయులకు సమత్వము గావలెనని వాపోవుచుండురు.

సిక్కు-రాజకీయ ఖైదీలసమితి

స్టేటుమెంటు

అహమదాబాదు సెంట్రలుజయిలు సూపరింటెండెంటు సమాధానము

(ప్రీ ప్రెసు లెటివార్)

బొంబాయి, అక్టోబరు 29:—అహమదాబాదు కుట్రకేసు నందు పదిహేనుగురులు శిక్షవిధింపబడి, దానిని యిప్పుడు అహమదాబాదు సెంట్రలుజైలునందు అనుభవించుచున్న భాయిమదనసింగుగారికి మరియేకారణముచేతనే మరి ఆయనసంబంధములు శిక్ష జైలునందు విధింపబడెనని యిటీవల సిక్కు-రాజకీయ ఖైదీలసమితి యిచ్చిన స్టేటుమెంటుపై ప్రీ ప్రెసు విచారణచేయగా బొంబాయి ప్రధానరాజాధికారి యిట్లుదెల్పెను. ఈ స్టేటుమెంటు కుద్ర అబద్ధమైనది. ఏలన, మదనసింగయొక్క సత్త్వ రసమునకు అహమదాబాదు సెంట్రలు జైలు నూపరింటెండెంటు సంతసింది ఖైదీలపై ఓవరుసీయరుగ మదనసింగు సంచలనన దని గత ఆగష్టుమాసమందు యిస్సెవ్వురుజనరలునకు సిఫార్సుచేసెను. నిబంధనలప్రకారం మీషనియందు మదనసింగు గారు నియమింపబడుట కసర్త్వలైనను నూపరింటెండెంటు ప్రత్యేకముగ సింగవిషయమై వ్రాసెను. అందులకు యిస్సెవ్వురు జనరలు అంగీకరించి నూపరింటెండెంటు సిఫార్సు శాంక్షను చేసెను.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

27-10-25 మంగళవారము నుండి 30-10-25 కుక్రవారమువరకు పతే డిటెక్ట్ వ-పోలీసు ఆట

ఇన్ టూ ది నెట్ 4 వ వారము 4 భాగములు

మ్యూయార్డు కమిషనరు పోలీసుగారైన రిచర్డు ఇ. ఎస్. రైట్ గారిచే వ్రాయబడినది.

యానివర్సల్ స్పెషల్ గ్రూపు 5 భాగములది

1594

భార్యనెంటు జార్జిగజేటు

అక్టోబరు 27 మంగళవారము

పట్టెను డిపార్టుమెంటు

సెంట్రల్ ఎ. డి. క్రాంతిగారు డిపార్టుమెంటు ప్రధాన అంధుల క్రెడిట్ నియమింపబడిరి.

సెంట్రల్ ఎ. డి. జాన్సన్ గారు న్యాయశాస్త్రం పంతులుగారు సెలవుపై నన్నులకాలము హైకోర్టు పనిచేయుచుండెను.

లా డిపార్టుమెంటు

సి. యల్. మూరుగూరు కార్మికుల నష్టపరిహారములను పరిష్కరించు కమిషనరుగ నియమింపబడిరి. లేబరు కమిషనరు పాదెసరుగారు ఛార్జ్ ప్రొవ్యూకొనుచు మూరుగూరి పని చేయుచుండెను.

రిజిస్ట్రేషను శాఖ

రిజిస్ట్రేషను ఇన్స్పెక్టరు కేరలు కార్యాలయపుమానే జరుగె. వెంకటకృష్ణ పిల్లేగారు చెన్నపురియందలి జాయింటు స్టాంపుల పెరీల రిజిస్ట్రేషను అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

అధివృద్ధి శాఖ

జిల్లా ఫార్మల్స్ అఫీసరు యం. సి. చాండిగారు పడమటి కడప డివిజనుకు మార్చబడిరి. సి. వెంకటరమణగారు అప్పరు గోదావరి డివిజనుకు మార్చబడిరి.

అటవీ శాఖ డిప్యూటీ కాన్స్టేబులు జె. సి. రెంచిగారు కడప జిల్లా ఫార్మల్స్ అఫీసరుగ నియమింపబడిరి. బి. కె. రాయగారు నెల్లూరు డివిజనుకు మార్చబడిరి.

సి. డబ్ల్యు. డి.

అసిస్టెంటు ఇంజనీయరు యం. రామనాథ అయ్యరు వార్తల సర్కిలుకు యం. యస్. రామసుందరం గారు మద్రాసుకు మార్చబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనా శాఖ

మేజరు ఫ్రెడెరిక్ కారెకుగారు బరం ప్రంజిల్లా జెయింట్ మెడికలు అఫీసరుగ నియమింపబడిరి. కెప్టెను జగన్నాథ బాల కృష్ణమూర్తి ఐ. యం. యిచ్ గారు కర్నూలు జిల్లా మెడికలు అఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

కోలా కేశవరెడ్డిగారు గురజాల తాలూకా బోర్డు అన్య ఉద్యమకు, పులుసు నరికిరెడ్డి నండల గోపిరెడ్డి బోయ రామ రెడ్డిగారు సభ్యులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

బంగళా గంగారాం సింగుగారు గుంటూరు తాలూకా బోర్డు ఉద్యమకు ఎన్నుకొనబడిరి.

కెంపూరు రఘువలచందరిగారు సరపారాపు చేరు తాలూకా బోర్డు ఉద్యమకు చింతలచెరువు కోటిశ్వర రెడ్డి పంతులుగారు అధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

య.క. సంద్యు చాడిరి, యం. అంబయ్యచాడిరి ఐ. కోయ్య చాడిరి, జి. సిహాచలం పంతులుగారు సరపారాపు చేరు తాలూకా బోర్డు సభ్యులు గుంటూరు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

పరమూరు కృష్ణారావుగారు గార్లదిన్నె శ్రీరాములు గారు, జి. చిన్న రామయ్య కెట్టిగారు, జనాబు కమారు మహమ్మదు రహమాన్ గా సాహెబుగారు అనంతపురము మునిసిపలు సంఘ సభ్యులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

స్పెల్లి వెంటి లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు బండరు మునిసిపాలిటీ కార్పొరేషన్ ఎన్నుకొనబడిరి.

అల్లాడి సురంగంగారు కంచుల వీరరాఘవ స్వామి గారు రాజమహేంద్రవరము మునిసిపలు సంఘ సభ్యులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

వహమ్యుడు అల్లుల పాతుగూరు చెన్నపురియందలి ప్రభుత్వ మహావిద్యుత్ కళాశాలయందు అరబ్బీ పండితుడుగ నియమింపబడిరి.

నంబూరి వెంకటరాజుగారు (కైకలూరు) వి. యస్. సుబ్బారావుగారు (పాలకొల్లు) కృష్ణా జిల్లా విద్యాసంఘపు సభ్యులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

సి. రంగపూర్తిరావు నాయుడుగారు (పిర్రాపురము) తూర్పు గోదావరి జిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

ఇతర ప్రకటనలు

అరంభపురము కళాశాల లెక్చరరు యస్. కె. వెంకటేశ్వర గారు రాజమహేంద్రవరమును మార్చబడిరి. డి. ఎ. సెన్సింగ

సందిగ్ధము

ఒక మిత్రుడు ఒక దేవుడు వ్యాపారసంఘమున పనిచేయుచున్నాడు. ఉదయము 8 గంటలు మొదలు రాత్రి 9 గంటలవరకును అతడు కార్యాలయమునందే యుండవలెను. బహుశా భోజనమునకు విరతియొందవచ్చును. అతడు ఖద్దరు కట్టగూడదని యజమాను లాజ్జాపించలేదు. గాన అతడు ఖద్దరునే కట్టుచున్నాడు. ఒకవిధేశ్వర కసంఘమువారు యాతీతమునకు ద్వీగుణమున జీతము నిచ్చెదమనిరి. ఇంతసేపు కార్యాలయమున పనిచేయ నవసరముగూడ నుండదు గాని ఖద్దరు కట్టుటకు మాత్రము వారంగీకరింపరు. ఈవిధ్యోగము సంగీకరించినచో ఆదాయమును విక్రాంతియును గూడ అధికముగను, నూలువడుకుటకుగూడ పీలగును. గాని కార్యాలయమున కేగునపుడు ఖద్దరు కట్టగూడదు. ఇప్పుడును ఉద్యోగములో నేయున్నచో ఆదాయము తక్కువ. 12 గంటలు పనిచేయవలెను. నూలువడుకుటకుగూడ వేరలేదుగాని ఖద్దరుమాత్రము కట్టవచ్చును. ఏమిచేయదగినది? అని అతడు నాకు ప్రవాసెను. " ఖద్దరు విషయములుండనిండు. ఆత్మ గౌరవము గల భారతీయుడు నిరోధముతో గూడిన విదేశీయుల కొలుపు చేయగూడదు. వారి మరతునుబట్టి వారికి ఖద్దరుపై ద్వేషము కలదని స్పష్టమగుచున్నది. తీరికలేనిచో నూలు వడుకుట మాని నను మానవచ్చును గాని ఖద్దరును మాత్రము ఎల్లప్పుడునుగూడ కట్టుచునే యుండవలెనని నేను తెలిపెదను. అందరును ఖద్దరును వదలినచో నూలువడుకుటవలన ప్రయోజన మేముండును? ఖద్దరు రక్షకము- తంతుకరణము రక్షితము. ఖద్దరులేనిచో తంతుకరణ మంతరించును. ఖద్దరును వ్యాపింపజేయుచు తంతుకరణమునుగూడ ప్రోత్సహించువలెను. తంతుకరణమును ముఖ్యమేగాని ఖద్దరు ముఖ్యతరము. అధికాదాయమును కోరువారును పరోపకార పరాయణులను నూలు వడుకవలెను. పరోపకారము కొరకు నూలు వడుకవలెనను సంకల్ప మీ మిత్రునకు కలదు. అది గాటమునచో ఎటులో కాలముగూడ చేపారక పోదు. ఇతడు ట్రాములోనో ట్రెయినులోనో కచేరికి పోవలసియుండును గాన అప్పుడు తక్కిలీవైన వడుకుచుండవచ్చును. ఇటుల చాలమంది చేయుచు నేయున్నారు. కావున నితడు ఖద్దరు సంతమాత్రమును వదల గూడదు. విదేశీ వర్తకులకు ఖద్దరుపై గల ద్వేషము తరించినదని నేను తలచుచుంటిని. కలకత్తాలోని పాశ్చాత్యులతో (యూరోపియన్) నేను మాటలాడితిని వారు ఖద్దరుపైని ద్వేషము నేమియును కనబరవలేదు. వారు యావర్తక సంఘమునకు బోధించి వారిద్వేషమును గూడ తొలగింతురుగాక. దేశీయవర్తకులుగూడ కార్యాలయములలో ఉద్యోగులు పనిచేయుకాలమును తగ్గించుట చాల అవసరము. చాల కాలము పనిచేయుటవలన పని తక్కువగానే యుండునుగాని హెచ్చుగానుండదనుట నిశ్చయము. ఈ సంస్కరణ మత్సవసరము. దీనికి కొంత ధైర్యమును ప్రోత్సహమును అవసరము. బలవంతముపైని యిట్టి సంస్కరణము జరిగినచో లాభములేదు. ఇప్పుడు ప్రపంచమునందంతటను గూడ పనిచేయు కాలపరిమితి తగ్గించబడుట విధిగా నేర్పడినది. అది అనతిక్రమణీయము. భారతవర్తకసంఘమువారిండులకు పూనుకొందురు గాక.

(మో. క. గాంధీ. ఎంగ యిండియా 22-10-25)

హం పంతులుగారు కుంభకోణంనుండి అనంతపురం కళాశాలకు మార్చబడిరి.

చెన్నపురియందలి ట్రెసిడెన్సి కాలేజీలో చదువుచున్న యం. శేషాద్రి, ఎ. వసుంధరదేవి, జానుపెరిసు, జి. రంగ రామానుజంగార్లు నెలకు 14 రూప్యముల చొప్పున విద్యార్థి వేతనము ప్రభుత్వమువారు మంజూరు చేసిరి.

సి. భక్తవత్సలు నాయుడుగారు వి. ఏ., వి. యల్. చౌదవరం జిల్లాబోర్డు మనసముగ నియమింపబడిరి.

మిలిటరీ అసిస్టెంటు సర్జను మోన్. పిలాండ్ గారు రాయపేటకై ఆస్పత్రి రెసిడెంటు మెడికలు అఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

సి. ఉమ్మరు యం. వి. వి. యస్. గారు అనంతపురం జిల్లా మెడికలు అఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా భీమవరం గ్రామకాపురములను, ధర్మాత్యులును, చైతన్య క్షిరలను, అగు బొండాడ నూరయ్య గారు 29-10-25 వ తేదీన స్వర్గములయిరి.

తిరుపతి దేవస్థానమునకుజేరిన మహాంతగారి సిల్వర్ జ్యూబిలీ ఉత్సవమును అల్లమిమాండేరిపేటలో గూడ జరిపి సభ్యుల యొకరు వ్రాయగలుగ్నారు.

తంతుకరణవ్యాసము

తంతుకరణమును దానిచరిత్రనుగూర్చి పండిత్యాసమును వ్రాసినవారికి వేయిరూపాయలు బహుమాన మియ్యబడునని శ్రీయుత రేవాశంకర జగజీవనుగారు యావత్సరమునందే ప్రకటించిరి. అది ఆంగ్లభాషలో నుండవలెను. దానిని మార్చి నెల 15 వ తేదీలోగా పంపవలెనని మొదట ప్రకటించబడినది. తరువాత ఏప్రిలు 30 వ తేదీ వరకును గడువు హెచ్చింపబడినది. శ్రీయుతులు శంకరలూలు బాంకరు మగతాలూ గాంధీగార్లు నన్ను (ను హత్తుడు)ను మొదట పరీక్షకులనుగా ఏర్పరచిరి. పిమ్మట అంతాలూ సారాభాయిగారిని గూడ నొక పరీక్షకునిగా నుండగోరిరి. ఆయన అంగీకరించెను. 60 వ్యాసములు సకాలమునకుదేరినవి మేము నలుగురమును వేరువేరుగా ప్రతివ్యాసమును పరీక్షించితిమి. మాలోయిద్దరు ఒక వ్యాసమునకును, యింకొకరు యింకొక వ్యాసమునకును, మరి యొకరు మరి యొక వ్యాసమునకును మొదటి స్థానము నిచ్చిరి. తరువాత మేము నలుగురమునుకలసి ఆలోచించి వేయి రూపాయలను రెండు వ్యాసములకు సమముగా పంచియుచ్చుటకు నిశ్చయించితిమి. ఆరెండు వ్యాసములలో నొక దానిని శ్రీయుత ఎల్. వి. పుస్తంబే కరుగారు ను మరి యొక వ్యాసమును శ్రీ మాన్ ఎస్. ఎస్. వరదాచారిగారు వ్రాసిరి. వారిద్దరు కలసిగాని వారిలో తీరుబడి కలవారుగాని ఆరెండువ్యాసములను ఒకటిగా సమకూర్చవలెననియును అటుపిమ్మట ఆసమ్మితి వ్యాసమును భారతఖద్దరుసంఘమువారు ప్రకటించ వలెననియును నిశ్చయింపబడినది. దీనివలన మరికొంత ఆలస్యముగూడ నగునుగాని అది అనివార్యము. పరీక్షకులు సాకల్యముగా పరీక్షించిరి. బహుమానమును బడసినవారి నిర్దరిని నేనభినందించెదనుగాని యితరవ్యాసకర్తలగూడ చాల కృషిపెత్తి వ్రాసినందులకు వారికిగూడ నందనములను తెలిపెదను. ఇతరుల వ్యాసములలో కొన్నిటియందుగూడ చాలముఖ్యమయము లున్నవి (మో. క. గాంధీ-ఎంగయిండియా 22-10-25.)

* * * *

తంతుకారకులకు హెచ్చరిక

ఏకరీతిని వడుకబడనినూలును భారత తంతుకారకసంఘమునకు పంపగూడదు. ఇదివరకు కాంగ్రెసుసభ్యులచే పంపబడిన నూలులో కొంత మిక్కిలినిరుపయోగముగా యింకను మూలబడియున్నది. సరిగా ఉడకనిర్మాటై ఎటుల నిరుపయోగమో సరిగా వడకనినూలుగూడనటుల నిరుపయోగమే. ఏకరీతిగా బాగుగా వడకనినూలునే ఏక్లాసువారు నెలకు వేయి గజములును బిక్లాసువారు సాటుకు రెండు వేలుగజములను పంపవలెను. కాని ఏదోపరికిరానినూలునుపంపినచో అంగీకరింపబడదు. పనికిరానినూలును కార్యదర్శులు అంగీకరింపగూడదు. పాపలా చందాను చెల్లించవలసినవారు చెల్లిననాణెమును యిచ్చిన ఎటులపుచ్చుకొనరో అటులే చెడ్డనూలునుగూడచందాగా పుచ్చుకొనరు. మీరేమి చేసితిరి?

మీకు తంతుకరణమునందును భారత తంతుకారక సంఘమునందును నమ్మకమున్నచో మీరింకను యేలచేరలేదు? చేరినచో మీరు సరిగా నూలువడికి పంపుటయేగాక మరేమైన చేయదలచితిరా? మీ బంధుమిత్రులను ప్రోత్సహించితిరా? బాలురును యువకులును గూడ దేశ సేవారము నూలువడుకవలెనని బోధించితిరా? చిరుతప్రాయమునందు వివేకముతో స్వార్థత్యాగమును కట్టుబాటును విధేయతను నేర్పుకొనుటవలన అధికముగ ప్రయోజనము కలుగగలదు. చిరుతలు ప్రతిదినమును దేశమాతను స్మరించుటకు నూలువడుకుట ముఖ్యసాధనము. అందువలన చాల మేలుకలుగును. ఎవరోయొకరొక పనిని చేయుటవలన సంతగా లాభము కలుగుదుగాని ఇట్టి దేశీయ సంఘము నేర్పరచినపుడు దానికిచేరిన ప్రతివ్యక్తియును గూడ పనిచేయుటవలన గొప్పలాభమే కలుగును. మంచి విధేయత పట్టుబడును. పిల్లలకు నేర్పుటలో పెద్దవారికిగూడ రాట్టము కీలు సరిగా బోధపడును. 'తేనిపాని కుశంకలు చేయక ప్రతివ్యక్తియును తనవిధిని నెరవేర్చుటయే కర్తవ్యము. మోక్షార్థిగూడ ఘలాపేక్ష లేకుండ విహితకర్మను నెరవేర్చవలెను. దానినే నిష్పత్తకర్తయందురు. భలము నొసంగి సధికారము పరమాత్మకొక్కనికే కలదు. దమ్మిడి యేగదాయని అలక్ష్యము చేయకుండ కూడబెట్టినచో రూపాయల అవియే ఏర్పడునను ఆంగ్ల సామెతిగూడ కలదు (మో. క. గాంధీ, ఎంగయిండియా 22-10-25.)

చెన్నపురి శాసనసభ

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టముపై చర్చ

ఉత్తంగి కాల్పులు

చెన్నపురి శాసనసభ వారీయదయము 1 గంటకు తిరిగి సమావేశమై ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టమునందు 2 వ క్లాజు లోని పదనిర్వచనముల గురించి చర్చించిరి.

ప్రశ్నోత్తరముల సమయము ముగియగానే లామెంబరు గారు తాను నిన్నటిదినమున వాదన మొనర్చినట్లు, ఉత్తంగి కాల్పులను గురించి వివరముల ధృవపెను. బ్లూరిట్టా ఉత్తంగి యందు లింగాయతులలో పంచాచారులు పదయులు అను రెండు మతములు గలవు. పంచాచారు లచ్చట విశేషవంశాశ్రయము గలరు. ఈరెండు మతములకును ఒక యూరేంపును గురించి వివాదములు గలవు. సదరు మతమువారు ఎర్రగొడుగును, చాచి రములును పట్టుకొని యూరేగిండుటకు ప్రయత్నించిరి. ఇది పంచాచార కక్షవారికి ఆగ్రహకారణ మయ్యెను. 19 లేదిన సదరు మతము వారు ఎర్రగొడుగును చామరములను పట్టుకొని యూరేగిండుచుండగా రెండవపక్షమువారు వచ్చి ఆటంకపర చిరి. పోలీసువారి రచ్చటకు వెళ్లి కాంతిని కాపాడుటకు ప్రయ త్నించిరి. ఇరుపక్షములను బారులు తీరియుండగా వారిమధ్య నిలువబడిరి. ఇరుపక్షములవారును పోలీసువారి సడ్డుగా జేసు కొని ఒకరిపై నొకరు రాళ్లను కర్రలను విసిరికొనిరి. అది పోలీ సువారికి తగిలెను. పోలీసువారిలో కొందరికి తీవ్రమైన దెబ్బలు తగిలెను. అట్టి పందర్కమున పోలీసువారు విధిలేక తుపాకుల ప్రేల్చిరి. మొత్తముమీద ఈ గందరగోళములో 8 మరణించిరి 17 గురు పోలీసువారిలో గలసి గాయముల నందిరి. ఇకమీద నైనను ఈరెండుపక్షములవారును రాజీ కుదుర్చుకొని తమ యూరేగింపులను శాంతముగ నడుపుకొందురని ఆశించు చున్నాను.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము

జె.ఎ. సాల్వానాగారు:—విశ్వవిద్యాలయ నిర్వహణమున కవసరముగు ధనము వసూలుగువరకు నీశాసనములలోనికి రా రాదని మాడవ సముక్తాజనకు సవరణ నుపపాదించుచు, ఇదివ రకు ప్రాచీనకాలమున ఎన్నియో విశ్వవిద్యాలయములు స్థాపింప బడినను అది ప్రజలును వహారాజులును నొసగిన ధములతో నిర్వహింపబడెనుగాని ప్రభుత్వదాୟమునుండి గాడయు, ప్ర జలసవిష్టి సమునుండి, విశ్వవిద్యాలయ వ్యయముందు సకభా గముకంటె నెక్కువ మొత్తమును వెచ్చింప రానాయునుడివి.

సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు ప్రతిగాదన సెదుర్చుచు, ఆర్థికశక్తియును చాల భూస్వాములు ధనికులు గలరనియు వారు గొప్ప విరాళముల నొసగెదరుటకు సుధియును లేద యు నుడి విరి. కాని ఆశనమును ఆర్థిక శక్తియును నిబంధనను మా త్రమంగీకరింప వీలులేదు.

సత్యమూర్తిగారు సవరణను బలపరుచుచు, ముత్రిగారిట్టి వల నొక కేరళరాయబార వర్ణమును ప్రత్యుత్తర మొసరును ఆంధ్రులు గొప్పగొప్ప విరాళముల వాదన మొనర్చిన యెడ గత గాని తానాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టమును ప్రారంభించే నని నుడిపెను. ఇప్పుడా భూరివిరాళములు ఎచ్చటికి అదృశ్యమయ్యె నో చెలియకున్నది. కన్నడ రాయబార వర్ణమును ప్రత్యుత్తర మొసగి పంపివేయుటకు మాత్రమే ఆ వాదనములు వచ్చెను గా బోలు.

సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు నేనన్నట్టిదెలిపియుండలేదు

సత్యమూర్తిగారు:—ఈకాలములో విశ్వవిద్యాలయము లున్నవనుచున్నట్లు హెచ్చిపోవుచున్నవి. కన్నడ సత్యమూర్తి, తమిళసత్యమూర్తి, మళయాళసత్యమూర్తి ముత్రియొక జాలును. తమ భావకొక్క విశ్వవిద్యాలయమును ఏర్పరుచుకొనును విశ్వవి ద్యాలయము సరిగా పనిజేయవలెనని ధన ముండవలెను. అట్టి సాధన మేమియు లేకుండ వి శ్వవిద్యాలయముల నేర్పరచినను ఫలము పయోగము.

సవరణ వోటునకు దెట్టగా నిర్ణయింపబడెను.

నిర్వచనములు

తరువాత రెండవక్లాజుపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ఇది పదనిర్వచనములకు సంబంధించిన క్లాజు (అనుబంధ కలాశాల) అనుపద నిర్వచనమునకు పి.వి.ఎస్. సరసింహరాజుగారికసవర ణ నుపపాదిచ్చిరి. చట్టమునందున్న నిర్వచనము ప్రకారము, ఇదివరకే మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమున కనుబంధముగ నంగీక రింపబడి, ఈవిశ్వవిద్యాలయ సభ్యులలోనున్న కలాశాలనునే గ్రేడ విశ్వవిద్యాలయము స్థాపింపబడినట్టియు లేక రిక్లెన్జుజే యబడిన కలాశాలను మాత్రమే సభ్యులను. (స్థాపింపబడినట్టియు) అనుపదముల ధృవపాత్ర, అనుబంధముగ నంగీకరింపబడి

నట్టియు అనుపదముల చెర్చనలసినదని సరసింహ రాజుగారి సవ రణ గోరుచుండెను; ముత్రిగారి సవరణ నంగీకరించిరి.

“సెకండుగ్రేడు కలాశాల”

రా. బ. సి. వి. యస్. సరసింహరాజుగారు “సెకండు గ్రేడు కలాశాల” అనుపదమునకు మరియొక సవరణనుపపా దించెను. ఇంటర్మీడియటు పరీక్షకుపంపు విద్యార్థులను తయారు చేయు కలాశాలనుని పదనిర్వచనము నందుండెను. ఇంటర్మీడి యే టు ప్రితి ను ట కు బ దు లు “పో స్టు మె ట్రి క్యు లే టు అ ను ప ద ము” ను ప యో గిం పవలసినదని సరసింహరాజుగారిసవరణ.చట్టములో 88 క్లాజునం దు ఇంటర్మీడియటు అనుపదము గాక పోస్టు మెట్రిక్యులేటు అనుపద ముపయోగింపబడెననియు అందుచే నిర్వచనమునందు వేరొక మాట నుపయోగింపరాదని వారు చుడివిరి. విద్యాలగ ముత్రిగారు ప్రత్యుత్తర మొసరుచు ప్రజలకు పోస్టుమెట్రిక్యు లేటు అను పదము కంటె ఇంటర్మీడియటు అను పదము ఎ క్కున పరిచయమునియు అందుచే 88 క్లాజులో గూడ వాచవ మును మార్చి ఇంటర్మీడియటు అను పదమునే యుపయోగించె దమనియు వాదన మొనర్చిరి. అందుపైన సరసింహ రాజుగా రు సవరణ నుపసంహరించుకొనిరి.

వృత్తి, సాంకేతిక కలాశాలలు

“స్వేచ్ఛలు గ్రేడుకలాశాలలు అను పదనిర్వచనమునకు రా. బ. ఎ. ఎస్.కృష్ణారావుగారిక సవరణనుపపాదించిరి.(ప్రాచ్య భావలందుగాని, లేక స్వేచ్ఛలు సభ్యులందుగాని ప్రత్యేకముగ నేర్పరుపబడిన డిగ్రీలకు, విరుదములకు డిప్లమాలకు విద్యగరపు సంస్థ యని చట్టమునందు గలదు. “సంస్థ” యనుటకు బదులు “కలాశాల” యనవలెననియు స్వేచ్ఛలు సభ్యులందు మాత్ర మేగాక ప్రాధమికము, టెక్నికలు టెక్ని లాజికలు మొదలగు విద్యలందు డిగ్రీపరీక్షలకు శిక్షణ మొసంగు కలాశాలలకు గూడ నేర్పవలెననియు సవరణ గోరుచున్నది. సవరణలోని విద్యల గల పు కలాశాలలను అనుబంధ కలాశాలలలోనికి నెచ్చునట్లు ఏర్పా టుచేసెద మని విద్యాలగ ముత్రిగారు వాదన మొనర్చిన తరు వాత సమా యుపసంహరించుకొనబడెను.

సభవారంతట ధలహారమునకులేచిరి.

అమలాపురం యూనియను బోర్డు

శ్రీయుత నడింపల్లి సుబ్బరాజుగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి

వ్యతివేషుల వ్యర్థపుటెత్తులు

(ఒకవిలేఖరి)

అమలాపురం, అక్టోబరు 30.— దిగువ ప్రకటింపబడిన తంకిని అమలాపురమునుండి శ్రీయుత కళా వెంకట్రావుగా రంపిరి:—

తాత్కాలిక అధ్యక్షుల జనాబుమెర్సిస్ ఆబ్దుల్ ఖాదరుగారి అధ్యక్షతక్రింద నిచ్చుమహ్మూహ్ను రెండుగంటలకు జరిగిన అమలాపురం యూనియనుబోర్డు ప్రత్యేకసమావేశమందు శ్రీ యుత నడింపల్లి సుబ్బరాజుగారు ఏకగ్రీవముగ అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. నూతనముగ నామినేషనుచేయబడిన ఆదిమాం ద్రసభ్యుడగు జంగా సుబ్బారాయుడుగారితో; హితముగ పది హేనుమంది సభ్యులకు తొమ్మిదిగురు సభ్యులు సమావేశము నందు హాజరైరి కార్యక్రమము ఈ క్రి క్రి మింపబడి నూతన సభ్యులు ప్రమాణములను దీసికొనిన పిదప, అధ్యక్షుడు మాతపాద్యక్షు నెన్నుకొనుటకు నిబంధనలకు వివరముగ స్పష్టీరించుచుండ, నూతనముగ ఆది మాంధ్ర సభ్యుడు నియమింపబడినట్లు వారలకు చెలియదనియు, అందుచే నూతన సభ్యుల కెవ్వరునుచేయు లాభము వారిలకు పోయిఉదనియు, తమూలమున సమావేశము వరియొకదినమున జరుగవలసినదనియు గోరుచు హాజరుకాని ఆర్థులకు సభ్యులు లిఖిత పూర్వక మగు ప్రాటెప్టు ను బంపిరి. ప్రాటెప్టు పంపుటకు పూర్వ మే సమావేశము ప్రారంభమయ్యెనని అదమడు ఆక్షేపింప వత్తమును ప్రో పి వే నె ను. అదియుగాక ప్రతి సభ్యు నటును ఆర్థు ప్రకారముగ అట్టి సమాచారమున నానశ్య కము లేదని అధ్యక్షుడు తీర్పు చేసెను. తదనంతరము ఆర్థుల సభ్యులును వచ్చిరి. హాజరుపట్టిలో సంతకముచేయ వారు నిరా కరించి, 2-30 గంటలకు సమావేశము ప్రారంభమయ్యెను. సాకు సమావేశ కార్యక్రమ సాధనవయ బర్తనను అక్షేపించిరి. సమావేశ కాలముగే కార్యక్రమ ముపకమింపబడెనని హాజరు పట్టిలో పంతుకము జేయనిది వారు ఆక్షేపించుటలరని యు అధ్యక్షుడు సమాధాన మిచ్చెను. ప్రజలపక్షము విజయ మొందుటజే ఉత్సాహకరముగనున్నది. (తంతిద్వారా)

ఇండియా కామనువెల్లు బిల్లు

త్వరలో కామన్సునభలో ప్రవేశపెట్ట నుండుట (ప్రత్యేకవిలేఖరి తంతి)

అలహాబాదు, అక్టోబరు 30:—ఇదివరలో సానిసిటరు జేనరలుగ నుండిన సర్ హెన్రీ సెన్సరుగారు పార్లమెంటరీ ఫారములకు దగినటుల ఇండియా కామనువెల్లు బిల్లు చిత్తు దయారుచేసి నటుల డాక్టరు బెసాంటు సెప్పెనని లిడరు లండను విలేఖరి కేబిలుబంపెను. మొదటిసారి చదువుట కును నచ్చునకును కామన్సునభలో నది త్వరలో ప్రవేశపెట్టబడును.

బెసాంటుగారు మంగళవారమునాడు కొలం బోవీయాదుగా ఇండియాకు బయలుదేరెదరు.

నేటి ప్రశ్నోత్తరములు

కిలాఫతు నాయకుల నిర్బంధము

జి. రామేశ్వరరావుగారు, ఎర్నాడు తాలూకాలో నలుగురు కిలాఫతు నాయకుల నింకను ప్రమాదకరముగవారిగా నెంచి నిర్బంధించియుంచినారే తదనంతమైన రిపోర్టులు వచ్చి నవా, వారి పోషణవర్గముదం దెవలైన నున్నారా! వారిగతి యేమి అని ప్రశ్నింపగా నిట్లు చెప్పెను.

ఉ:—ఇంకను వారిని నిర్బంధమునందేయుంచిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారితో సంప్రదించివారు తిరిగి వలబారునకు రాకు న్నచో విడచిపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. వారి కుట్రేబీకు లెవ్వరును సహాయము చేయగోరలేదు. వారందరు క్లితిపరులుగ నేయున్నవారు.

వారిని విడిచిపెట్టుకుండుట కారణములను విశదముగా ప్రభుత్వమువారు చెలుపవలెనని సత్యమూర్తిగారికోరిక. లా మెంబరుగారు ఎక్కువగా జెప్పనవసరము లేదనిరి. వారు రాజ శీయకైడిలు వారికి చాల పలుకుబడిగలదు. ఆ పలుకుబడిని ప్రభుత్వమునకు విరుద్ధముగా నుపయోగించి ప్రజలలో రౌద్ర మును పురికొల్పగలరు. ప్రభుత్వమువారు స్థానికాధికారుల ధల హానుబట్టి ప్రవర్తించుచున్నారు. అనవసరముగా నొక్క ట్టు మైనను వారిని చెరయించుచుండు.

వారిని విశాలవృత్తితో జూడవలెనని సత్యమూర్తిగారు కోరిరి. నాలుగైదు నెలలక్రిందట యాత్రైడిల సమాచార మంత యు విచారింపి పైయధికారులకు తెలియజేయ బడెననియు, వారిని విడిచిపెట్టుటకు పీటు లేకుండెననియు, యెట్టి ఆదరువులేని కైడిలకు నెలకు 20 లేక 15 రూపాయలు అతినెన్న నిచ్చు చున్నారనియు లామెంబరుగారు చెప్పిరి

గుత్తి అదనపుదళము

డి. బి. పి. కేశవపిళ్లెగారు

ప్ర:—చింతలచెరువు తవ్వకక్రింద గ్రామములలో ప్ర మాదకరముగు పరిస్థితులు లేవనియు, స్థానిక పోలీసు శాఖవారు యితర అధికారులు అట్లు దలంపలేదనియు, కోర్ట్సిగారి రిపో ర్టులో వ్రాసియుండగా తక్కిన 26 గ్రామములనుగూడ ప్రమా దకరముగు ధలముగా ప్రకటించిరా?

ఉ:—చింతల చెరువులోని టగవులే యితర గ్రామముల లోనికి ప్రాకగలవని, కోర్ట్సిగారు చలించిరి. ఇతర గ్రామముల లోనివారుగూడ యాగ్రెగవులందు పాల్గొనిరి. వెం:నే నిత్యం ధింప వుండినచో నాగ్రామములనుగూడ తగవు ప్రాసననియు ఆయన వ్రాసియుండెను. చింతలచెరువులోని యిరుపక్షముల వారిలో నెవరికో యొకరికి సహాయము జేసిన యితర గ్రామముల పైగూడ అదనపుపోలీసు ఖిర్దులు వహాలు జే మనవలెననిచెప్పిరి. సత్యమూర్తిగారు, అసలుపు పన్న యెరిపై విధింపవ లెనచ విషయమున హెచ్చరికవారి తీర్పు ప్రకారము ప్రవర్తిం తురాయని యెడగ స్థానికాధికారులు పోలీసువారి సమాచార మును బట్టి నిర్ణయించుని లామెంబరుగారు చెప్పిరి.

డి. బి. కేశవపిళ్లెగారు:— 26 గ్రామములలో కొందరి పైవచ్చు విధించువపుడు జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారి నూచన ప్రకార ము విధించురా?

ఉ:—జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారి ప్రసర్తనకు నిగుళ్లేదు. అదనపు పోలీసు ఖిర్దులను సభ్యులకు చెల్లవన వసరములేదు. అయినను జిల్లాప్రజలు, స్థానికాధికారులతోరి యుండటంతోనే ఆదపు పోలీసునిర్ణయించబడెనని నమ్ముదు. అనవచ్చు పన్న విధింపబడెనని వారిని యెండుటలో జిల్లామే జిస్ట్రేటు గారి సహాయముచేయ ఉద్దేశ్యముగ నెవరిపై న సహాయము చేయగోరవలెదనిది. రామస్వామి మదల్యా గుగాగారి సాక్షిగారు గారిలోలగు సమ్మతిపత్రము. ఇప్పు డెన్నో సాక్షిగారు సాక్షిగారు యెండుటలకు ఉద్దేశ్యగోరు చున్నారని ప్రత్యేకముగాకాదు. కక్షను అనూయలు అగని పోగలెను. ప్రభుత్వమువారు ఆదరించువధివిట్టినే కాలికల గును.

విద్యాభ్యాసంగమం త్రి పై నభిశంసనము

మ ద రా సు శా స న స భ యం దు చ ర్చ

న ర్ పా త్రో గా రు స మ థిం చు కొ ను ట

ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయ పు బి ల్లు వై స వ రణ లు

నిన్న వ్యాఖ్యానము సభవారు తిరిగి సమావేశమైన వారిలో ప్రతిపక్షపక్షములు లు రా. బి. సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు అప్రెన్స్ మెంటు ప్రతిపాదన మొనర్చిరి. విద్యాంగ మంత్రిగారు ఆమెను మంగళహారతులు దక్షిణాన రా ఇంటియను ప్రస్తుత సిద్ధి లీస రాయబార వ్యవహారికిని, తెల్లచేరి యందు మా పిగా రాయబారవ్యవహారికిని ప్రత్యుత్తరమొసగును, వాకి సభకు పంపబడిన ప్రతినిధుల ప్రవర్తనను గురించి, నుడివిన అవినీతి కరుణలు, అక్రమములును నగు ప్రసంగముల నీ సభవారి యెదురుగా పెట్టుటకుగాను సభా కార్యక్రమము నాచులను, ప్రతిపాదన స్వీకరించుచుండెను. నరసింహారాజుగారు విద్యాంగమంత్రి యొద్దైన ప్రసంగముల పరిశీలనలకు 17 వ తేదీన సాక్షియమైన సివిల్ లీస రాయబార వ్యవహారికిని దర్శించెను. వారు కొన్ని సౌకర్యములను గోరిరి. ప్రస్తుతము శాసనసభకు వారంపిన ప్రతినిధి ప్రతిపాదనకును దుండెననియు, ప్రస్తుత ప్రభుత్వమును పూర్తియై గోరువారిలో కలసియుండెననియు, వారట్టి రకము ప్రతినిధిని పంపుమనుచు నరకు ప్రభుత్వమువారు వారికెట్టి సహాయమును చేయజాలరనియు విద్యాంగమంత్రిగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. ఆటలవాద 21 వ తేదీన తెల్లచేరియందు మా పిగా రాయబారవ్యవహారికి విద్యాంగమంత్రిగారిని దర్శించెను. మంత్రిగారు రాయబారవ్యవహారము ప్రత్యుత్తరమొసగును, శాసన సభ యందు వారి ప్రతినిధుల లో నొకరు ప్రతిపాదన పక్షమునకేరిన పక్షమున కసౌకర్యమును గలిగించుచుండెననియు, అతడు చిన్న చిన్న కర్రలతో తమను బెడరించునంత కాలము పెద్ద పెద్ద కర్రలతో వారిని తిరిగి కొట్టెదమనియు ప్రత్యుత్తరము సగి, ఆ రాయబారవ్యవహారికి రికలను నిరాకరించెను. ఈ ప్రసంగమున మంత్రిగారు రుద్దేశించిన సభ్యుడు, ఉప్పిసాహెబు గారని ప్రతివారికిని చెప్పెను.

నేటి ప్రతిపాదనను వాక్కితాభిమానముచే నుపపాదించుట లేదు. భారత రాజకీయ పాతాళమునందు మంచి సాంప్రదాయముల నేర్పరుచుట బహుము. వనశోకమున రాజకీయ జీవితమును వాక్కితాభిమానమున నడపుట కిది క్రొత్త. అందుచే, ఈ సభకు పంపబడు ప్రతినిధులను నిర్ణయించుకొనుటలో ఎన్నికదారులకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము నొసగవలెను గాని, అధికారయుగ్మిడి నుపయోగపరదు. ఈ ప్రతిపాదనను చర్చించునపుడు గౌరవ నీయసభ్యులు కొన్ని విషయముల గుర్తింపవలెను. విద్యాంగమంత్రి రాయబారవ్యవహారము నట్లు నడుపునపుడు అధికారరీత్యా నిర్ణయించినా లేక సాధారణసభ్యుని హోదాలో ప్రవర్తించెనా యనవలె మొదటి విషయము. తన పక్షప్రచారము కొరకు ఏర్పడుటలపైన సమావేశమందు, వ్యక్తిహోదాలో పాత్రో గారప్పడు మాటలాడియున్నయెడల అది అక్షేపణీయముగాదు. కాని రాయబారవ్యవహారము వచ్చినపుడు, అధికారహోదాలో కొన్ని ప్రభుత్వ సౌకర్యముల కొరకాతని దర్శించిరిగాని పాత్రో గారి వ్యక్తిహోదాలో నతని దర్శించలేదు. అట్టి సమయములను, ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగాని, మంత్రులు గారి తమ స్వంత రాజకీయాభిప్రాయ ప్రచారములకొరకు పాత్రో గారిని సాధారణ సభ్యుని నాయకత్వము.

ప్రస్తుత సందర్భమున విద్యాంగమంత్రి యొనర్చినది తన పక్ష రాజకీయాభిప్రాయముల ప్రచార మొనర్చుకొనుటేగాదు. వారు ప్రభుత్వమువారిని కొన్ని సౌకర్యముల కొరకుగా శాసన సభలో వారి ప్రతినిధి, రాజకీయాభిప్రాయములందు తనతో నేరసంబంధము లేదు గాన, ఆ ప్రజలకెట్టి సౌకర్యమును తన ప్రభుత్వము వారినిగలది కలిగెను. ఇట్టి వ్యవహారముల సాగనిచ్చుట దేశ వనరుల చాల అపాయకము. దేశమునందు తమ రాజకీయపక్షములకు బలపరుచుకొనుటకు ప్రభుత్వాధికారము నుపయోగించి ప్రజలపై అన్యాయముగ నున్నదా? లేవు ప్రజలకు మరి ఓకొక ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యుడుకాని “మీ ప్రతినిధి” యందు తెలుసుకొనినను ప్రతిపాదనకు నుండును. మీరట్టి ప్రతినిధిని పంపుమంటు నంతవరకు మీకు రివిషముల నియము”ని నిర్ణయించును. ప్రజలుగాని, ఈ సభవారుగాని ఏమి నీయును.

నను అట్టి సీటిని సహించెదరా? అను ప్రశ్నలే మంత్రుల సందర్భమున గూడ వర్తించును. మంత్రులీ విధముగ ప్రవర్తించుట కిదియే మొదలుగాదు. తంజావూరు రి సెటిల్మెంటు ప్రశ్న చర్చకు వచ్చినపుడు గూడ మంత్రుల స్వయంగా రి సెటిల్మెంటు ప్రవర్తించిరి. తంజావూరు జిల్లా ప్రజలు ప్రతిపాదన పక్షమునకు సంబంధించిన ప్రతినిధుల నెన్నుకొనినను కారణముచే మంత్రుల సభ్యులు వారు రి సెటిల్మెంటు నొనర్చెదమని వాదన మొనర్చునెడల నది నా కర్తవ్యము. కాని ఇంతవరకు వారి నెన్నుకొనినయెడల మీ సౌకర్యముల నిరాకరించెదమని బెడరించుట న్యాయమా?

రాజకీయ పక్ష ప్రాతిపదికలను, పరిపాలనా వ్యవహారములనుండి వేరుపరుపవలెను. రాజకీయములందు మంచిసాంప్రదాయముల నేర్పరుచుటయే నా యుద్దేశము. ఏదో యొక జిల్లాలో అధ్యక్షుడు జుట్టిను పక్షము వాడైనంతమాత్రమున ఆ జిల్లా కేంద్ర సౌకర్యములకు ఎక్కువ గ్రాంటులను నొసగుట గాని, మరియొక జిల్లాలో అధ్యక్షుడు, మరి యొక రాజకీయ పక్షము వాడైనంత మాత్రమున ఆ జిల్లా సౌకర్యములను గ్రాంటులను నిరాకరించుటగాని నీతియుతమున పద్ధతిగాదు.

ఎ. రా. మొదలియారు గారు:—స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రి అట్లు జేసిన నిదర్శనముల స్వచ్ఛతచెదరా?

రా|| బి|| సి. వి. ఎస్. న. రాజుగారు:—నిదర్శన ప్రాయముగా నావిషయమును తెలిపితినిగాని, స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రి అవిధముగ జేసెనని నేనిచ్చట చెప్పలేదు.

పానుగల్లు రాజుగారు:—అది వారిమనస్సులో మాహించుకొనిన అభిప్రాయము గాబోలు.

రా|| బి|| సి. వి. ఎస్. న. రాజుగారు:—పరిపాలనా వ్యవహారములందు పాక్షిక ద్వేషముల వదలి సరిసమాన భావముతో జూడజాల నంతవరకు పూర్వప్రపంచములోని ఈ చిత్రపటమే ఆదర్శము గూడ సంభవించుచునే యుండును. ప్రతినిధుల రాజకీయాభిప్రాయములకు ప్రజలకు శిక్షింపరాదను సిద్ధాంతము సంగీకరింప నంతవరకును, మన రాజకీయాభివృద్ధికిని పరిపాలనా ధర్మ నిర్వహణమునకును భంగము గలుగుచునేయుండును. ఒక న్యక్షిజిజ్ఞాస పక్షమునకు జెందినంతమాత్రమున అతని జిల్లాలో గల సామీతు జేయునెడల పరిపాలనా సౌక్యము, రాజకీయజీవితము వనితీ ప్రవర్తనము నశించును.

పానుగల్లు రాజుగారు:—నరసింహారాజుగారిని జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడవలె నామీతు జేయుటగూడ అట్టిదేనా?

సా. వెం. కెట్టిగారు:—అది మనహాయింపు (నపు).

సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు:—నామీతునకును ప్రస్తుత ప్రతిపాదనకును సంబంధమేలే?

అధ్య:—ఉపన్యాసకుడు తనవాదనకు పూర్తిగా బలమును వ్యవధి నియ్యవలెను.

సి. వి. ఎస్. న. రాజుగారు:—ముగించుచు, ప్రజల దృష్టి ముచ్చించి ప్రభుత్వకార్యములకు ప్రయోజన మొనర్చుచుంటిమని చెప్పి వానిని స్వంతయుపయోగముకొరకు వినియోగించుకొనరాదనియు, అట్టిచర్యను తాను తీవ్రముగ నాక్షేపించుచుంటిమనియు నుడివెరి.

ఎ. రంగనాథ మొదలియారు ప్రతిపాదనను బలపరిచిరి.

సర్ పరశురామ పాత్రో గారు

సమాధాన మొసంగుచు శాసనసభ వెలుపలను, కొన్ని సభలయందు తమ్ముగారిని బాధ్యతా విహీనముగ వదలుట వినుచుండుట అభ్యాసమేయైనను, గొ|| సభ్యుడు తగిన యాధారము లేక అనిశ్చితములకు వదలుటను నన్ని వానికి బాధ్యుడుగ నుండుటకు అశ్చర్యమును ప్రకటించిరి. మంగళూరునందు ప్రజల రాయబారము ముగిసిన పిదప కాధునికులను తమ్ముగారు సాంఘిక రాజకీయాది పరిశీలకుల గురించియు, ప్రభుత్వమువారి సంగత్యమును గూర్చియు, ప్రశ్నలు బదులుబడినవి, సుదీర్ఘ సభ

భాషణ సందర్భముందు కాధునికుల మతస్థులయొక్క ప్రత్యేక కోర్కెలను గూర్చియు, వారి సాంఘిక హక్కులను గూర్చియును ప్రాతినిధ్యములు గావింపబడినను. రాయబారము ముగిసిన పిదప నే మామూలు సంభాషణ క్రమమున నీచర్చ జరిగెను. ఆచర్య సందర్భములో “ప్రత్యేక సాంఘిక హక్కులను కోరగల మీ సంఘమందలి ప్రతినిధులను పంపుటయందంతయు ఆధారపడి యున్నదని” నే జెప్పియుంటిని.

రాచకీయ కేంద్రము, ఒక పక్షమునకు నాయకునిగను నాతో చర్చించువారితో రాచకీయములు మాటాడుటకు నాకు సంపూర్ణ హక్కుగలదు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానముందు మంత్రుల సీటి ఎట్టిదన వారు కేవలము ప్రభుత్వమందును, కాబినెటు నందుండుటయే గాక ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన సభ్యుడును, రాచకీయకేంద్రము నగుటచే తమ రాచకీయోద్దేశముల ప్రకటించుట కెట్టి యోజ్యేపణ యాటంకములేదు. (వినుడు, వినుడు) విద్యా మంత్రియొక్క ఉద్యోగరీత్య ఎట్టి పలుకుబడి వినియోగింపబడలేదు. తెల్లచేరిపద్ద మాపిగా రాయబారమునందు “మీ ప్రతినిధులు చిన్నకట్టలతో బాస, మేము గొప్పకట్టలతో బాడెనమని నే బోనటుల జెప్పబడినది. ఇది కేవలము తలక్రిందులు చేయబడినమాట. రాయబారము ముగిసిన యనంతరము కొంత వరకు సంతోష ప్రదముగ సంభాషణ జరిగినది. ఏతత్సందర్భమున మాపిగా విద్యకు ప్రత్యేక ప్రయత్నములు జేయవలెననియు రాయబారమువారు తమ పరిశీలకులు బాగుగ గమనించి మాపిగాల కష్టములను ప్రకటించి బలము గలిగియున్న పక్షమునకు తోడ్పడిన అందరమును గలసి మాపిగా కష్టములకు ప్రభుత్వమువారిని కోరెదమని నే జెప్పియుంటిని. రాయబారమునందొకరు ఒకానొక సభ్యుని కేరత్తి ప్రసంగించునపుడు నేనాగ్రహపడి ప్రత్యేక న్యక్షిగూర్చి మాటాడుట కదివలెననియుగాదనియు, కేవలము మిత్రభావముతో కార్యముల నడుపుచున్నామనియు గూడ జెప్పినటుల నాకు బాగుగ జ్ఞప్తి యందున్నది. జరిగిన విషయమంతయు కావున ఉపపాదనయందు మోపబడిన వదంతులు కేవల నిరాధారములు. ఇకనా రాష్ట్రపతికలలోని వార్తలు ఖండించి నిశ్చయములుగావని జెప్పి రుజువుపరచుట కష్టముగాదు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానముచు మావద్దకు ప్రజలవచ్చినచో వారితో సంభాషించి, చర్చించుటకును, రాచకీయములను గురించియు, మాయొక్క రాచకీయ దృష్టిని గూర్చియు, ప్రజలు జేయవలె యొక మగు విధులగూర్చియు ముచ్చటించుటకు సర్వహక్కులును గలవు. ప్రత్యేక సంభాషణ యందు, ఎన్నుకొనబడిన సభ్యుల దేవరైనను తనవద్దకు వచ్చిన జనులతో రాచకీయములు ముచ్చటించుట అక్రమమని తలంచు సభ్యులెవరైన నుందురని నేదలంచను. ఈ శాసనసభయందలి మంత్రులతో సహా ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులెల్లరును రాచకీయ విషయములపై ముచ్చటించుట కధికార మేగాక హక్కుగలవని, ముఖ్యముగ ప్రతిపాదనపక్ష సభ్యుల మనములందు జ్ఞయించుకొన గోరుచున్నాను. కావున జరిగిన విషయము అధికార దుర్వినియోగముగాననియు, రాయబారము ముగిసిన పిదప కులాసాకబుర్ల సందర్భములో ఇరువుర యభిప్రాయములు ప్రకటించుటయే యని తెలిసికొన గోరెదను.

రా|| సా|| డా|| యు. రామారావుగారు ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు సర్ పరశురామ పాత్రో గారు మంగళూరును విడచిన మరుసటిదినమే తామటకు వెల్లి యుంటిమనియు హిందువులు, భారత క్రైస్తవుల నేకులు తమవద్దకువచ్చి విద్యామంత్రిగారికి రాయబారమును సమర్పించితిమని చెప్పిరి బిగ్గిరి. ఈ విషయము పదుగురు విశ్వసనీయులగు వారితో ఉపన్యాసకులు వినిరి. మంత్రిగారిని వీరు ప్రత్యేక మగు కొన్ని కోర్కెలను కోర్కె యుండిరి. విధి విరామములేక సర్వదా మాట్లాడుచుండు ప్రస్తుతముండే తెలివితక్కువ ప్రతినిధివంటివారిని బంపినచో ప్రభుత్వమువారేమియు జేయజాలరనియు రాబోవు ఎన్నికలందు సరియగు ప్రతినిధిని బంపినచో వారు కోరినకోర్కెలు సభ్యులగునని గొ|| మంత్రిగారు మడి విరనియు ఈసంభాషణ, రాయబారము ముగిసినపెంటనే ప్రజల సమక్షమునందే జరిగెనని వినియున్నామని బిగ్గిరి.

సలూనాగారు

“గవర్నరుగారి నుండి ప్రభుత్వమునంతను ఎదుర్కొను నట్టియు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును ద్వంద్వము జేయగోరు ప్రతినిధులను బంపుచు ప్రభుత్వమువారి మన్ననల నెటుల యాశించెదరని రాయబారమునకు జబాబుగ విద్యామంత్రిగారు బిగ్గిరిననియు, అది ఉద్యోగరీత్యా ఒసంగిన ప్రత్యుత్తరమేగాని కులాసాకబురేగాననియు, అయ్యది నిశ్చయముగాదని మంత్రిగారు రుజువుపరచగోరుదు. డి. పి. సభ్యుగారు మాట్లాడిరి.

యస్. సత్యమూర్తిగారు

దీర్ఘమును, ఉచితకృతమును సుపన్యాసమొసంగుచు నీవిషయము కాసనసభ ఆధారపడియున్న పునాదులను గదిలించునంతటి ప్రాధాన్యము గల విషయమని బల్కిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును నడుప యత్నించుచున్నాము. నేతేరియుండు స్వరాజ్యపక్షమువా రీవిధానము దుష్కర్త మని తలంచుచున్నార. మంత్రులును అటులేదలంచిరి. అట్టిచో చట్టప్రకారము పని జేయు మంత్రులు, ప్రజలపన్నునుండి ప్రయాణపు ఖర్చులను కొనుచు ఉద్యోగపర్యటనములు గావించుకంటే తిండిలేని బీదప్రజల కష్టసుఖములను విచారించక రాచకీయములను చర్చించిన అయ్యది మరింత దుస్సాహ్యమగును.

జస్టిసుపక్షముయొక్క జయములనుగూర్చి సర్ పరకురామ పాత్రోగారు సభ జరుపబడునని ప్రకటించిన నాకెట్టి యభ్యంతరమును లేదు. కాని తమ కోర్కెలను ప్రభుత్వమునకు నిజే దించుకొని వానికి మంత్రిగారయొక్క సమాధానమును గోరి వచ్చిన దురదృష్టవంతులగు ప్రజలకు రాచకీయోపన్యాసము లొసంగుటకు సర్ ఏ. పి. పాత్రోగారి కేమహమ్మగలదు? వోటరుల విషయములో మంత్రు లెటుల ప్రవర్తించుచున్నారో బహిరంగముగ కాసనసభయందు చర్చించుటకు ప్రభుత్వయవ కాళ మిప్పుడే లభించినది. కాని మంత్రులు తా మధికారము వహించిన నాటినుండి నేటివరకు, వోటరుల నొక వైపు భయ పెట్టుచును, వేరొకవైపు ఉద్యోగములు, గ్రాంటులు మొదలగు వాని విషయములో సహాయము జేయుదుమని ఆకపెట్టుచు తమ యధికారమును నిలుపుకొనుచున్నారు. “మాయిష్టము వచ్చిన ప్రతినిధులను మీరు బంపుచో మీకు వలయుపనుల నేకము మేము గావించు”మని చెప్పుచు వచ్చిరి.

పార్లమెంటరీ యనుభవము

మంత్రులలో పార్లమెంటరీ యనుభవ సాంప్రదాయము లను వాని యనుకరణము పుర్రొల్పునటుల వివిధ కాజభానుల గవర్నరులకును సార్వభౌముడు దయచే ఆజ్ఞల నొసంగియుండిరి. కాని మంత్రులిట గావించు పనులు తద్వ్యతిరేకము లనుటకు సందియము లేదు. రాయబారము ముగిసినపిదపనే కులాసాగా రాచకీయములు ముచ్చటించుచుంటిని” గా మంత్రులు బల్కియుండిరి. రాజకీయములందు ఓనమాలు నేర్పినవారి కెల్ల ను మంత్రులు తరపునగాని, తమ పక్షము తరపునగాని సంచారములు గావించునపుడు తమ స్వంతస్వమునే వెచ్చించవలయునని తెలియగలదు. గా సల్లానాగారు నుడివినవిషయ మసత్యమని మంత్రిగారు రుజువుపరచలేకపోయిరి. “బ్రిటిషు ప్రభుత్వ విశ్వసనముందు నమ్మకముగల పక్షములతోడి సహకారముగల సభ్యులను బంపునంతవరకు మే మేమియు మీకొరకుజేయ జాల మ”ని గా మంత్రిగారు జెప్పియుండిరి. ఇది స్వరాజ్యపక్షముపై ప్రయోగము. ఈపక్షమువిషయమై ఆర్వియర్, బర్క్స్, హెడ్జు, రిడింగు, సర్ ప్రాంకుస్లే, హోకోర్ట్ బల్లరు మున్నగు ప్రభువులందరచే ప్రసంగములు గావించబడినవి. ఇందొకరైనను సర్ ఏ. పి. పాత్రోగారివలె వోటరులను నిందింప బ్రయత్నింపరై. వారు వాదించిరి. ఆమోదింపజేయుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని జస్టిసుపక్ష మంత్రిగారు తమకిచ్చినచ్చిన ప్రతినిధులనే పంపవలసినది జెప్పజాలిరి.

టి. యస్. మాయుసాహేబుగారు:—“మాకు బల మొసంగినచో, మిత్రకేకవిధముల సాయము జేయుటకు నేడధిముగ నుండున”ని రాయబారము ముగిసిన పిదపనే గా మంత్రిగారు బల్కిరి.

సత్యమూర్తిగారు:—నామిత్రుడు సకాలములో సందర్శనార్థిగ నీజబాబాసంగినందులకు కృతజ్ఞుడను. దీనివల్ల గా మంత్రిగారి చర్య మరింత విశదమును, స్పష్టము నగుచున్నది.

అధికారదుర్వినియోగము

తనయొక్క మంత్రిపదవిని, అధికారమును దుర్వినియోగ పరచి తనపక్షమునకు చేతులలో బలముగలిగించుట కింతకంటే ప్రబలనిదిరైన మేమిగావలయును?

“మీసాంఘిక ప్రత్యేకహక్కులు గోరగల మీరు బంపు ప్రతినిధులపై అంతయు ఆధారపడియున్నచని సర్ పాత్రోగారు బల్కిరి. పాత్రోగారి కిచ్చినచ్చిన ప్రతినిధుల సంపాదన సాంఘికహక్కులను ద్రోసివేయునంతటినిశితీకి ప్రభుత్వము నిగవడియున్నదా? జస్టిసుపక్షమునకు బలమొసంగుటకు, లేకుంటును బట్టి సాంఘికహక్కులు ప్రసాదించబడునను నూతన సిద్ధాంతమును సర్ పాత్రోగారు ప్రవేశపెట్టిరి. ఇది గౌరవముగల, యుక్తము ప్రభుత్వము యొక్క పునాదులకే భంగకరముగ నున్నది.

గా మంత్రిగారు:—నే జెప్పినదేమన “మేము సాంఘిక న్యాయముకొరకు పనిజేయుచున్నాము. ప్రత్యేక సాంఘికహక్కులు మీరు గోరినచో ప్రస్తుతముందు మీప్రతినిధులవలనగాదు” అని బల్కియుండిరి.

సత్యమూర్తిగారు:—గా మంత్రిగారు రింకను మాట్లాడుచు “మీప్రతినిధులు బలముగల పక్షమునకు” తోడ్పడిన లేనని బల్కియుండిరి. ప్రజాపరిపాలనావిధాన మిదియేనా? అన్ని సంఘములును, వోటరులందరును వారిని వారిపక్షమును బలపరచిన బాధ్యతయను దానికి తావెవటగలదు? దాని యర్థమేమన తాము, తనపక్షమువారు కావ్యత్రబహ్మకల్పముగ అధికారమునందుండవలెననియె. అట్టి సిద్ధాంతము నేప్రభుత్వమైనను అంగీకరింపగలదా?

సర్ పాత్రోగారు తమచర్యలన, భారతప్రభుత్వము వారి నియములకును, ఇతరదేశములందు, ఇతర రాజభానులందును మంత్రులనుసరించు సాంప్రదాయ సిద్ధాంతములకును విరుద్ధముగ ప్రవర్తించిరి.

ఈయుపపాదన వోటరుల బెబ్బబడినపుడు ప్రభుత్వనియమితసభ్యులును, ప్రభుత్వసభ్యులును మంత్రుల సహాయార్థము దుముకగలరని నాకు తెలియును. కాని వారి కొకమనవి. ఇది కేవలము ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులలోగల వివాదము. ఎన్నిక స్వాతంత్ర్యముకొరకు, ఆక్రమము, లంచగొండితనము, అధికార దుర్వినియోగము మున్నగువానినుండి, ఇప్పుడును, ఇక ముందునుగూడ స్వతంత్రమును బడయగోరి పోరాడుచున్నాము. ప్రభుత్వమువారు తటస్థులై మమ్మలనే పరిష్కరింప నెంచెదరా? లేక తమ యధికారము నెటులైన నిలుపుకొన బ్రయత్నింపు మంత్రులముతో చేతులు గలిపెదరా? నియమితసభ్యులును గవర్నరుగారివలన నియమింపబడియున్నారు. మే మిచట సాంఘిక ప్రత్యేకాధికారము గాక సాంఘిక న్యాయమునకు పోరాడుచున్నామని తెలిసికొన గోరెను.

(“ఓహో” అను కేకలు) ఈ “ఓహో” అను పెద్దలు “అధికారము”ను “న్యాయమునకు” భేదమును తెలియజాలరు. (నవ్వు) ఈ తీర్మానముయొక్క గతి ఏమైనను గానిండు. మావిధి మేము నిర్వర్తించినాము. మంత్రులగ్గసభ్యు లీసందేశమును దీరికొన గోరుచున్నాను.

ప్రభుత్వము సక్రమముగను, సాహజ్యముతోడను విధి నిర్వహణము గావించవలెనని విశ్వసించుసభ్యు లెవరైన ఇటునుండిన గా మంత్రిగారు గావించిన ఇట్టిచర్యను ఖండించుట కిది తప్ప వేరు సమయము లేదు. ఎన్నికలు సమీపించుచున్నవి. తప్పక పోరాటము సాగించుకు. కాని గౌరవనీయుల వలెనే పోరుడు! దొంగపోటులు జూకునకు! ధీమతులై పోరాడుదుము రెండు! ప్రభుత్వసంస్థలలో తయారుజేసిన వందులతో మాపై విమప్రయోగము గావించకుడు!

ఈమారు మీరు జయించవచ్చును. కాని శ్రీముగగనో కొంతకాలము గడచిన యనంతరమే, మీరోడింపబడెదరు! శ్రీముగగనే యోడింపగలరు! ఎన్నికలందు మీయొక్క ఆక్రమము, అగౌరవమును ఏనాడు దేశములెల్లరు గ్రహింపగలరు దురో ఆనాడే, తక్షణమే మీరవజయమందెదరు అని సత్యమూర్తిగారు దువన్యించిరి. (హర్ష స్వరము.)

సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు

సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు యిట్లు చెప్పిరి:— విశ్వవిద్యాలయ సభ్యుడు తన ఉపన్యాసమును ముగించి “మాపని మేము చేసితిమి”అనెను. ఆతని ఉపన్యాసము యొక్క మర్యమంతయు అందులోనే యున్నది. గౌరవనీయులగు వారు పయోగింపరాని పదములను తిట్లు నువయోగించి ఆతని పని ఆతను ముగించుకొనెను. నేను పాత్రోగారిని సమర్థించుకొనరా లేదు, వారి సంగతి వారే జూచుకొందురు. మంత్రులు పనులు చెల్లించు వారి ధనము వెచ్చించి ప్రయాణములు చేయుచున్నా చని అందురు: గా విశ్వవిద్యాలయమంత్రి యేమి పన్ను చెల్లించుచున్నాడు.

అంత సత్యమూర్తిగారు ప్రత్యేకముగ తన్నుగూర్చి లెటు నూదించుట క్రమభంగమని చెప్పి తాను చేపవాడిని నిగ్గపడలేననియు, ఆయనను రాబడిపన్ను, ఇంటిపన్ను, భూమిపన్ను చెల్లించు చున్నాననియు నుడివెను.

అగ్రగృహ:—పన్ను చెల్లించనచో నగౌరవము గాను. రెడ్డి నాయుడుగారు మరల మాట్లాడుచు ఎన్నికల కింకను చాల న్యూఢియన్నచనియు, తమకు ఎన్నికలగూర్చి అంత పట్టించు లేదనియు, గ్రెండీసారి కొంచెపు ఎన్నిక ప్రచారములో జస్టిసు పక్షమువారిపై చాల అడ్డదుల చాటిరని యె, మంత్రులంతిన్న నీధమగుకార్యము చేయలేదనియు; చెప్పిరి.

అల్ప విషయమున అడ్డన్న మెంటు చర్యలన రెండు పూటలు వృథాగా వెచ్చింప బడిన వనియు యిది బుద్ధి పూర్వకముగా తెచ్చిపెట్టిన దయియుండుననియు నుడివిరి.

సి. వి. వెంకట రమాయ్యగారు తాను కోయబత్తూరులో కరవునుగూర్చి అగత్యముండబట్టియే చచ్చువానివాగోరు ప్రతిపాదన గావించెనుగాని, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము బిల్లు చచ్చు నిలుపు జేయరలెనని ఉద్దేశపూర్వకముగ తెచ్చిననుట కొంత మాత్రము వీలుజేవకను. గా అగ్రగృహచే అందు కనుమరించెనని సి. ఆర్. రెడ్డిగారు చెప్పిరి. ప్రతిపాదన బరుగునప్పుడు జస్టిసుపక్షమువా రెవరును అభ్యంతరము చెప్పలేరుగాని యిప్పుడు మాత్రమే అనవసరముగ స్వల్పవిషయముగా చోచెనా? యని సత్యమూర్తిగారు రనిరి.

అర్బుదస్వామి ఉడయగారు, తాను విద్యామంత్రి గారిచర్యను మామిగో వివరితారులు బోయినపుడు హాజరుగనుండెననియు, పని పూర్తి అయిన పిదప అనవసర ప్రసంగము కొంతజరిగెను, కాని యింత తీవ్రముగ ఆరోపణలకు తగినదిగా దని నుడివెను.

ఉప్పిసాహేబుగారు

ఉప్పిసాహేబుగారు తాను మంత్రిగారు తెల్లెచ్చేరివచ్చు సరి కక్కడనుండెననియు మామిగో వివరితారులు మంత్రిగా వచ్చిన సంగతి వివరిననియు, తన్నుగూర్చి మంత్రిగారు కరెన్సుగ విమర్శించిన విషయ మారాత్రియే తన కెవరో జెప్పినదియని, అంతయే తనకు తెలుసుననియు నుడివిరి.

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు మంత్రిగారి చర్య యెంతసూత్రము బాగులేదనిరి. కొంతమంది తన కేదో విన్నవింపకొనరాగా; వారితో నాసమయమునందే, “నో” తిరగతివారి నే ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనుడ”ని జెప్పట నిందార్థమయియున్నది. మంత్రిపదవి యెన్నికప్రచారమున ముపయోగించుకొని రాదనిరి. పార్లమెంటు సాంప్రదాయమును ఆచరింపవలెననిరి.

ఆర్థికసభ్యు డగు టి. ఎం. మాయుగారు, మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానము బాగున్నదనియు, వారి చర్యనుగూర్చి యితరులు ఆపోహబడిననియు, ఇక ముందు మంత్రిగారు రమ్మదేయరని నమ్మకముగా బల్కుచే సమాధాన మంగీరింపదగియున్నదనియు చెప్పిరి

సి. రామలింగ రెడ్డిగారు

వ్యక్తిమామణములలోనికి దింపబడిన చర్యను తిరిగి ఉన్నత స్థాయిలోనికి చెప్పినందులకు రెడ్డిగారు మానుగుగానికి కృతజ్ఞుడను చెప్పిరి. విద్యాంగమంత్రిగారు చెప్పిన జబాబుసభ్యుల నొక విధిత్రమగు పరిస్థితులలోనికి చెచ్చెను. ప్రతిపాల పక్ష నాయకుడు ఇంచుమించు బాధ్యతారహిత భావముతో, పత్రికలలో ప్రచురింపబడిన వానిపై నాధారపడి ఈప్రతిపాదనను చెచ్చెనని నుడివిరి. మంత్రిగారి చర్యపై నారాపత్రికలందు చాల గ్రంథము నడచెను. కాని ఇంతవరకు మంత్రిగా రావారూ పత్రికలలోని విషయముల యాధార్థ్యమైనవి గాదని సవరింపలేదు. అది అట్లుంచి, ఈదినమున మంత్రిగారిొసగిన ప్రత్యుత్తరము సరిబోవునని మాయుగారు రెంచినను ఆప్రత్యుత్తరమును బట్టి జూచినను ప్రతిపాదనను చెప్పుటకు తగినంత బలముగ కారణములు గలవని స్పష్టపడెగలదు. మంత్రి నుడివిన వానిలోను ఆరోపణలలోను అసలు విషయముల గురించి కొంత తేడాగలదను విషయము నిజమే. విద్యాంగమంత్రిగారు రాయబారగ్గమువారితో అధికార రీత్యా మాటలాడుట ముగిసిన తరువాత ఆదాయాచార వర్గములోనివారితోనే ఆస్థలమందే ఇష్టాగోష్ఠిగా మాటలాడుటలో నీవిషయములు వచ్చెనని సమర్థించుకొనుచుండెను. సాల్లానాగారును ఉప్పిసాహేబుగారును మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానము సత్యమైనది గావచ్చుచున్నారు. ఆప్రతిపాదనలో నాలోపింపబడినట్లు అవినీతికార్య అట్లు మాటలాడుట అకాశ్రియమని మంత్రిగారు అంగీరించుచుండెను. ముగ్యనూత్రమనం చేకధానములు మడిచినది గా ప్రస్తుత విషయములను గురించి పట్టుపట్టులను నానుచును గోరుచున్నాను. ఎన్నికల కొరకు మంత్రులు ప్రజల దెబరించుచుచు సభ్యులందరును అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఆంగ్లదేశమునందొక కన్సర్వేటోరు మంత్రి వీలేడ్సు నగరమునోహాయి, అచ్చటివారు రెవెంకు ప్రెసిడి వెన్నుకొనినయెడల వారికి కొక స్వముల నిరాకరింపదమని చెబరించిన యెడల ప్రజలకు, అన్ని పక్షములగూడను గూడ ఎన్నికల భీతావహాచర్యను ఎంత ఆగ్రహవేషముగ ఆలోచించుచు, రెండువారు కేటెత్తులు సంగ్రహమున మంత్రిగారు ప్రతిపాదనకు ఘండుటకు అంజుభూతులగా ప్రజలు ముగ్ధులు ప్రతినిధులును

ప్రతిపక్షమునకు జేరినవారి నెన్నుకొనుటయే కారణమని, జిప్టిగుపత్త నాయకులలో నొకరు పన్నీరు నెల్యము గారు యువశ్యాసమున చెప్పిన సమాధానమే గాని ఇరులు గావించిన ఆరోపణగారు. మాయుగారు దెలిపిన ఆశయములను నిర్ధారములకు మంత్రిగారి రంజితించి ఇకమిద నందుకు ప్రతిపక్షముగ ప్రవర్తించుకుండిన యెడల చాలును. మంత్రిగారు గూడ నానిధాంతము నిష్పన్ను డంగీకరించారుగనుక శ్రీ ప్రతిపక్షము ను వోటునకు పెట్టవలెనని పట్టుపట్టు టవసరము గాదని నాయశ్చిప్రాయము మంత్రిగారికి రికిమిద నీనిధాంతము ననుసరించి ప్రవర్తించుచునని నమ్ముచున్నాను.

సి. పి. రామస్వామిఅయ్యగారు

గౌ॥ సి. పి. రామస్వామిఅయ్యగారు, తాను చర్చయందు పాల్గొనలందున్నప్పుడు యితరవక్తవచ్చుటచే, అందరకు నమ్మనట్లు కొన్నిసంగతుల దెల్పవలసియున్నవనిరి. ఈవిషయము దక్షిణానరా, ఉ.మలబారు జిల్లాలను సంబంధించియున్నది. ఆసందర్భములను రాజకీయ ప్రచారమున కుపయోగించలేదని గౌ॥ విద్యామంత్రిగారు నమ్మకముగ దెల్పియుండిరి. వివరించుటతోను ఉద్వేగముతోను రాజకీయ ప్రచారము గూర్చి ముచ్చటింపనేలేదనియు, పిమ్మట సామాన్యప్రసంగమునందు తా నట్టి అభిప్రాయముల దెల్పియుండినయు మంత్రిగారు నమ్మకముగ బరికిరి. దాని కన్వయ అడ్డులేవలేదు. కనుక నింతటితో నీవిషయము ముగించవలెనని ఆయన సభవారిని కోరెను.

అంతట ప్రతిపక్షం ఉపసంహరించుకొనబడెను.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఒకప సభ్యులు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముపై చర్చ నారంభించిరి.

1 వ క్లాసునందలి 1 వ సభాక్షా జ్ఞా పిదప ఈచట్టము యొక్క ప్రయోగమునంది స్థానికప్రభుత్వము ప్రకటనములమున ఏభాగము పై న దీనిజేయవచ్చు" నను సవరణ నుపపాదించిరి.

ఏ. రామస్వామి ముదలియారగారు సవరణను బలపరచుచు "ఒకానొక మండలమునుగాని, తదాగమమునుగాని, కళాశాల లేక విద్యాలయమునుగాని, స్థానికప్రభుత్వమువారు ప్రకటన మూలమున చట్టమునుండి ఎడదీయవచ్చు"నను సవరణను గలుపగోరిరి.

గౌ॥ విద్యామంత్రిగారు, సరసింహాచారిగారు సవరణ నంగీకరించిరి.

సత్యమూర్తిగారు సవరణ నాక్షేపించుచు బిల్లు పూర్తియైన ఒకప ఈక్షితితో నిట్టిసవరణను దెచ్చుట క్రమముగాదనిరి.

రా॥ బి॥ ఏ. యస్. కృష్ణారావుగారు సవరణ నాక్షేపించుచు కార్యనిర్వాహకప్రభుత్వమున కొక భాగము గలుపుటకు గాని వేరొకరకమునగాని హక్కునొసంగటంపాయకరమనియు, ఉపపాదించబడిన సవరణ ఒకానొక ప్రత్యేక స్థలమునకుగాని, లేక కళాశాలకుగాని సంబంధించి యుండలేదనియు రెంటిని నివర్తించినందువలన చిక్కులు తలపడించు ననియు బల్కిరి.

బి. మునిసామి నాయకుగారు:— సవరణను బలపరచుచు కన్నడ భాష ప్రాధాన్యములగు బల్లారి మున్నగు జిల్లాలను బిల్లునుండి విడదీయాలె ననిన ఇట్టిహక్కు ప్రభుత్వము ప్రకటనమునకు టవసరమని పల్కిరి.

సత్యమూర్తిగారు సవరణ నాక్షేపించుచు తిరిగి మాట్లాడిరి. ఒకపక్షము సభవారిచే విచారించబడి విశ్వవిద్యాలయ సరిహద్దులలో జేర్చబడిన ప్రదేశమును తిరిగి విడదీయుటకు కారణము గనిపించదు. అట్లు విడదీయుట యుక్తమా లేదా యను విషయము నీ సభవారి యోచించునందు. సభవారి నిర్ణయము గావింపగలరు. ప్రభుత్వమువారి చేతులలో ఆహక్కు ఏల ఉండవలెను? ఎంతనిపుణుడైనను ఒక్కని యాలోచనకంటె పదిమంది నిర్ణయమే యుక్తమును, న్యాయమునై యుండును. ఉపసంఘముయొక్క శిఫార్సుల నామోదింపవలెను. లేదా తిరిగి ఉపసంఘమున శ్రీ పంపవలెను. కాని తలక్రిందులు జేయు నిట్టి సవరణల నీక్షితిలో నుపపాదించి సభవారి హక్కులను భంగపరుపరా దురీ.

గౌ॥ సర్. బి. పాల్గోగారు సమాధాన మొసంగుచు ఈసవరణకు ఉపసంఘము వారిసావనల కెట్టివిరుద్ధమలేదనియు సవరణ ముఖ్యమనియు బల్కిరి.

నిదప సవరణ వోటునకు పెట్టబడి అధికసంఖ్యకులచే నంగీకరింపబడెను. అంతట సభ్యులు శేటికి సభ విరమించిరి.

బొంబాయి శాసనసభ

ప్రభుత్వపుబిల్లు లనేక మంగీకరింపబడుట

బొంబాయి సిటీ మ్యునిసిపల్ చట్టము సవరణబిల్లు పూనా, అక్టో 29:— నేడు బొంబాయి శాసనసభ యందు బొంబాయి పోస్టుట్రస్టు సవరణబిల్లు మూడవసారి చదువబడి అంగీకరింపబడెను. ఒకసంకలు దింపబడిన యేడురోజులలో తీసికొని పోవున్నయెడల తరువాత పోస్టుట్రస్టు ఆవరణములోనున్న రోజులన్నియు నట్లును బాధ్యత భామందులమిదనే యుండునట్లు ఒక ముఖ్యమున సవరణ గావింపబడెను.

లోటరైజేటరు గుత్తు పంచెముమిద పన్నును విధించు బిల్లు మూడవసారి చదువబడి అంగీకరింపబడెను. ఈచట్టము యీసారి డిశంబరులో పంచెము లప్పటినుండియు ఆవరణలో నుండవలెనని ముఖ్యమున సవరణ గావింపబడెను.

మేజరు మ్యునిసిపాలిటీల బిల్లు అంతట దీనికొనబడెను. ఎప్పటికప్పుడు ముఖ్యమున సవరణ లుపపాదించబడి అంగీకరింపబడెను. బిల్లు మూడవసారి చదువబడి అంగీకరింపబడెను.

స్తాకు ఎక్స్‌క్యూట్ కంట్రోలుబిల్లును రెండవసారి చదువవలెనని ఆర్థికసభ్యు డుపపాదించుచు నెలెత్తుకమిటీ రిపోర్టును ప్రసాదించెను. ఆర్థికసభ్యు డట్లుపపాదించుచు నీవేదికము సర్వాంగికారము బడదీయవచ్చునని చెప్పిరి. కమిటీవారు బిల్లుయొక్క మంచిచెడ్డలను పూర్తి గ విచారించలేదని కొంద రనుకొను మాట నిజముగాదు. బొంబాయి నేటిపుడే అందు స్టాకుబ్రోకరుల సంఘము దెల్పు అభిప్రాయములు దెలుపబడెను. బిల్లును నెలెత్తుకమిటీవారు సవరించుచు యీచట్టమునకు గాక యితర చట్టములకు వర్తింపజేయవలెనని గోరబడెను.

జోసెపు బాప్తిస్టాగారి అభినందనము

ప్రభుత్వమువారు యిట్టి ఉపయోగకరమును చాల అపసరమైనట్టియు చట్టమును ప్రవేశపెట్టినందులకు జోసెపు బాప్తిస్టాగారికి రభినందించిరి. ఈబిల్లువలన బొంబాయి పట్టణముపై జేయబడిన ఆపరించు అన్నియును దొలగగలవు. ప్రభుత్వము వారు యిట్టి లాభకరమును శాసనముల జేయుటవలన నిర్లక్ష్యమును వీడుటయే గాక బిల్లును ప్రతిఘటనను జేకుండజేసిరి. ప్రభుత్వమువారు బిల్లునకు ప్రతిఘటనను జేకుండజేయుటయేగాక యిందుకు సంబంధించిన సంఘము లన్నిటియొక్క ప్రస్తుతిని బడసిరి.

అంతట స్టాకుయెక్స్‌క్యూట్ కంట్రోలుబిల్లు అంత మూడవసారి చదువబడి అంగీకరింపబడెను.

బొంబాయి పట్టణాభివృద్ధి బ్రష్టుట్రాన్స్ఫర్ బిల్లును చాల సవరణ లుపపాదించబడి అంగీకరింపబడెను. మంత్రి హిదయత్తుల్లాగారి రంజిత బిల్లు లుమూడవసారి చదువవలెనని యుపపాదించిరి. అట్లుపపాదించుచు ఆయన చాల సంవత్సరములనుండి ప్రజలు కోరుచుండుటవలన బిల్లు తయారుజేయబడెనని చెప్పిరి. ఈబ్రష్టు బొంబాయి మ్యునిసిపల్ కార్పొరేషనులో కలసిపోవు కాల మెప్పుడు వచ్చునాయని ఆయన కనిపెట్టుకొని యున్నట్లు జెప్పిరి. ప్రజాభిప్రాయములు చాటించి మంత్రి ధైర్యముతో నీబిల్లును ప్రవేశపెట్టినందులకు చాలమంది సభ్యులు మంత్రి నభినందించిరి.

ఈ అభినందన గీతములో జోసెపు బాప్తిస్టాగారు బొంబాయి లార్డు మేయరుగూడ జేరి, మంత్రిగారు బిల్లును ప్రవేశపెట్టి విజయము గాంచునట్లుల జేయుటలో బొంబాయి కార్పొరేషనుకు చాల సంగీ ములనుండియున్న లోపము ప్రజాక్షేపణ నుండి తొలగించిరి కొనియాడిరి. గౌ॥ మంత్రి హిదయత్తుల్లాగారు అధికారిముననున్న కొద్దికాలములో ప్రజాభిప్రాయము నెడ మంచిగౌరవ మున్నట్లు గమపరచుట సంతోషకరమని చెప్పిరి. పట్టణాభివృద్ధి బ్రష్టు ఆధ్యక్షుడుగనుండి విరమించుచున్న వారిట్లు జెప్పిరి:— "ప్రస్తుతము ఇంపుపుమెంటు బ్రష్టులాభము లోనున్నది. అయితే చెడ్డకాలముగూడయుండెను. ఇకను మూడు నాలుగు సంవత్సరములవరకు బ్రష్టుయొక్క ధన విషయమై జాగ్రత్తగ జెట్టవలెను. ఇది జేసినయెడల కార్పొరేషను, ఇంపుపుమెంటు బ్రష్టుబాధ్యతను వహించినందులకు విచారబడ నక్కరలేదు." అంతట బిల్లు మూడవసారి చదువబడి అంగీకరింపబడెను.

బొంబాయిజిల్లా మ్యునిసిపల్ చట్టము సవరణబిల్లు

అంతట మంత్రి హిదయత్తుల్లా 1901 బొంబాయిజిల్లా మ్యునిసిపల్ చట్టము సవరణ బిల్లును మొదటిసారి చదువవలెనని యుపపాదించిరి.

కారణోద్దేశ్యములు

బిల్లుయొక్క కారణోద్దేశ్యము తేవగా (1) క్రిమినలు

కోర్టుకందు ఆరునెలల కెక్కువగానుండ శిక్ష విధింపదగిన నేరము జేసి శిక్ష బడిగాని కొరడాదెబ్బలు దిసిగాని యున్నయెడల ఆయుధ్ధవును రద్దుజేయక పోగా శిక్షకాలము పూర్తియైనయెడల ప్రభుత్వమువారియుధ్ధవుపై వోటుజేయు సభికారము నీయవచ్చును. (2) గవర్న మెంటు సర్వీసులోనుండి డిస్మిసు జేయబడి అట్టిది బొంబాయి గెజటులో ప్రకటింపబడి వారు స్టేషన్ హౌస్కోర్టునందు తీసి వేసిన యెడల మ్యునిసిపల్ సభ్యులుగ నుండుట కాటంకముండరాదు. బిల్లు రెండవసారియు మూడవసారి చదువబడి అంగీకరింపబడెను.

బొంబాయి గ్రామపంచాయతీల చట్టము సవరణ బిల్లు

1920 బొంబాయి గ్రామపంచాయతీల చట్టము సవరణ బిల్లు మూడుసార్లు చదువబడి అంగీకరింపబడెను. ఈబిల్లు యొక్క యుద్దేశ్యము ఆరు నెలలు శిక్షబడినవారికి పంచాయతీలో సభ్యుడుగనుండుట కెట్టి ఆటంకములేకుండ జేయవలెనని కోరబడెను. ఇకను న్యాయవాదులుగ నుండుట కంగీకరింపబడి నవారు గ్రామపంచాయతీలలో సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడుట కాటంకమే యుండరాదు.

ఇదేవిధముగ 1923 బొంబాయి లోకలుబోర్డుల సవరణచట్టము మూడుసార్లు జదివి అంగీకరింపబడెను. ఈబిల్లు సవరణ ప్రకారము ఆరునెలలపైగా శిక్షబడినవారికి సభ్యత్వార్హతగలగజేయుటకు 1898 క్రి. ప్రా. కోడ్డు 118 సెక్షను ప్రకారము ఉత్తరువు రెవరైజిట్రేషియబడెనో వారి కన్వితలేకుండ జేయుటకును, గవర్న మెంటు సర్వీసులో నుండి డిస్మిసు జేయబడి బొంబాయి గెజటులో ప్రకటింపబడిన వారును స్టేషన్ల సనదు హైకోర్టుగాని సిండు జ్యూడిషియల్ కమిషనరుగాని కొట్టి వేసినయెడల అట్టివారు లోకలు బోర్డునందు సభ్యులుగనుండుట కర్హతలేకుండజేయుటకు నుద్దేశింపబడెను.

1898 బొంబాయి సిటీ మ్యునిసిపల్ చట్టము సవరణ బిల్లు మొదటిసారి చదువుట కుపపాదించబడెను. ఈబిల్లు ప్రకారము ఆరునెలలు శిక్షబడి విడుదలయైన తరువాత సభ్యుడుగ నుండుటకు అనర్హతయుండకుండ జేయుట నుద్దేశింపబడెను. సర్వీసుగారు యీబిల్లుజాగ్రత్తగ పరిశీలింపవలసినదనియు, తగినంత నోటీసు నీయలేదనియు చెప్పిరి.

కాని బిల్లు మొదటిసారిచదువబడి మంత్రిగారి యుపసాదనముపై నెలెత్తుకమిటీకి బంపబడెను. (అ. తె)

బొంబాయి శాసనసభ స్వరాజ్య పక్ష వైఖరి

రావుసాహెబు దాదూభాయి దేశాయితోడ్పాటు (క్రీ. పెను తంరి)

పూనా, అక్టో 29:— రావు సాహెబు దాదూభాయి శాసనసభ యందు ఇండిపెండెంటు సభ్యుడు పత్రిక కొక వార్తను బంపుచు శాసనసభాకార్యక్రమమునందు తోడ్పడకుండ స్వరాజ్య పక్షమువారు ప్రవర్తించు పద్ధతికి తోడగునట్లుల దెల్పిరి. శాసనసభయందు స్వరాజ్యపక్షముతో బాటు ఇండిపెండెంటుపక్షమువారుగూడ సానుభూతితో నుండి శాసనసభా కార్యక్రమమునందు పాల్గొనకుండురని గూడ జెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు, ముఖ్యముగ మంత్రిలు ఈపరిస్థితులలో నేమియు దోచకుండుటవలన ఈ విధానము పూర్తిగ నపజయము గాంచజాలదని దేశాయిగారి అభిప్రాయమై యున్నది.

మొయిలుస్తీమర్లు

బొంబాయి, అక్టో 29:—లండనునుండి 22 లేదిన తపాలతో బయలుదేరిన కేశరీ హిందు స్టీమరు 28 లేదీ ఉదయం 6 గంటలకు పోర్టుపెయిడునచ్చి 10 గంటలకు బయలుదేరి పోయెను.

24 లేదీన బొంబాయినుండి తపాలతో బయలుదేరిన రావల్పిండి అను స్టీమరు 28 లేదీ సాయంత్రం 6-30 నిమిషములకు ఏడేనునచ్చి ఆనాడే 7-30 నిమిషములకు బయలుదేరి పోయెను.

లాయకు ట్రీస్టికోకంపెనీ స్టీమరు టావియరు 6 లేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు అరెగ్జాండ్రా హక్కులా సెంకి పెద్దుమండి బయలుదేరును. (అ. తె.)

స్టీము బోయిలర్లకు

586

కలిగే యిబ్బందులు యింక యెంతమాత్రమున్ను లేకుండా కాపాడుకొనుటకు

“ఎవెక్సియర్”

నా నాడును, దీనిని రంగు పూసినట్లు బోయల్లలోపలి భాగములయందు బ్రహ్మతో పూసినయెడల స్లేటుకు త్రుప్తు వగైరా యెంతమాత్రమును పట్టనివ్వక స్లేటులపైని గుంటలు పడనివ్వకుండా బోయల్లను కాపాడును.

డి. యల్. శాస్త్రి అందు కో,
12, తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

జ్యో.వి. ప్రీమాన్

అమెరికన్ డెంటల్ సర్జన్

(యు. ఎస్. ఏ. లోనున్న ఫిలడెల్ఫియాలో పరిక్ష యం దుత్తీర్ణులైరి.)

ఎస్.ప్లస్.బి.బింగ్స్, లాకారేజికి సమీపం, మద్రాసు
బంగారు, ప్లాటినమ్, వెండి లేక పింగాణి మొదలగువాటితో కట్టబడును, బంగారు, లేక వల్కనైటుతో దంతములు చేసి కట్టబడును. క్రొను, బిడ్జి వర్క్, యిముడ్చుట, లేక ఊడదీయుట మొదలగు వాటి ప్రత్యేక సామర్థ్యతగలదు. ప్రస్తుత పద్ధతుల ననుసరించి బాధలేకనే దంతములు ఊడదీయబడును. పైరియా, మొదలగు దంతవ్యాధులకు చికిత్స చేయబడును. కట్నము న్యాయముగానుండును.

ఉదయం 8-30 నుండి సాయంత్రము 5-30 వరకు సలహా యివ్వబడును.

ఆయుర్వేద భూషణ

నోరి రామశాస్త్రి ఎ.కె.వి.సి. గారి

క్షీరవర్ధని

అను అమృత తుల్యమైన ఔషధమును తల్లులకిచ్చిన చను బాలు యధేచ్ఛగా అభివృద్ధియగునుగాన పిల్లలకు హాని క్షయము కృత్రిమఆహారము నివ్వనవసరములేదు. ఇది అద్భుతముగ పసిబిడ్డలపాలిటి అమృతము. గుణము అత్యద్భుతము. శాంతిసరసము. బుడ్డి 1 కి. వి. పి ఖర్చులతోర్పు 2-0-0.

ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

విజయం కావలెను

తలనొప్పి, యిక్ష్మయంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒకక్షణములో పోగొట్టుకొని ఖ్యాతిజెందిన “జామాతైలమునకు” సమముగు మందు వేరేదీ యు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1, కి అలాలు 6 యిచ్చిఉపయోగించి జూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు

యింగ్లీషుమందు వలసరకు సల్ఫూరిక్, నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారస్థులు, నెం. 63 నైసప్పనాయునివీధి, మదరాసు.

రైతుల సమావేశము

ది 23-10-1925 సం|| రం లేదీని కోటిపల్లి గ్రామంలో రామచంద్రపురం తాలూకా రహితులసమావేశము జరిగినది. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు గారిచే డెల్టానాటి సప్లయవిషయ మును రైతుల అభిప్రాయము కనుగొనుటకు యాసభ ఆహ్వానింపబడినది. రివిన్యూ డి. పి. డబ్లియం. ఉద్యోగములు సభ సలంకరించిరి. సుమారు 500 మంది రయితులు హాజరయిరి. రయితుల నీటి యిబ్బందుల గూర్చి శ్రీయుత సరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు సేమాని పట్టాభిరామయ్యగారు మాట్లాడిరి.

ప్రశ్నార్థము అమలులో యున్న 4 అంగుళముల తూరల వలన సాగుబడి సరిగ జరుగుటలేదనియు వ్యవసాయపు తరస్థిలో తూరల ఆయకట్టు నిర్ణయించక వ్యవసాయపుపనులయిన తరువాత తూరలు గతసంవత్సరము తగ్గించి వేయటవలన ప్రధమ పంట సాగుబడికే నీటియిబ్బంది కలిగినదనియు తిరిగి యీ తూరల నిర్ణయము డిపార్టుమెంటువారు సాగుబడి అప్పుడు జరింగి చుట అత్యవశ్యకమనియు తెలియపరచిరి. అందుపై ఇంజనీరు గారు తూరలపునర్నిర్ణయము సాగుబడితోజులలోనే జరిగించెద మనియు 4 అంగుళముల తూరలు తీసివేయవలసినదిగా రయి తాంగము కోరెయెడల ఆయకట్టును వృద్ధిచేసుకొని పెద్దతూరలు నిర్ణయమునకు రహితాంగము అంగీకరించెయెడల తా మిర్విధానము అవలంబించెదమని తెలిపిరి.

కాల్యచివరనున్న భూములకు మురుగు నష్టము యేటేట తగులుచుండుటచే కాలవ మొగనున్న మెరకభూముల కంటే యీ చిగురుభూములు ముందు సాగుబడివిషయమయి డిపార్టుమెంటువారు యేర్పాటు చేయించవలసినదిగా కోరిరి. ఇందుకు ఇంజనీరుగారు ప్రత్యేకముగా కొంత కాలము పల్లపు సాగుబడినిమిత్తం కాలవ చివర భూములకు టర్న్ యిచ్చుటకు అవకాశము లేదనియు, సాగుబడి లేత అయినచో కాల్యపై నున్న భూములకు యెక్కువ నష్టము కలుగుటచే అచ్చటి రయితాంగము అధికముగా నష్టపావుదురనియు తెలిపిరి.

కాల్యచివర సరియైన నీటి ప్రమాణకొలతలను నిర్ణీత ప్రకారము పుంజకపోవుటవలన సాగుబడికి తగినంతనీరు సకాలములో అందుబాటు కావడము లేదని తెలియపరచిరి. ఇందుకు తగినంతసిబ్బందిలేకపోవుటవలన కొలతలెక్కులు అనుదినము తీసుకొనుట లేదనియు రివిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు గ్రామోద్యోగులచే యీకొలతలెక్కులు అనుదినము పంపించుట కేర్పాటు చేసిన సరియైన నీటిప్రమాణము కాలవ చివర యందుండుటకు శ్రమత్పించెదమని యింజనీరుగారు సమాధాన మిచ్చిరి.

పెద్దాపురం డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు రామచంద్రపురం తహసీల్దారుగారు గ్రామోద్యోగులకు యీపని నిర్వహించుటకు అవకాశము కలదని తెల్పిరి.

ప్రశ్న:—కాలవలు సరియైన మరమ్మత్తులలో యుంచక పోవుటచే వంద్రువేసి మెరకయి కాలవలు పూడిపోవుటవలన భూములకు నీరుయొక్కుట కష్టముగా నున్నదనియు కాలవ మరమ్మత్తులు డి. పి. డబ్లియం. వారు ప్రతి సంవత్సరము శ్రద్ధతో చేయించకపోవుటవలన రహితాంగముకు నష్టము వాటిల్లుచున్నదనియు డి. పి. డబ్లియం. వారు కాలవ మరమ్మత్తుల కిచ్చే రేటు చాల తక్కువగా యుండుటచే కంట్రాక్టర్లు రాకున్నారనియు సకాలములో యేటేటను కాలవమరమ్మత్తులు జరిపించుట అత్యవశ్యక మనియు తెలిపిరి.

ఇందుపై రయితాంగపు భూమి మరమ్మత్తుతోజులు జిల్లా తాలూకాహోర్లలోడ్డుపనులు ఒకేదినములో వచ్చుటచే కూలీల గిరాకీగా యుండురనియు రయితాంగముతో డి. పి. డబ్లియం. వారు పోటీకి వచ్చుట కష్టసాధ్యమనియు సాధ్యమయినంతవరకు రేటు మెచ్చుపరచుటకు ప్రయత్నింతుమనియు యింజనీరుగారు సమాధాన మిచ్చిరి.

ప్రశ్న:—కే.కీ. డ్రయినువల్ల కాలవప్రాంతపు భూములకు చాల మురుగునష్టము వచ్చుచున్నదనియు యిప్పుడున్న టులగాక యీ కాలవలను పల్లెపాలెమువద్దనుంచి గోదావరిలో కలియనటుల మార్గము యేర్పాటుచేసిన విశేషనష్టము రాకుండాగా అవకాశము కలుగగలదని సలహా నిచ్చిరి.

అందుపై సరియైన లెవల్ను తీసికొని తగు ప్రయత్నము చేసెదమని యింజనీరుగారు జవాబు నిచ్చిరి.

ప్రశ్న:—బొప్పెల్ల సైడుకాలవకు లాకుపైన చాల మెరకమీద తూము కట్టబడియుండుటచే కాలవ బాగుచేసిన గాని నీటిసప్లయ తూర్తిగ అగుటలేదనియు గోదావరి కాలవలో తక్కువనీరు యున్నప్పుడుకూడ యీ కాలవలో ద్రవాహముండుటకు మెరకమీద కట్టబడిన యీ తూమును లాకు లెవలుకు దింపించి కట్టినచో ఆకుమళ్లకును చెండవంతుకును కూడ సరియగు నీటిసప్లయ కాగలదనియు, యీతూము దింపి కట్టి

నచో 6000 యకరముల భూమికి నీటి యిబ్బంది తీరగలదనియు తెలియజేసిరి.

ఇందు విషయమయిసరియైన కొలతలు తీసుకొని తగు యేర్పాట్లు గావించుటకు ప్రయత్నములు జరుపబడునని యింజనీరుగారు తెలియజేసిరి.

ప్రశ్న:—రయితుల సమావేశములలో చర్చించెడి హంశములకు డిపార్టుమెంటువారు యెటులు మార్పులను గావించికో యెవరికిని తెలియట లేదనియు డిపార్టుమెంటువారు యీకాన్ ఫరెన్సు ఫలితములను, వారు గావించెడి నూతన మార్పులను జిల్లాగజట్టులో ప్రకటించవలసినదిగా కోరిరి.

డిపార్టుమెంటు ద్వారా యీ అంశములను తాజేదార్లకు తెలియపరచుమంతుటచే బహిరంగపరచవలసిన అవసరము కనుపడలేదనియు, కోరినవారికి తెలుపబడుననియు తెలియజేసిరి.

సభాకార్యక్రమ మంతయు చాలశాంతముగ నిర్వహించబడినది. సభ జరుగునంతకాలము మధ్య మధ్య యేమియు ప్రశ్నలవేయక సభ్యులెల్లరు చాల నిశ్శబ్దముతో అడుగు ప్రశ్నలను యిచ్చెడి జవాబులను ఆలకించుచుండిరి.

ఇంజనీరుగారు ప్రశ్నలన్నిటికి విపులముగ కాంతముగ జవాబులను యింగ్లీషుభాషలో నొసంగిరి. వాటినిన్నిటిని శ్రీయుత సరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు తెనుగున తర్జుమా చేసి చెప్పిరి.

సభ ముగిసిన తరువాత రయితాంగము ప్రత్యేకముగా సమావేశమయి రామచంద్రపురం తాలూకా రయితులసంఘము స్థాపించుటకు నిర్ణయించిరి. గోదావరిజిల్లా సంయుక్తసభ కాకినాడలో జరిగిన తరువాత దీనిని యేర్పాటుచేసి ప్రతి సంవత్సరము జరుగబోయెడు యీడిపార్టుమెంటువారి సమావేశమప్పుడు కావించెడి చర్చలకు సరియైన అమలు జరుపుటకు కృషి సలుపుటకు సంవత్సరము పొడుగునను రయితులకు కలుగు నీటియిబ్బందులను తెలుసుకొని వాటిని నివారించుటకు తగు యేర్పాట్లు చేయుటకు యీ తాలూకాసంఘము పనిచేయుటకు నిర్ణయించబడినది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

రామచంద్రపురం తాలూకా

గ్రామోద్యోగుల సభ

ది 25-10-25 లేదీని రామచంద్రపురం తాలూకా గ్రామోద్యోగులసభ రామచంద్రపురం గణపతిహాలులో 12 గంటలకు పగలు మ|| రా|| ౩, మానుకొండ గంగరాజు గారు అధిపత్యముక్రింద సమావేశమై యీదిగువ తీర్మానములు ఆమోదించబడినవి.

1. 1925 సంవత్సరము నె 10 రు గ్రామోద్యోగుల పునరుద్ధరింప బూనిన చట్టమును క్లబ్బుచేయబడిన అన్ని గ్రామములకున్నా తగ్గించబడిన అందురు ఉద్యోగులు నాఖర్లును పునరుద్ధరింపవలసినట్లు సవరణచేయవలసిన దని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. 1925 సం||రం నె 10 రు గ్రామోద్యోగీయుల పునరుద్ధరణ ఈ విల్లు శాసనసభలో ఉపాదించుచు గా|| 8|| మెంబరు గారు రయితువారి గ్రామమునసబులకున్న జమీన్దారి గ్రామోద్యోగుల యొక్కయున్నా జీతములను తగ్గించుటను గురించి వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయము గ్రామోద్యోగులకు తీవ్రమైన ఆందోళనమును అసంతృప్తిని కలుగజేయుచున్నదని యీసభవారు తీర్మానించు చున్నారు.

3. క్లబ్బుచేయబడిన గ్రామములలో గ్రామోద్యోగులను నాఖర్లను తగ్గించినందువల్ల సక్రమ గ్రామపరిపాలనకు అటంకమున్న అధిక శ్రమయున్న కలుగుచున్నది గాన చంటనే పునరుద్ధరించవలసినదని యీసభవారు తీర్మానించు చున్నారు.

4. గ్రామ ఉద్యోగులు జీతములు నిర్ణయించడములో ఆయాగ్రామముల జేరిజా జనసంఖ్య ఆయకట్టునుబట్టి జమీన్దారి రయితువారి గ్రామముల వివక్షతలేకుండా నెల ౧ 1 కి 15-0-0 లుకు దక్కువ కాకుండా జీతం నిర్ణయించనియెడల గ్రామోద్యోగులలో చాలా అసంతృప్తిని తీవ్రమైన ఆందోళనమును కారణమగునని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

5. గ్రామోద్యోగీయుల సంఘ తీర్మానము ననుసరించి మదరాసు 1925 న సం||రం లోకలబోర్డు సవరణ చట్టము గా. జి. రామేశ్వరరావుగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును ప్యాసుచేయించవలెనని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

మల్లెపూడి జానకిరామయ్య
సెక్రటరీ

మంత్రుల బాధ్యత

ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానము క్రింద, మంత్రులకు రెండు హోదాలు గలవు. మొదటి హోదా ప్రభుత్వ సభ్యత్వము. ప్రభుత్వమునందు వీరు భాగస్వాములగుటచే, ఎక్కడకుపోయినను వీరి హక్కులను ప్రభుత్వపు హక్కులక్రింద ప్రజలు పరిగణించుట సహజము. రెండవ హోదా స్వపక్షమునకు జెందినది. మంత్రులను ఒకరికిగల అసభికారులే. వీరును ప్రజాప్రతినిధులే. అందుచే తమ స్వంత యభిప్రాయములను తెలుపుటకు వీరికి హక్కుగలదు. కాని మంత్రులే హోదాతో ప్రసంగించుచున్నారో గ్రహించుట కష్టము. చే జక్కిన యవకాశములను మంత్రులు దుర్వినియోగము చేయుటకును వీలుగలదు. మంత్రులు తమ స్థానమును నిలుపుకొనుటకును, తమ పక్షమునకు బలము చేకూర్చుటకును, తమకుగల ప్రభుత్వాధికారమును ఉపయోగించవచ్చును. రెండు హోదాలును మిళితమగుచో, ఎన్నికల కిబ్బంది గలుగుటయు, ప్రజాప్రతినిధ్యమునకు భంగము కలుగుటయు తలపించును. అందుచే స్వపక్షమును ప్రేమించెడి వారందరను, సత్సాధికారములను నెలకొల్పి అధికార దుర్వినియోగము గలుగకుండ జూడవలయును. ఇందు కన్ని పక్షములవారును కలసి యత్నించుట అవసరము. ఈ విషయమై ఎల్లరకును సమాన బాధ్యత గలదు.

నిన్నటిదినము యీ విషయమై మదరాసు శాసనసభలో చర్చ జరిగెను. సర్ పాత్రోగారు మంగుళూరుకు బోయినపుడు, క్రైస్తవ సంఘము వారును మోస్లామీ రాయబారులును విన్నపముల గావించిరి. వీరికి బదులు జెప్పటలో, క్రైస్తవ ప్రతినిధులగు సాల్వానాగారికిని, మోస్లా ప్రతినిధులగు ఉప్పీ సాహెబుగారికిని వర్తించునటుల పాత్రోగారు ప్రసంగించినదియు, ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడని ఇట్టి ప్రతినిధులను పంపుచో మేలేటలు జరుగుననియు, తమకు తోడ్పడెడి వారిని పంపుచో ఉపకారము జేయ వీలగుననియు బలికినటుల, పత్రికలలో ప్రకటింపబడెను. అందుమీద పలువుర కాగ్రహము గలిగెను. పాత్రోగారు మంత్రీహోదాతో వెడలునపుడు, జస్టిసు పక్షమునకు వోట్లు సీయవలసినదని నియోజక వర్గమును హెచ్చరించుటయు, తదితర పక్షములకు జెందినవారిని ప్రతినిధులుగ బంపినందుకు వారిని మందలించుటయు, కూడని పనియని, సి. వి. యస్. సరసింహరాజుగారు స్పష్టముగ నుడివీరి. సర్ పాత్రోగారుందుకు జవాబుచెప్పచు, శామివిషయమై ముచ్చటించినది రాయబారమున కసంతరమనియు, ఇష్టాగోష్ఠి ప్రసంగమునందనేక విషయములనుగూర్చి ముచ్చటించుటకు తమకు

హక్కుగలదనియు, అయినను పత్రికలలో ప్రకటింపబడిన వృత్తాంతము సరిగాదనియు సమర్థించుకొనిరి.

పాత్రోగారు దెలిపిన వృత్తాంతమునుబట్టి యైనను, నియోజకవర్గము పంపెడి ప్రతినిధులపై ప్రజల కష్ట నివారణ మార్గారపడియుండు నని దెలిపినటుల విదితమగుచున్నది. ప్రజాప్రతినిధులు అధికారమునందున్న పక్షమునకు తోడ్పడవలయునని తాము గోరినటుల, పాత్రోగా రంగీకరించిరి. తమ కష్టములను నివారించవలయునని ప్రజలు మంత్రులను వేడుచున్నపుడు, ఆ విషయమై ప్రత్యుత్తరమొసగుట న్యాయముగాని, శాసనసభా ప్రతినిధులగూర్చి ముచ్చటించుట పాడిగాదు. ఇందు వలన ప్రతినిధులకును ప్రజలకును అనవసరముగ ఎడబాటు గలుగుటకు వీ లేర్పడును. జస్టిసుపక్ష ప్రచారమునకు మితిమీరిన అవకాశ మేర్పడును. ఏ పక్షమున కయినను యిది యపాయకరమే. దక్షిణ కనరా ప్రతినిధులు పాత్రోగారి సమాధానము నంగీకరింపరయిరి. ఏది యెటులున్నను, మంత్రుల బాధ్యతను గోచరింపజేయుటకు నిన్నటి అడ్డరస్ మెంటు తీర్మానము అక్కరకు వచ్చినది. పాత్రోగారు సమాధానము జెప్పిన పిమ్మట, యిట్టి మందలింపు తీర్మానమును వోట్లకు జెట్టుటకన్న ఉపసంహరించుకొనుటయే మేలు. ఆర్థిక సభ్యులగు మాయరుగారును, పాత్రోగా రికిమీద జాగ్రత్తగ మెలగెదరని నుడివి, వారి సమాధానము నంగీకరింప వలయునని గోరిరి. కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డిగారును అట్టి హితమును నొసగిరి. సర్. సి. పి. రామస్వామిఅయ్యంగారును యింతటితో నీ వ్యవహారమును ముగింపవలయునని గోరగ, సరసింహ రాజుగారు మందలింపు తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొనిరి. కాని, మందలింపు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిన ప్రయోజనము నెటవేరినది. మంత్రుల ధర్మమును, సభ్యులు చక్కగ తేటపరచిరి. సత్యమూర్తిగారు దెలిపినటుల, ద్వంద్వ ప్రభుత్వము నిరర్థకమని ఎల్లరుచాటుచుండ, మంత్రులు నిష్కర్షగ ప్రవర్తించుచో, దాని యుపయోగ మనలే యంతరించును. జస్టిసు మంత్రులు, జస్టిసుపక్ష యాజమాన్యమున జరిగెడి సభలలో రాజకీయ విషయములను చర్చించవచ్చును. కాని మంత్రీ హోదాతో మెలగుచున్నపుడు, స్వపక్ష సిద్ధాంతములను బోధించుటగాని, అన్యపక్షములను నిరసించుట గాని, మిగుల అనుచితముగ నుండును. ఇకముందెట్టి సందర్భములు దయింపకుండు గాక యని కోరెదము.

1 వ నవంబరు

నవంబరు 1, వ తేదిని అఖిలభారత స్వరాజ్య పక్ష కార్యనిర్వాహకసభ నాగపురమునందు గూడును. ఈ సభవారు టాంబీగారి చర్యను గూర్చి విచారించి, భావికర్తవ్యమును నిర్ణయించెదరు. కార్యనిర్వాహకసభను గాక, సామాన్య సభనే గావించిన యోగ్యముగనుండెడిది. ఏలనన, విషయము చాలముఖ్యమయినది. స్వరాజ్యపక్ష భావికరిణామము రాబోవు నిర్ణయముపై నాధారపడియుండును. సామాన్యసభ గావించుట కొంత వ్యయప్రయాసలకు కారణమైనను, దానిని పాటిం

చుట న్యాయముగాదు. అవసరసమయములందు, స్వల్ప కష్టములను తక్కువేయవీలులేదు. ఉద్యోగ పదవులను బాత్రిగ నంగీకరింపగూడదనియు, ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభవారు దెలిపినటుల సెలెక్టుమిటీ సభ్యత్వములను గూడ నాశింపగూడదనియు కట్టడి జేసికొనవలయును. ఈకట్టడి లేనియెడల, స్వరాజ్య పక్షము తన వ్యక్తిత్వమును నిలుపుకొనజాలదు. ప్రతిష్ఠంభనము కొనసాగుట కే మాత్రము వీలుండదు. ఉద్యోగ నిరాకరణము ప్రధానాధారముగ నుండనిది, స్వరాజ్యపక్షమునకును మితవాద పక్షమునకును కార్యక్రమమునందెట్టి భేదముండజాలదు. అ సహాయ దృష్టి అసలే యంతరించును. పాట్నా తీర్మానము మూలమున కాంగ్రెసుసభవారి రాజకీయ కార్యక్రమమును నడుపు బాధ్యత స్వరాజ్యపక్షముపై బడుటచే, కాంగ్రెసు దృష్టి నెక్కుడు పట్టుదలతో రక్షించుట యవసరము. పరిస్థితులు జూడ మిగుల నిరుత్సాహకరముగ నున్నవి. వీరారు ప్రముఖులు రిస్సాంసీపు సహకారమును వాంఛించుచున్నారు. కేల్కారుగారి యభిప్రాయమును వివరింప నక్కరలేదు. శాక్తరు మూంజీగారు మూకీభావము వహించి యున్నారు. అభయంకరుగారు సయితము ప్రతిష్ఠంభము విషయమై ఇదమిత్థమని దెలుపకబోయిరి. నేడందిన తంతివార్తల ప్రకారము, బొంబాయి స్వరాజ్యపక్ష శాసనసభ్యులు, మంత్రీ పదవులను స్వీకరింప గూడదని నిషేధమును తొలగింపవలయుననియు, ఉద్యోగములు లేకుండ శాసనసభలలో జేయగలిగిన దేమియు లేదనియు నాగపురములో జరుగబోయెడి కార్యనిర్వాహక సభవారికి విన్నప మంపిరట. నాగపురపు సభలో సభిప్రాయభేదము గలుగునెడల, రిస్సాంసీపు సహకారమును ఆధారముగ జేసికొను కాంగ్రెసు డెమోక్రటిక్కు పక్షము నొకదానిని నిర్మింప వచ్చునని, కేసరి పత్రిక వ్రాసెను. సందర్భముల గాంచిన, మంత్రీపద స్వీకారము నిమిత్తము మహారాష్ట్రపక్షము చీలిపోవునని ఎంచవచ్చును. కాంగ్రెసునందు బహిష్కార స్వరాజ్య పక్షముల కెట్టెటులో సమాధానము గుదిరినదని సంతసింపచుట కవకాశములేకుండ స్వరాజ్యపక్షమునందే చీలిక గలుగనున్నది. కాని ప్రధానవిషయమై అభిప్రాయభేదము గలుగుచో, పక్షములు రెండుగాక తప్పవు. అట్టితరి నేమిచేయవలయును? శాసన సభలలో ప్రవేశించుటయే లోపమనుచుండగ, మంత్రీపదవులనుగూడ స్వీకరించుచో, వ్యవహారము మరింత విషమస్థితికి వచ్చుట నిశ్చయము. కొందరు చీలిపోయినను, స్వరాజ్యపక్షము ప్రతిష్ఠంభము, ఉద్యోగనిరాకరణముల విషయమై ఎక్కుడు పట్టుదలజూపుట ముఖ్యము. ఈవిషయమున ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ దేశమునకు అనుకూల మార్గమును సూచించెను. నాగపురపు నిర్ణయ మేమగునో యని, దేశ మెదురుజూచుచుండును.

సూతన రాజప్రతినిధి

గా॥ ఇ. యఫ్. యల్. వుడ్డుగారిని, రీడింగు ప్రభువుగారికి బదులుగ హిందూదేశ రాజప్రతినిధిగ నియమించినటుల, రూటరుతంతివార్త దెలుపుచున్నది. వుడ్డుగారు, ప్రస్తుత బ్రిటిషుమంత్రులలో నొకరు. వీరు వ్యవసాయశాఖను పాలించుచున్న

టుల దెలియుచున్నది. 1910 సంవత్సరమునుండి వీరు పార్లమెంటునందు సభ్యులుగనుండిరి. కొంత కాలము విద్యాసంఘాధ్యక్షునిగను, కొంతకాలము కాలనీలకు సహాయమంత్రిగను పనిజేసిరి. వీరు కడచిన యుద్ధమునందు పాల్గొనిరి. వైకౌంటు హా లి ఫా క్సు గా రి కు మారులు. 1881 సంవత్సరమున జన్మించుటచే వీరి కిప్పుడు 44 సంవత్సరములు. ఇందునుబట్టి వీరికి చురుకుగ బని చేయగల యీడుగలదని గ్రహింపవచ్చును. ఇంత వరకు, ఇండియామంత్రి కన్సర్వేటివు లగుటయు, రాజ్యప్రతినిధి లిబరలు పక్షమునకు జేరినవారగుటయు తటస్థించెను. ఉభయులును సరిపెట్టుకొని పోవుచున్నను, అభిప్రాయ భేదములుండుట సహజము. రీడింగు ప్రభువుగారు బర్క్లెడ్ హెడ్డు ప్రభువుగారిని ప్రేరేపించుటకు బదులు, బర్క్లెడ్ హెడ్డు ప్రభువుగారే రీడింగుప్రభువుగారిని తమ త్రోవకు దెచ్చుచుండిరి. ఇకముందు, రాజ్యప్రతినిధి యు ఇండియా మంత్రియు కన్సర్వేటివులుగ నుండురు. హైందవసమస్య విషయమై ఉభయులును ఏకాభిప్రాయము జూపెద రనుటకు సందియములేదు. అందుచే అధికారవర్గ పరిపాలనము నిరాటంకముగ కొనసాగుట నిశ్చయము. రాజ్యాంగ సంస్కరణవిధానమునుత్తరలోమార్పుటపొసగదు. వుడ్డుగారినిగూర్చి, భారతీయులెరుగరు. వీరిదివరకు, బ్రిటీషు రాజకీయరంగమునం దంతగ ముందుకు వచ్చియుండలేదు. కాని వుడ్డుగారు సమర్థులయినను గాకున్నను, భారతీయులు చింతింపరు. ఏలవన అత్యంతసమర్థులని పేరొందిన రీడింగుప్రభువుగారి పరిపాలనమువలన, హిందూదేశమునకు గలిగిన లాభమల్పము. రీడింగుప్రభువుగారు లిబరలు పక్షమునకు జేరినను లాభము గలుగదయ్యెను. అందుచే రాజ్యప్రతినిధు లెవరయినను, భారతీయుల కొక్కటే. అధికారవర్గ యంత్రమునందు ప్రవేశించినవిమ్మట అందరును ఒక్కరీతినే ప్రవర్తించుట సహజమయినది. భారతీయులమోక్షము వారి హస్తములందే గలదు. స్వపరిపాలనా సంపాదనము పట్ల ప్రజలు కృతనిశ్చయులగునెడల, వారి సంకల్పము నేరును విఫలమగుజాలరు. అట్టితరి, పాలకులు కన్సర్వేటివులయినను, లిబరలు లేబరుపక్షములవారయినను ప్రజలకోర్కెను సఫలమగుటకు వెనుదీయరు. అందుచే గా. వుడ్డుగారెట్టివారయినను, భారతీయులు విచారింప నక్కరలేదు. ఆశ యంతగలేకున్నను, వుడ్డుగారి పరిపాలనము ప్రజలకోర్కెలను నెఱవేర్చుగాకయనియు, వీరి పాలనమునందే హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యానుభవ భాగ్యము కలుగుగాకయనియు, గోరెదము.

శంకరనాయకుగారు

సర్ శంకరనాయకుగారి పూర్వాభిప్రాయములు మారినటుల దోచదు. మోపళాతిరుగు బాటుకు, ఆరికదుస్థితియే ప్రధానకారణమనిపలువురంగీకరించియున్నారు. అట్టిదుస్థితిని వెంటనే తొలగించునిమిత్తమే, మ ల బారు పెనెస్చిట్టమును నిర్మింపబూనిరి. కాని శంకరనాయకుగారు రటుల భావింపక, కిలాఫాత్ యుద్ధమమును, గాంధీమహాత్ముడు బోధించిన శాసనోల్లంఘనాది సిద్ధాంతములును ముఖ్యకారణములని హిందూప్రతికర్తవాసిరి. ఈ సంగతినే వారిదివరకు ప్రచురించిన “గాంధీ, అరాజకము” అను గ్రంథములో వివరించిరి.

ఈ గ్రంథము వీరికి బ్రిటీషుకోర్టులలో ధననష్టమునకు గూడ కారణమయ్యెను. మోపళాతిరుగు బాటుకు స్థానికపరిస్థితులే ముఖ్యకారణములు గాని, మహాత్ముని సంబోధనలుగావని ప్రాజ్ఞులు గ్రహింపగలరు. మహాత్ము డెన్నడును దౌర్జన్యమును బోధింపలేదు. మహాత్ముని సంబోధనకు ఫలముగ దౌర్జన్యము నామోదిం చెడి వారు సయితము అహింసయే అనుకూలసాధనమని అంగీకరించిరి. అట్టి తరి, మోపళాతిరుగుబాటుకును, మహాత్ముని ప్రచారమునకును ముడిబెట్టుట శంకరనాయకుబోటి ప్రముఖుల కెంతమాత్రము పాడిగాదు. వీరు ఎట్టి యభిప్రాయములను తెలిపినను, సత్యము ప్రజలకు పరిస్పృటమై యున్నదని గ్రహింప వలయును.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము: ప్రభుత్వపుజోక్యము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునందు ప్రభుత్వపు జోక్యము నెంత తగ్గించిన సంతమేలు. విశ్వవిద్యాలయమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముండుట యవసరము. ఇట్టిస్థితిలో, నిన్నటిదినము టి. యం. న ర సిం హా చార్లు గారు ప్రతిపాదించిన సవరణను శాసనసభవారి రామోదించియుండుట మిగుల శోచనీయము. స్థానికప్రభుత్వమువారు, విశ్వవిద్యాలయ చట్టమునుండి ఏప్రదేశమునయినను తీసివైచినటుల ప్రకటింపవచ్చునని, సవరణదెలుపుచున్నది. ప్రభుత్వమున కిట్టి యధికారముండుట యపాయకరము. శాసనసభవారి యంగీకారము నయినను బాంధవక్కరలేకపోవుటచే, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును ప్రభుత్వమువారు సంకుచిత పరుపవచ్చును. విశ్వవిద్యాలయపు ఆవరణము నిపుడే నిర్ణయించి స్థిరపరుచుట యుక్తము. అంతియగాని, మున్నందు ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చవచ్చినటుల తగ్గించుటకు వీలుండుచో, అనవసర కలవరమునకు తావేర్పడవచ్చును. నరసింహాచార్యులుగారి సవరణను పాత్రోగా రామోదించుట విచిత్రముగ నున్నది. ఇట్టిసవరణను శాసనసభ్యులు ఆలోచనలేకుండ నెటుల యంగీకరించిరో దురూహ్యముగ నున్నది.

మద్రాసు కార్పరేషను: కల్లంగడులు

మద్రాసు కార్పరేషనువారికి కల్లంగడులకు లైసెన్సు నిచ్చు అధికారము లేదని, నిన్నటిదినము ఎక్సైజు మంత్రిగారు శాసనసభలో దెలిపిరి. అట్టి యధికారమును కార్పరేషను కిచ్చుట వాంఛనీయము గాదని గూడ మంత్రిగారి యుద్దేశ్యము. కల్లంగడులను నెలకొల్పు విషయమున, స్థానిక సంఘముల కధికారము లేకుండుటవలన, ప్రజలకు త్రాగుట కాకర్షము గలుగురీతిని, కల్లంగడులను నెలకొల్పు చున్నారు. అధికారులకు రివిన్యూ ప్రధానముగ గనుపట్టుచున్నది. త్రాగుడును నిరుత్సాహపరచు మార్గముల నవలంబింప కున్నారు. చెన్నపురినంటి ముఖ్య పట్టణములో, నందడిగల స్థలములలో కల్లంగడు లుండుటయు, త్రాగి బజారులలో గండ్రగోళము జేయుటయు తటస్థించుచున్నది. చెన్నపురి కిది ఎంతయు అవమానకరము. కార్పరేషనువారికి తగిన యధికారము నిచ్చుచో, ప్రజల కిష్టము లేనిచోటుల కల్లంగడుల నుండకుండ జేయగలరు. ప్రభుత్వసభ్యు డిందు

కంగీకరింప కుండుటచే, మద్యపాన నిషేధమునకు వారి సహాయము లభింపదనియు, పౌరులే యిక్కార్యమును నిర్వహించుటకు నడుము గట్టవలయుననియు తేటపడక మానదు.

ఇర్రిగేషను చట్టము

ఇర్రిగేషను చట్ట మొంతకాలమునకు శాసనమగునో తెలియదు. చెన్న రాజధానియందు క్రొత్త ప్రాజెక్టులను కొనసాగించి నీటి సౌకర్యములను వ్యాపింపజేయునిమిత్త మిచ్చటము నిర్మింపబడినది. చట్టము శాసనమగుటకు కాలయాపన జరిగిన కొలదియు, ఇర్రిగేషను ప్రయత్నములును వెనుకబడక మానవు. ప్రాజెక్టులపేరుతో హెచ్చునిస్తులను విధించుచున్నారు. ఇర్రిగేషనుచట్టము అమలులోనికి రానిది, ఈపని ఎటుల సాధ్యమగునో తెలియదు. శాసనసభవారు జేసినమార్పులను కొన్నింటిని అధికారు లంగీకరింపలేదను కారణమున యిట్టియాలస్యము జరిగినది. శాసనసభపై నెట్టిగౌరవము గలదో యిందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇర్రిగేషనుచట్టమును అమలులోనికి దేవలయునని ఎంతకాలమునుండియో సంకల్పము గలదు గాని యంతవర కది నెఱవేరలేదు. ఎప్పటికిది నెఱవేరునో యూహింప శక్యముగాకున్నది.

“ఆంధ్రమా” లేక “తెలుగా?”

జయంతి రామయ్య పంతులుగారి అభిప్రాయము

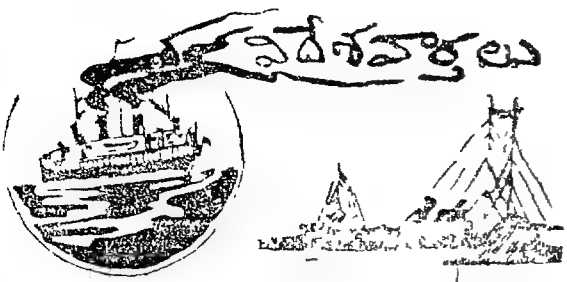
జయంతి రామయ్య పంతులుగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— తెలుగు దేశమునకు ప్రజలకు, భాషకు అంతకు, ‘ఆంధ్రమ’ను పదము కన్న ‘తెలుగు’ అన్నపద ముండిన బాగుండుననియు, నూతన విశ్వవిద్యాలయమును తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ మనవలెననియు కొందరు భావించుచున్నారు. చరిత్రవిషయములందు కొన్ని అపహేళనలుండుటచే యీ అభిప్రాయము గల్గినది. అయితేయబ్రాహ్మణ నాటనండియు సంస్కృతవాఙ్మయము నందును, కొందరు గ్రీకుచరిత్రకారుల చేతను అంగ్రులు ‘ఆంధ్రుల’నియే పేర్కొనబడుచుండిరి. క్రీ. శ. 680 సం॥ ప్రఖ్యాతి వడసిన చినాయాత్రికుడు హ్యూన్స్యుట్యాంగు గోదావరి కృష్ణ నదుల మధ్య భాగమును ఆంధ్రదేశ మనియే వ్రాసెను. ఈనదుల దిగువ భాగమును ‘ధన కటకమ’నియు, ‘మహా ఆంధ్రమ’నియు పేర్కొనెను. ‘తెలుగు’ పదము, అందుండివచ్చిన ‘తెలింగన’ పదము పిమ్మట వచ్చినవి. ‘తెలుగు’ పదము త్రిలింగ నుండి వచ్చినవని యందురు. కాని యిది భూగోళశాస్త్రమునకు సరిత్రవ విరుద్ధముగ నున్నది. కొందరు ‘త్రికలింగ, మండి వచ్చినదందురు. దీనిప్రకారము ఆసలు తెలుగుదేశమే వదలిపోవును. ‘ఆంధ్ర, అను పదము చాలకాలమునుండి వాడుకలో నున్నది. నూతన విశ్వవిద్యాలయమున కదియే తగినపదము.

బొంబాయి నేతపరిశ్రమ

పరిస్థితులు

ఒక వారములో సమ్మె నంతమొందవచ్చునని యంత్రముల యజమానుల సమ్మకము

బొంబాయి, అక్టోబరు 29.—సమ్మెదారులను పనిలో బ్రవేశించవలసినదని యంత్రముల యజమానులు ప్రోత్సవము చేయుచున్నారు. ముందువారమునాటికి సమ్మె అంతమొందునని వారు విశ్వసించుచున్నారు. నవంబరు 2-వ తేదీన యంత్రములు రెండు తిరిగి పనిచేయుట ప్రారంభించునని ప్రకటించెను. తగ్గింపబడిన జీతములపై తిరిగి పనిలో జేరుటకు కార్మికులలో చాలమంది కెంతమాత్రమును యిష్టములేదు. గ్రామములనుండి నగరమునకు తిరిగివచ్చిన కార్మికులసంఖ్య బహుధ్వజముగ నున్నది. (ఆ. ప్రె.)

నూతన రాజప్రతినిధి

గౌ॥ ఈ. ఎఫ్. ఎల్. ఉడ్ గారు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 29:—రీడింగ్ ప్రభుని స్థానే గౌ॥ ఈ. ఎఫ్. ఉడ్ గారు ఇండియా రాజప్రతినిధిగా నియమింపబడిరని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

రైటు ఆకరబిలు ఎడ్వర్డు, ఎఫ్ ఎఫ్ ఉడ్ గారు ఏప్రిల్ 1921 నుండి 1922 అక్టోబరువరకు ఆఫిసియల్ ప్రభుత్వముగ వ్యవహరించిన పిదప విద్యాసంఘమునకు అధ్యక్షులుగనుండిరి పూర్వము. 1881 ఏప్రిల్ 16 తేదీని జన్మించి హ్యాలిఫాక్స్ ప్రభుని జ్యేష్ఠపుత్రుడు. వయసు 44 సంవత్సరములు. యుద్ధములో పనిచేసిరి. 1910 నుండి పార్లమెంటు సభ్యులుగనున్నారు. 1921-22 లో పెన్సిల్వేనియా నెడలిరి. యార్కు షైర్ పటాలమునకు లెఫ్టినెంటు. క్రైస్తవ చర్చిలో విద్యాభ్యాసము జరిగెను.

రైటు ఆకరబిలు ఎడ్వర్డు ప్రాథమికము

లిండ్లెవుడ్ గారు నియమింపబడిరి

రాజప్రతినిధి శివరము, బెల్లెడీరు, కలకత్తా, అక్టోబరు 30:—ఈదిగవ విజయించిన ప్రకటనము సార్వభౌమని ప్రభుత్వము గావించెను—1926 ఏప్రిలులో విరమింపనున్న ఎరలు రీడింగ్ స్థానే ప్రధానామాత్యుని సిఫార్సు ప్రకారము భారతదేశ రాజప్రతినిధిగను, గవర్నరుజనరలుగను రైటు ఆకరబిలు ఎడ్వర్డు ప్రాథమికము లిండ్లెవుడ్ గారిని సార్వభౌమముని నియమించుటకు అంగీకరించెను. (ఆ. ప్రె)

డమాస్కస్ సంగతులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 29:—డమాస్కస్ సంగతులను గూర్చి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు పరాసులకు తెలియజేసిన మాట నిజముగాదని లండను, ప్యారిసులలో ప్రకటించిరి. బ్రిటిషువారి సాత్తుకుగల్గిన నష్టమును డెలు పురు ఆముత్తము నియవలెనని బ్రిటిషు కాన్సులు పట్టేరి అందజేసినచున్నారు. విశ్వానికి అధినివేశములలో సాత్తుకుగాని ప్రాముఖ్యముగాని హాని గలుగలేదట.

కయిరో, అక్టోబరు 29—24 తేదీని క్రొత్తగ ముట్టడి ప్రారంభించవచ్చునని బ్రిటిషు కాన్సులువర్గమువారు 28 తేదీని ప్రకటించిరి. అపాయకరమును ప్రదేశమునుండి బ్రిటిషువారిని పంపివేయుటకు కత్తినంచనలేక ప్రయత్నించెదమని కాన్సులు నిగ్రహమువారు అభియమునిచ్చిరి. ఆర్మీ నగరముపై విధించిన అపరాధములను ఇచ్చెదమని వ్రాచిబడిన పరాసులు ప్రకటించిరి. అందుచే ప్రస్తుతము ముట్టడియు తొలగెననిరి. హాసా ౨౯ కరాత్ గాని అధికారులు అరెస్టుచేసిరట. ఇతడే విప్లవమునకు సంపును గొంపోయిరట. ఇంకొక 43 విప్లవకారులను అరెస్టుచేసిరట.

డమాస్కసుకు ఆచుట్టుప్రక్కల పల్లెలకు సంబంధించిన 160 మందికి విప్లవమునకు పాల్పడుగనడిరను నేరమును ఆలోపించిరి. కాని ఆ నేరస్థులకు మెట్టిదో మరకు దెలియదు.

గ్రీకో బల్గరు తగవు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

వ్యారిస్, అక్టోబరు 29:—పెవిషయమును విచారించుటకు విచారణ సంఘమును జాతీయమితి సభవారు నియమించెదరట. సన్ ఈ. కెన్ రుబోల్డు గారు ర్యక్షణులుగనుదురు. ఇందులో ఒక ప్రాంచి, ఇబ్రీ, డచ్చి స్వీడెను వ్యాప్తులుందురు. నవంబరు ప్రారంభములో జనీవాలో సమావేశమగుదురు. ఇచ్చట నుండి మ్యాసిడోనియా కేగెదరు. ఈలోపుగ ముగ్గురు మిత్రమండలి పరిశోధకులు ఆ తగాదా ప్రదేశమునే యుండెదరు.

గ్రీకులు బల్గేరియా రాష్ట్రమును ఖాళీ జేయుట (ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

గ్రీకులు బల్గేరియా రాష్ట్రమును ఖాళీజేస రని అధికారులు ప్రకటించిరి.

సిరియాలో ఫ్రెంచిదురాగతములు

అంతరాతీయపద్ధతులకు విరోధముగ

ప్రవర్తించుట

ప్యారిస్, అక్టోబరు 28:—కాన్సులు వర్గమునకు డెల్టాక్ స్త్రీలు, పిల్లలు ఖాళీజేసి పోవుడని హెచ్చరించకనే సరేలు నేనాని మట్టడించుటకు పూనుకొనరా యని లీజర్వులుపత్రిక యదుచున్నది. ఇది అధర్వముని జర్మను కాన్సులు అందరిలోను పెద్దవారు తెలియజేసెను. ఇతనినే తీసివేయవలెనని సరేలునేనాని కోరెను.

ఫ్రెంచిప్రతిక వ్యాఖ్యలు

ప్యారిస్, అక్టోబరు 29:—సిరియా పరిస్థితులనుగూర్చి వార్తాపత్రికలు చాల ఆతురతగ యున్నవి. ఎంత ప్రయాస అయిననుసరే నెచ్చుదిని ప్రవేశబెట్టవలెనని దోమర్గాగారు పెయిల్లెపుగారిని గోరిరి. సరేలునేనాని తురుష్కపక్షపాతి యనియు అరబ్బుల ప్రతిపక్షమునకు జేందినవాడనియు తురుష్క ప్రేమే ననుపద్ధతులకు ఆమోదించువాడనియు ఈ కోడి ప్యారిస్ పత్రిక తెలుపుచున్నది.

సరేయులు నేనాని సంగతులను డెలుపకుండుట తప్పని ఫిగరో మ్యాజినిపత్రిక లనుచున్నది. ఎంతసేపును వాతావరణమును గూర్చియు జీవవ్యయము హెచ్చుగ నున్న దని వ్రాయుట తప్ప అసలు పోరాటమునుగూర్చి ఏవో రెండు పంక్తులతో ముగించు చున్నారనియు అసలు సంగతులను డెలుపుటలేదనియు మ్యాజినిపత్రిక నుడువుచున్నది.

సరేయులు నేనాని ఇట్లు ప్రవర్తించుటచే ఫ్రెంచి ప్రతిష్ఠకు భంగముగలుగుచున్న దనుచున్నది. డమాస్కసు నుండి రెండు మంది చాలరకు క్రైస్తవులు అలజ్జాండియాకు వచ్చిరి. ప్రజలు సిరియానుండి పోకుండజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

సిరియాలో పడుచున్న ఇబ్బందులకు సహాయము చేయవలెనని ముసల్మాను లందరిని అరబ్బు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు దురుచున్నారు. సిరియాలో ఫ్రెంచి అధికారుల ప్రవర్తనను ఖండించుచున్నారు.

డమాస్కస్ శిథిలమగుట

48 గంటలు తగులబెట్టిరి

పెంటుపాలబీధి అంతయు నాశనమైనదనే జెప్పవచ్చును. దీనికి కారణము ఫ్రెంచి మట్టడే యుచున్నారు. రోడ్లంతయు పెల్లులతో ముక్కుముక్కులైనది. పెల్లులనగా బాంబులు. ఇరు ప్రక్కలనున్న దుకాణములు బజారులు నాశనమైనవి. అతి ఘోరముగనున్నది. స్త్రీయిటు స్త్రీలు చుట్టును అంతయు నాశనమైనది. పినేమసీదు శిఖరములన్నియు కన్నములుబడెను. కిటికీలు చెల్లాచెదలై నవి. అజాంరాజుమందిరము మరమ్మతుకు వీలులేకుండ పాడైనది. ఆ పవిత్రమైన నగరము నేడు శిథిలమైనది. వ్రాయుటకు వీలులేదు.

రాత్రులందు దోపిడి జరుగుచున్నది. ఇది ముట్టడికి పూర్వమే జరుగుచుండెను. డ్రూసులేజేసిరి. ప్రాతనగరమంతయు పాడైనది. మాగ్నెటులను దోచుకొని వస్తువులన్నిటిని డ్రూసు గ్రామములకు గొంపోయి విక్రయించిరి. ప్రాతనగరమంతయు ఫిరంగిబిల్లులతో ప్రతిధ్వనించుచుండెను. అనేకమగు బజారులు అండెముగు ఇండ్లు తగులబడెను.

అక్టోబరు 17 తేదీని రాత్రిఅంతయు ఫిరంగి మోతులకు మితిలేవడము. ఫ్రెంచి ట్యాంక్సుబండ్లు భయపెట్టుటకు ఫిరంగులను ప్రయోగించుచు నలుమూలల సంచరించిరి. జనులు దారిని అరికట్టిరి ట్యాంక్సుబండ్లు తిరిగివచ్చుటకు వీలులేకుండెను. సిబ్బందిపై కురిపెంచెను ఆయుధములను.

డ్రూసుప్రముఖులు లోబడి అపరాధమునిచ్చెదమన్న పిదప పరాసులు ముట్టడిని ఘోరించిరి. విమానములతోడను మర ఫిరంగులతోడను అగ్నిగోళములతోడను ప్రత్యేకకాలపన్నావల తొండవమాడించిరి.

జెర్మను మునిసిపలు ఎన్నికలు

‘రెడ్సు,’ ‘సోషలిస్టు’ల అఖండవిజయము

బెర్లిన్, అక్టోబరు 28:—ప్రజాపక్షమువారు చాలవరకు స్థానములను గోల్పోయిరి. సోషలిస్టులు రెడ్సు సంపూర్ణవిజయమునుగాంచిరి. ప్రతిపక్షులు జనులు ఒకరితోనొకరు సంఘర్షణ జడిరి. స్వల్పముగ గాయములు తగిలెను. చాలమంది ఆరెస్టుచేయబడిరి.

ఆగాఖాన్ గారు

ఫ్రాంసులో గుట్టపు పందెములను మానుకొనుట

లండన్, అక్టోబరు 28:—ఫ్రాంసులో ఆగాఖాన్ గారు, గుట్టపు పందెములను మాని గుట్టములను నవంబరులో అమ్మివేసెదరట. ఈతంటాలన్నిటిని బడలేక విక్రయించు చున్నారు.

ఎడ్డాండుప్రిన్సిస్ గారు

రహస్యముగ యువై బెడ్ స్టేట్సుకు వెడలిరనియు అక్కడే వాసవమేర్పరుచుకొని క్రొత్తగ జీవనమును ప్రారంభించెదరట. బెర్లిన్ లో తన వ్యాపారము నంతను భార్య, నేపీతులకు అప్పగించిరి. వీరు ఆగామోబారు కంపెనీ వ్యవహారమును స్వాధీనము జేసికొనవలెను.

వెంట్జీ ప్రదర్శనము

వీడ్కోల్పువిందులు

లండన్, అక్టోబరు 29:—వెంట్జీ ప్రదర్శనసంఘమువారికి వీడ్కోల్పు విందును గావించిరి. యార్కు ప్రభువు అధ్యక్షతను వహించిరి. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారే వెంట్జీని స్వాధీనము జేసికొని మరల ప్రపంచమునకు సామ్రాజ్యమున్న నేమో డెలుపవచ్చునని రాలింగ్సు గారనిరి.

25 సంవత్సరములనుండి సామ్రాజ్యము చేసిన పనిని వెంట్జీ ప్రదర్శనము రెండుసంవత్సరములలో జేయగల్గెనని ప్రిన్సిస్ వెంజ్ ప్రభువు తెలియజేసెను.

సామ్రాజ్యము దంటలు యభివృద్ధిచే జూచుచున్నారమనియు సామ్రాజ్యమును అభివృద్ధిజేయగోరిమేని అన్ని అవకాశములను వినియోగించుకొన్న ఎంతటి సాధనసంపదనైన సాధించవచ్చుననిరి. జాతీయజీవనము యభివృద్ధి గాంచునని ఆమె గారనిరి.

సామ్రాజ్యములో తయారుజేయలేనిది ఏదియు లేదని అధినివేశములు డొమినియనులు, సంరక్షక రాజ్యములు ఋజువుజేసిన యార్కు ప్రభువనెను.

సామ్రాజ్య ప్రజలు ప్రపోదమును గాంచునటుల జేయ ప్రయత్నములు 1925 పూర్తి అయినవని అభినందించుచు యువరాజు అంపిను తంతివార్తను నడివి వినిపించిరి.

సిలోను క్రొత్తగవర్నరు

లండన్, అక్టోబరు 28:—నర్ హ్యూక్లీ ఫర్డుగారు నవంబరు ప్రారంభములో సిలోనుకు బయలుదేరెదరు. ఆయన గౌరవార్థము విందొనగిరి. వెస్టు ఆఫ్రికా గవర్నరుపదవికిని, సిలోను గవర్నరుపదవికిని చాల వ్యత్యాసమున్నదనిరి. చాల బాధ్యతగల దేశమునకు బోవుచుంటిని. రాచకీయ, ఆర్థిక, సాంఘిక కష్ట సమస్యలు మెండుగ నున్నవి. పడమటి ఆఫ్రికాలో అంతకష్టము లేదు. ఏవిధానమును ప్రవేశబెట్టుటకు సిలోను పరిస్థితులను చక్కగ గ్రహించవలెను. సిలోను ప్రభుత్వము నిరంకుశ ప్రభుత్వముగాదిపుడు, సహకారముతో గూడుకొన్నది. అన్ని పక్షములవారును సాల్గానుటకు ప్రోత్సాహ మొసగిరి. అందరును సహకారముతో ప్రవర్తించి సిలోను భాగ్యోదయమునే యపేక్షించి పనిజేసిరేని అంతయు సస్యముగ జరుగుననిరి. పెరాందోగారు సహకారమును సానుభూతితో జూపెదరని ఆశించుచున్నాడనని కివర్డుగారనిరి.

నౌకానమ్మెదారులు

వెల్లింగ్టన్, అక్టోబరు 28:—సమ్మెగట్టిన సమ్మెదారులు తమ నౌకలమీద పనిజేయుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

గ్రీకుబల్గరుల తగవు

ఏథెన్సు, అక్టోబరు 28:—బల్గరులు నేటి యుద్ధమును రామ్నాదగ్గరనున్న బల్గరుసేనలను గ్రీకులు ముట్టడించి రనుచున్నారు. అధికారులు గ్రీకులు నేటి యుద్ధమున బల్గేరియా సరిహద్దు స్థానముపై గొల్పిరనుచున్నారు అధికారులు.

ఆంధ్ర మహిళాసభ, బందరు

అహింసాసంఘాధ్యక్షురాలు నాథావర్ణుల సరస్వతమ్మగారి స్వాగతోపన్యాసము

అధ్యక్షురాలుగారికిని సోదరిమణులకును ఈ మన మహిళాసభపక్షమున సన్మానసంఘమువారును సేనును స్వాగత మొనగచున్నాము:—

శ్రీమహానుభావుడగు దైవము మనల నింతవరకు తేమ ముగా దెచ్చినందుకు మనమందరము కలసి కృతజ్ఞతా స్తోత్రము లను చెల్లించవలసి యున్నది.

ఇక ముందు మహాత్ముని నిర్మాణ కార్యక్రమములను తగు నట్లు గా చేయుటకు మనకు శక్తి సామర్థ్యములను అనుగ్రహించుటకు అపరమాత్ముని సహాయమును ముందుగా కోరవలసియున్నది. ఆప్రకారముగా మన మందరమును కొరచుచున్నామనుటకు సందేహములేదు. ఇప్పుడు మనము ముఖ్యముగా యెందుకు కూడియున్నామో దానిని అలోచించవలెను గదా? 1 అస్పృశ్యత, 2 ఖడ్గరు, 3 దౌర్జన్యరాహిత్యము, 4 హిందూ ముసల్మాన్ సఖ్యత. ఇదియే స్వరాజ్యమునకు నాలుగు స్తంభములని మన దేశభక్తకోటికి నాయకులగు శ్రీగంధీజీగారున్ను తిక్కిన దేశభక్తులయినవారలం కూడ నిర్మించి ఆప్రకారముగా నడచిరి. కనుక మనము వారి పాదచ్ఛాయల ననుసరించి నడచుటయే కర్తవ్యమై యున్నది. మనము మనపనులు, మాటలతోనే గాక మన వడనడిక వలన యెల్లప్పుడు చూపవలెను. ఈనాడు (1-4) అంశములకు పరస్పరసంబంధము కలిగియున్నది; గనుక యందు లో యేయొకదానిని విడిచి కడమనాటిని ఆచరించినను సంపూర్ణ ఫలితము లభింపవలదు రూఢి: మహాత్ముగాంధీగారును అట్లే చెప్పియుండిరి. మనము మనశక్తిని సారముగా ఈనాలుగింటిని శైరవేర్చవలసియుండును. ఇందుకు మనపట్టుదల చూపుచు మన సోదరులతో యడుగుతప్పక కృషిచేయవలెను, వారలొకప్పుడు మఱచి తప్పుడుమార్గవేసినను మనము వారికి మన ఘనకృషివలన జైప్తి తెచ్చుచు నెల్లర సేకకార్యోన్ముఖుల చేయవలెను. మనముకలసి పనిచేయవలెనేకాని వ్యర్థవిరోధములను ఒకరి కొకరు అడ్డురాగూడదు. స్త్రీలు పురుషులకన్న నిదానముగల వారు గాను, పట్టుదల గల వారు గారు, పూర్వాపరజ్ఞానము కల వారు గాను ముందు గనుక యెక్కువ శక్తిసామర్థ్యములు లేకపోయినను, వారికుండు గొప్ప అచేతనతోను, దేశభక్తితోను కార్యదీక్షతోను యీలాపముల నుక్రమ్యుకొని పోవునట్లు చేయగలరు; గనుక యిప్పటినుండి మనమందరము సంపూర్ణమైన దీక్షనుపొంది పైచెప్పిన నాలుగు అంశములలోను పరిశ్రమ చేయుదముగాక.

మనలో యీనాలుగు అంశములు తిగినట్లు కొనసాగించుటకు ఒక్కొక్క అంశములో నొక్కొక్క రభిమానము కలిగిన వారలన్ను పూనికతోచేయు సోదరిమణులను, నలుగురిని యేర్పాటు చేయవలెను. అందుకు యెవరెవరిని యేర్పాటు చేయవలెనో యి సస్య జే యీ యధ్యక్షులయెదుట యేర్పాటు చేయవలెను. ఈవిషయములో కొన్ని చట్టములను నిర్మించవలసియున్నది. మీమీ యిష్టప్రకారము యిట్టి సుదినములయందే అట్టి యేర్పాటులను జరిగించితి రేని తప్పక మన కోరికలు సిద్ధించునట్లుకు సందేహములేదు. ఇంత వ్యయప్రయాసలనోర్చి మన మందరము యిచట కూడినందుకు యేదైన మంచి యేర్పాటులను జరిగించితి మట్టుయినా మనజన్మకు సార్థకములగును. లేక ఊరకనే మనమాటలతోను, ఆరాట్టములతోను మాత్రమే తృప్తిచెందితిమేని ముందుకు మన దురవస్థ లింకియని చెప్పుట కలవిగాదు. ప్రతిసంవత్సరము యీసభలు జరుగుటయు, వాటిలోనుండి మన దేశమునకు యేర్పిరమైనమేలు రాకుండుటయు సగుటచే అందరకు పరిహాసముగ నుండును. కనుక మనమందరము నిష్కళంకమైన హృదయములతో దేశాభిమానముకలవారమైకృత్యులమగు నట్లుప్రవర్తించవలెను. ఇదే మనకర్తవ్యము.

అహింసాసంఘాధ్యక్షురాలునియొక్క ఉపన్యాసానంతరము ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షురాలు పుష్పమాలాలకృతురాలై స్త్రీల కుపయోక్తములగు విషయములను గురించి గంభీరపన్యాసము నొసంగెను. స్త్రీ ప్రతినిధురాండ్రలో గంగాభాగీరథి సమానరాలైన దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారు గంటన్నరకాల ముపన్యసించిరి. తరువాత సభలో నీక్రిందితీర్మానము లుపపాదించబడి యామోదించబడె!

తీర్మానములు

(1) భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమునకు తమ యావజ్జీవము నఖండ ధైర్యధైర్యములతో పోరాడి మహామహాలను వారి పుత్రతత్వముల దేశసేవ కర్పించుటయే తన మోక్షముగ నెంచు

చి సమస్తవారీలోకమునకు తిలకప్రాయముగ ప్రకాశించి కృతకృత్యురాలైన నిరుపమాన స్వాతంత్ర్యాగినియగు శ్రీ. బి. అమ్మగారి నిర్మాణమున కీసభవారు చింతిల్లుచు వారికుటుంబమునకు తమ సంపూర్ణసానుభూతి తెలుపుచున్నారు.

ఉప! దువ్వూరి సుబ్బమ్మ.

అమో! సతిరాణా క్యామరావుగారు.

దేశాభివృద్ధికి భాషాసేవ ముఖ్యసాధనములలో నొకటి యని సరస్వతీసీరమధిస్థించి ఊహించిన స్త్రీవిద్యను పునరుద్ధరించుట కనల్ప కృషిసన్ని కీర్తిశేఖరాలైన ఆంధ్రసతీమణి శ్రీమతి గుండు అచ్చమంబగారి యకాలమరణమున కీసభవారు దురపిల్లుచు వారి కుటుంబమునకు తమ సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.

ఉప! దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారు.

అమో! భో. రాజేశ్వరమ్మగారు.

3. జాతీయపాఠశాల:— దేశాభిమానము కలిగిన ప్రతి వారును తమ పిల్లలను జాతీయపాఠశాలలకు పంపుటకును రాటము పాఠశాలలయందు విద్యావిధానములలో నొకటిగా నిర్ణయించుటకును ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉప! మో! రామాబాయమ్మగారు

బల! ప్రభల సత్యవతమ్మగారు

4. ఖడ్గరు:— దేశమోక్షమునకు ముఖ్యసాధనముగ మహాత్మునిచే నిర్ణయింపబడినది. ఖడ్గరు విలువ నికనైన గ్రహించి ధరించుటకును, విశేషించి అతిపవిత్రవస్తువులగు దేవస్థానములందును అనగా దేవాలయముల కేరసపును, శుభకార్యముల యందును కేవల వ్యామోహమునకు లోనై చీని చీనాంబరముల కాశంపక అమూల్యమయిన ఖడ్గరును తప్పక విధిగా నుపయోగించుటకు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉప! ముట్నూరి రుక్మిణమ్మగారు.

బల! చిల్లరిగ రాజమ్మగారు.

5. అస్పృశ్యత మహాత్ముని నిర్మాణకార్యక్రమములతో ప్రధానము. మహాత్ము డత్యంతముగ ప్రేమించునదియు మహామహాలగు సుప్రసిద్ధ పండితవర్ణులచే విశిష్టముగ బేర్కొనబడినదియు నగు అస్పృశ్యతానివారణమునకు స్త్రీలుకూడ తప్పక ఘనమైన కృషిసల్పగలందు కీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉప! బ్రో. మాణిక్యాలగారు.

బల! బ్రో. లక్ష్మీబాయిమ్మగారు.

6. హిందూ-ముసల్మాను సఖ్యత, మూడవది యగు హిందూ ముసల్మాను సఖ్యతకు సమగ్రులగువారు శక్తివంతులనైతేకడ కృషిచేయు సర్వ స్త్రీసామాన్యము పరస్పరైకమత్యముకలిగి స్వరాజ్యనిధికి తోడ్పడక తీరదని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు

ఉప! బ్రో. లక్ష్మీబాయి.

బల! భో. రాజేశ్వరమ్మగారు.

7. అతిబాల్యవివాహము:— భావిదేశాభివృద్ధికి ముఖ్య వహోధములగు సతిబాల్యవివాహముల ఘోరదురవస్థ గ్రహించి వర్జించుటకును, అంతకన్న దేశమున పీల్చి పిప్పిచేయుచున్న కన్యాకుల్లు, వరకుల్లు, పితాచముల తొలగింప ముఖ్యముగ స్త్రీలు ఈ సభవారు వినయపూర్వముగ వేడుచున్నారు.

ఉప! భో. రాజేశ్వరమ్మగారు.

బల! ము రుక్మిణమ్మగారు.

8. వితంతువుల దురవస్థ:— దేశమును పాపకూఠములో ముంచెడివానిలో ముఖ్యమైనది యగు వితంతువుల దురవస్థబాపి వారిని దేశసేవకులయం దుగేసరులుగా యొనర్చు విధానము నేర్పరుచుట కీ సభవారు కోరుచున్నారు

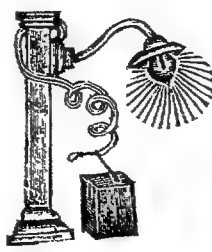
అధ్యక్షురాలికి వందనములతో సభ ముగిసెను.

భో. రాజేశ్వరమ్మ.

త్వరపడుడు! ఏజంట్లు కావలయును!! త్వరపడుడు!!!
జర్మను నూతన ఎలక్ట్రిక్ దీపము

ఈ దీపము క్రొతగా జర్మను దేశమున కనిపెట్టు బడి

నది. జర్మను నగరవాసులు స్వగృహములో ప్రతివారను సంతోషముతో ఉపయోగము చేయుచున్నారు. టేబులు బల్లపై నుంచవచ్చును. చేతిలో ఎక్కడికి నైనను ఎత్తుకొని పోవచ్చును, ఇంకా వారి వారికి ఏ విధముగా ఉపయోగమునకు కావలసి యుండినను ఈ దీపము ఉపయోగించవచ్చును. దీపము ఆద్యుతమైన కాంతినిచ్చును, గాలిలో కూడా వెలుగును. బాట్రి సహా ధర రూ॥ 8-8-0. ది యునైటెడు యిండియా నావలు బ్రౌన్, తపాలా పెట్టె నెం. 1288, మద్రాసు.

౧౩ వ ఆర్యవైశ్య మహాసభ చెన్నపురి

౪ వ ప్రకటన

రాజోవు మహాసభ జయప్రదముగ జరుగుట ఆర్యవైశ్య విహాజనులయందు దున్నది. చెన్న నగరమున జటుగుట్టజేసి విశేష ప్రాముఖ్యత వహించునట్లు శేసందియమునలేదు. గుంటూరునందు గత సంవత్సరము కావింపబడి మహాసభకు వేలకొలది గ.ప్రతినిధులువిచ్చేసి తమ నిశ్చితార్థప్రాయముల వెలిబుచ్చియుండిరి. కాని ఇతరజిల్లాలందుండి విశేషముగ ప్రతినిధులు రాలేదనియు, కావున అచ్చట తీర్మానములు, యావద్వైశ్య లోకమునకు సమ్యక్తములు కావనియు మున్నగు కుతర్కము లనేకములు జటిలినవి, తుదకు ఆమహాసభను గుంటూరుమండల వైస్యసభయనియు చెప్పసాహించిరి వైశ్యమున సంఘసంస్కర్త లనేకులు ౧౨ వ ఆర్యవైశ్య మహాసభను తూలనాడ మొనరిడిరి. పూర్వాచారపరాయణులు విశాఖపట్టణమునందు సమావేశమై ౧౧ వ ఆర్యవైశ్య మహాసభ మాటుమాలను జరిగినదనియు, వైశ్యులు విశేషముగ నచ్చటికి రాలేదనియు చెప్పమండిరి. వారట్లు చెప్పుటకును, యేలిత్సభకు కొలదిమంది ప్రతినిధులుమాత్రమే వచ్చియుండుటయే, అవకాశము నొసంగుచున్నది. అట్టికొఱతెలు ఈపర్యాయము వైశ్యలోకము తీర్చి జేయునని నమ్ముచున్నాడను. మహాసభ జటుగుట్ట మధ్యస్థలమునందున్నది. అవకాశములు విశేషముగనున్నవి. ఈపర్యాయము అన్నివిధముల సర్వజనాకర్షణీయమై, ఏకొఱతేలేక జటుగగలదని సంపూర్ణవిశ్వాసముకలగు. కాని ఎందేనికొంతమందికి సభావిషయములు తెలియకపోవునేమోయని యిందుకభయమున్నందున, గత ౨౪ ఆదివారమునాడు సమావేశమయిన ఆహ్వానసంఘసభయందు ఈవిషయమై ప్రచారముకావలసినదిగ తీర్మానింపబడినది. అందును ముఖ్యముగ చెనుకబడియున్న, హైదరాబాదునందును, మనలోకలియకయున్న మైసూరునందును, విశేషముగ ప్రచారము సలుపదలంపబడినది. సాధారణముగ ప్రచారకులైరును చెన్ననగరమునుండియే బయల్పడవలయునన్న ధనవ్యయముమితముగను. అందునంతేని వివిధస్థలములందలి వైశ్యసంఘోద్ధారకులు, ఉత్సాహవంతులు, తమతమ మట్టుపట్ల ప్రాంతములందు, తామును, తమమిత్రులున్ను, ఇందుక ప్రయాసయనక ప్రచారముకావింపవలసినదిగ విన్నపముపుటకు తీర్మానింపబడినది. ఎవరెవరు, ఎచ్చెచ్చెచ్చట ప్రచారముకావింప నుద్యుక్తులగుదురోయను విషయమునుగవసించుబయు కష్టమేను. సాధారణముగ అట్టిమహానీయులెల్లరకును విన్నపములంపుటయుతటస్థించదు విన్నపములనందినవారు పోలేకపోవచ్చును. విన్నపములందని వారుపో నుద్యుక్తులకావచ్చును. కావున ప్రచారముకావింప నభిలషిత్తులగువా రెల్లరును తామె ఏయేస్థలములందు ప్రచారము సలుపుదురో మాకెటుకపఱుచుదురని కోరుచున్నారము. సాధారణముగ పెద్దలతో సభావిషయముల చెప్పి వారి ధర్మమును నిర్వహించునట్లుగ జేయుట యొకటి. గ్రామములందు సభల గావించి అచ్చట యుపన్యాసముల నొసంగుట చెడవవిషయము. అట్టిసభలయందు మహాసభకు రానున్న ప్రతినిధుల నెన్నకొని అట్టిజాబితాలను మాంపుట చాల సుకరము. మహాసభయందు రజస్వలాసంతక పునర్వివాహాదులయావశ్యకత, దృష్టి, పంక్తి, స్పృశ్యత మున్నగు దోషముల నివారణయు, దరిజేరరాదను యమానుష విచ్ఛేదనయు, పంచమాదివర్ణముల దేవాలయప్రదేశము, మున్నగు యనేక సాంఘిక విషయములు చర్చింపబడును. ఇవిగాక ఆధిక, నైతిక, కృషి, వాణిజ్య విద్యావిషయములను చర్చింపబడును. ఈసమాచారములను వైశ్యలోకమునకు చెప్పుట మనధర్మము. కావుననే అట్టిప్రచారమునకు ఆవశ్యకత యేర్పడుచున్నది ప్రచారములకు మూడువర్గాలు రయులుచ్చాడి, తదితరబండ్ల ఓర్పు, ఆహ్వానసంఘమువారే భరించెదరు. అందులకు ౫౦౦ ఖర్చుపెట్టుటకు మాధికార మొనగబడినది. ఇందువిషయమై వైశ్యులెల్లమును తగు శ్రద్ధతీసికొని వారియేర్పాటులను మాకెరుపబఱుతు రని కోరుచున్నారము. ఖర్చులపట్టిపంపిన వెంటనే ప్రేకము సంపెదము.

తాటికొండ రామచంద్రరావు
సుంకు సుబ్రహ్మణ్యంశ్రేష్ఠి
గోనుగుంట్ల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యం
కార్యదర్శులు.

శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

నాగావళి ప్రాజెక్టు

సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు:—

ప్ర.—నాగావళి ప్రాజెక్టుకింద రెండవ పంట యొక్క టినుండి జరుగుచున్నది? గత మూడేండ్లలో రెండవ పంటకు నీ రొసంగిరా?

ఉ.—1910 సం॥ నుండి రెండు పంటలు పండుచున్న వి. 1928-24 సం॥ 885 ఎకరములందు రెండవ పంటకు తగిన నీరు వదలిరి. అంతకు మించి సమాచారము తెలియదు.

నరసింహారాజుగారు — నాగావళి నుండి మూడువేల యెకరములకు పైగా రెండు పంటలకు తగిన నీరు వదలుచుండే డివార్డు. ఇప్పుడు తగిన పంటకు కారణములు విచారించవలెనని గోరిరి.

నరపలు వచ్చిన జిల్లాలలో నెంతమంది ఋణములకై దరఖాస్తులు దెబ్బిరి. ఎన్ని దరఖాస్తులను మంజూరు చేసిరి ఎంత వరకు తగ్గించి యిచ్చిరి. వీటన్నిటి వివరమున సమాచారము తెలియకున్నచో వ్రాసి తెలిసికొనవలెనని సి. వి. వెంకట రమాయ్యం గారకుగ ప్రభుత్వమువారు సమాచారము తెలియ దనియు తెలిసికొనుటకు చాల వ్యయప్రయాసము లగుననియు తెలిసికొనవలసిన గల ప్రయోజనము నెరిగించినచో ప్రయత్నించెదననియు బదులు జెప్పిరి.

పిమ్మట ఆవివరముననే ప్రభాకరతంపసుగారు నరసింహారాజుగారు సత్యమూర్తిగారు అనేక ఉపప్రశ్నలు చేసిరి. ఇట్టి దీనిగూర్చి అడ్డంకు మెంటు చచ్చ జరిగినపుడు దెబ్బిన అభిప్రాయముల నేల ఆచరకు జేరేదు. ఇవను పంచి యిచ్చుటకంటె ఆలస్యమైనదని యడుగ ప్రభుత్వమువారు జవాబు చెప్ప లేదు.

మదరాసు ఇరిగేషనుబిల్లు

మదరాసు ఇరిగేషను బిల్లు శాసనము కాకపూర్వము గవర్నరు జనరలుగారి విచారణార్థము ప్రత్యేకించయించుటకు పూర్వము యెవరెవరిని విచారించియుండిరి అని ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు అడిగిరి.

ఉ.—ఇరిగేషను బిల్లు యొకను శాసనముగా లేదు. శాసన సభవారు ఆమోదించినపిమ్మట సభవారు చాల ముఖ్యముగా మార్పులు జేసియుండుటచే, ఈ బిల్లు శాసనమైనచో రాష్ట్రరాజుకి కెట్టిట్రాబువచ్చునో తెలిసికొనుటకై ప్రభుత్వమువారు రిచెన్యూ బోర్డువారిని, కలెక్టరులను సంప్రదించియుండిరి.

అనంతపుర ఇరిగేషను

అనంతపురం జిల్లాలో ఇరిగేషను ఆదరువు లేకుండుటచేతను, వచ్చేపంటకు నీరు లేనందున రయితలభూములలో పచ్చియెరువు వేయుటకు అవకాశములు గలవా? అడవులనుండి పచ్చియెరువు తెచ్చుకొనుటకు అవకాశములిచ్చిరా? కనుక తెచ్చుకొనుట కేల అభ్యంతరపెట్టిరి? అని జి. రామేశ్వరరావు గారు అడిగిరి.

ఉ.—రయితలభూములలోనే పచ్చియెరువు పండించుటకు వ్యవసాయశాఖవారు తగిన ప్రాంతానుమతమున్నారని. అనంతపురమున అడవులనుండి బండి రూ 2 లకు తెచ్చుకొనుట కనుమతించిరి. కనుక మొత్తము నీటిబడ్డు నయిండ్ల వలసినదిగనుక మార్పుల కంగీకరింపలేదు.

ఎక్సైజువిధానము

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు

ప్ర.—సారాదుకాణముల గూర్చి మదరాసు కార్పొరేషను వారికినిమదరాసు ప్రభుత్వమువారికినివివాదముజరిగినదా? కార్పొరేషనువారు తీసివేయ దలంచిన దుకాణమునకు ప్రభుత్వమువారు లైసెన్సు నిచ్చిరా? అందుచే కార్పొరేషనుసభ్యులలో నొకరు ఎక్సైజు సలహా సంఘపు సభ్యుడు సభ్యత్వమును వదులుకొనెనా?

ఉ.—లేదు. కార్పొరేషనువారు ఏడుకాణమును తీసివేయ గోరలేదు. కార్పొరేషనుసభ్యు డెవఱును ఎక్సైజు సలహా సంఘమునందు లేడు.

ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు:— కల్లు దుకాణముల స్థల నిర్ణయమువిషయమున, కార్పొరేషనువారిని సంప్రదించిరా?

ఉ.—లేదు. లైసెన్సుగబోర్డువారు నిర్ణయింతురు. కార్పొరేషనువారికి జోక్యము లేదు.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:— రాజీనిచ్చుటకు కారణములు దెబ్బెదరా?

మంత్రిగారు:—రాజీనిచ్చినవారు కారణముల దెబ్బలేదు.

సత్యమూర్తిగారు ప్రశ్నింపగా, కల్లుదుకాణముల నిర్ణయించు అధికారము కార్పొరేషనువారికి లేదని మంత్రిగారు బదులు జెప్పిరి.

సత్య:—కార్పొరేషనువారి కధికార మియకుండుటకు కారణములేమి? ఉ:—ప్రభుత్వమువారు దీనికి ప్రత్యుత్తర మియ నోలరు.

సత్య:—అది దైవనిర్ణయమా లేక, సాధారణ పు శాసనమా? ఉ:—శాసనముల నమ్మదగువారందరి కనువర్తింపు శాసనము.

సా. వెంకటాచలం చెట్టిగారు:—కార్పొరేషనువారికి స్థలనిర్ణయాధికార మిచ్చుటనుగూర్చి విచారించెదరా? ఉ:—అట్లు జేయుట యుక్తమనితోచదు.

మునిసిపాలిటీలు

రా. బి. టి. ఎ. రామలింగచెట్టిగారు:—ప్ర:—ఈ రాష్ట్రములో నేడు మునిసిపాలిటీలకు నామినేటేడు అధ్యక్షులు గలరు? ఉ:—అనంతపురం, పాలాచి, పాలకొల్లు.

ప్ర:—ఆ సంఘములకు అధ్యక్షుని యెన్నికహా క్కేల నీయలేదు? ఉ:—ఇప్పుడట్టి అధికారమిచ్చుట మంచిదికాదని తెలియుచున్నది.

ప్ర:—పాలాచి మునిసిపాలిటీకి అధ్యక్షుని యెన్నికహా క్కే-వృద్ధాప్యంగదరు? ఉ:—ఇంత త్వరలోనీయరు.

ఈమునిసిపాలిటీలకు అధ్యక్షుని ప్రభుత్వమువారు నియమించుకున్నచో పరిపాలన సరిగనుండదని భావించిరిని మంత్రి గారు కేరొకప్రశ్న కుత్తరముగా దెబ్బిరి.

టి. ఎ. రామలింగచెట్టిగారు:—ఏవిధముగా?

ఉ:—ఎన్నిక హక్కినిపగినచో కాన్సిలువ్యవహారముల సరిగజరుగవని దలంచిరి.

సత్యమూర్తిగారు:—విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానము నిర్మింపనున్న మొదటిగ్రేడు కాలేజీగల అనంతపురము మునిసిపాలిటీకిగూడ ఎన్నికహా క్కేల నొసంగలేదు.

ఉ:—సాధారణముగా ప్రభుత్వమువారు మునిసిపలు విషయములందు కలెక్టరుల సలహా గైకొనుచుండురు. మొదటి గ్రేడు కాలేజీకి మునిసిపాలిటీకి గల సంబంధ మేమి?

సత్యమూర్తిగారు:—ఆజిల్లాల కలెక్టరులను సంప్రదించి యుండిరా? ఉ:—అవును.

మునిసిపాలిటీవారు పరిపాలించుకొన అసమర్థులైనపుడే అధ్యక్షుని నియమించుట జరుగు నని మంత్రిగారు దెబ్బిరి.

జి. రామేశ్వరరావుగారు:—అధ్యక్షుడు ప్రమాణము గైకొన నిరాకరించుటచేతనే యెన్నికహక్కు తొలగించిరా?

ఉ:—పరిపాలన చేయలేకున్నచో నట్లు జరుగును.

ఉదకమండలము విడిది

మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ఉదకమండలములో విడిది జేయుటను గూర్చి నిబంధనలేమయిన మార్చిరా యని సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు రడుగ లేదని తెలియవచ్చెను.

సి.వి. వెం. అయ్యగారు:—కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులు ఈసంవత్సరము ఉదకమండలములో నెక్కువకాల ముండదలంప లేదా?

ఆర్థికసభ్యుడు:—క్రిందటే డెంతకాలముండిరో నాకు తెలియదు.

ప్ర:—ఈసారి యెక్కువకాల ముందురని తెలిసెను. ఆవివరమున యేమయిన ఉత్తరువులు గలవా? తెలియగోర దను.

ఉ:—దానినిగూర్చి నాకు తెలియదు.

ప్ర:—కొండలపై నుండు మూడునెలలు వారిజీతములు తగ్గించునట్లు ప్రకటించిరా? జవాబు వివరజేలేదు.

సత్యమూర్తిగారు:—ఉదకమండలములో నెక్కువకాల ముండరాదని “మదరాసు మెయిలు”లోని ప్రధానవ్యాసమును ఆర్థికసభ్యుడు జాచెశా?

అధ్యక్షుడు:—ప్రభుత్వసభ్యులు విధిగా మదరాసు మెయిలు పత్రిక చదువవలసిన నే దలంపను. గా॥ సభ్యుడు అందరి వాడుకనే దెబ్బిన బాగుండును.

ఆర్థికసభ్యుడు:—మదరాసు మెయిలు వ్యాసమునునూచించి యేల ప్రశ్నింపవలెనో తెలియదు.

సత్యమూర్తిగారు:—కొండలయందు విడిది యెక్కువ జేయుటకు మాచనగదా?

ఉ:—నూచన యేమియు లేదు. ఉదకమండలములో విడిదివిషయము ప్రతియేడు విచారించబడుచున్నది.

మంత్రి, ప్రయాణము

1925 ఏప్రిలు, అగస్త్యమాసముల మధ్య మంత్రి లెన్ని

ప్రయాణముల జేసిరి? అని విదంబరం నాథుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:—ప్రధానమంత్రి—4. రెండవమంత్రి—2.

మూడవమంత్రి—6.

జి. ఎ. సాల్వానాగారు:—మంత్రిలు తినుప్రయాణము లందు ఎన్నిక ప్రచారము జేసికొనవచ్చును? ప్రత్యుత్తరము లేదు.

ఆంధ్రజిల్లాల జమీందారీ గ్రామోద్యోగీయుల అవసర మహాజనసభ

తూర్పు గోదావరిజిల్లా పెద్దాపురం తాలూకా ఆరెం పూడి అన్నవరంలో సమావేశమగుట.

ది 26 అక్టోబరు 1925 సం॥రం తారీఖున పగలు 11 గంటలకు గోదావరిజిల్లా పెద్దాపురం తాలూకా ఆరెంపూడి అన్నవరం గ్రామంలో లోకత్ ఫండు రహదారి బంగాళాయం దు ఆంధ్రజిల్లాల గ్రామోద్యోగీయుల లందరు సమావేశమయి మా దన వీరాస్వామినాయుడుగారి యాధిపత్యమున సభ గావించి యాదిగన తీర్మానములు గావించిరి.

తీర్మానములు

1. జమీందారీ గ్రామముననుగు కరణములకు గవర్న మెంటు గ్రామాదులతో పాటు అయినను జీతములు వృద్ధిచేయక ఆఖరు జీతము రు 4 లకు బదులు రు 8 లున్నా రు 12 ల కంటె పెంచుజీత ముండరాదనిన్ని జి. బి. ను జారీచేసి కండ్ల నీళ్లు తుడిచినారు. ఇట్టి స్వల్పజీతములలో వున్నప్పటికి గవర్న మెంటువారు 1920 సం॥రం లగాయతు గ్రూపుచేసిన గ్రా మాదులను పునరుద్ధరించుటకు ఆ 1925 సం॥రం రెవ్యూరు బిల్లు పెట్టి యున్నారు. ఆబిల్లును పునరుద్ధరించుట కొరకు జమీందారీ గ్రామోద్యోగీయుల జీతములు తగ్గించెద మనుట చాలా అన్యాయమని యాసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

2. 1925 సం॥రం అగస్త్యునెల 27 వ తేదీని చెన్నపురి శాసననిర్మాణసభలో గౌరవనీయులగు రివిన్యూ మెంబరు మార్ల బ్యాంకు దొరవారు జమీందారీ కరణములకు ప్రతిగ్రేడు నందున రు 1-0-0 లు చొప్పున తగ్గించవలసిన దనియు జమీందారీ గ్రామముననుగులకు రు 7 లు చొప్పున జీతము నిర్ణయించేయవలసిన దనియు గవర్న మెంటు గ్రామముననుగులకు నెల 1 కి రు 10 ల చొప్పున వుండు లాగున తగ్గించెదమనియు నూచనలతో తమ అభిప్రాయములను వెల్లడించి యుండిరి. ఆలాగున తగ్గించకూడదనియు అట్లు తగ్గించుట చాలా అక్రమ మనియు యాసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

3. గవర్న మెంటు గ్రామోద్యోగీయులతోపాటు జమీందారీ గ్రామోద్యోగీయులు గవర్న మెంటు పనిచేయుటయే గాక అదనముగా జమీందారు వారి పనికూడ చేయవలసి యున్నది. కనుక డెబ్బా అప్లాండు తాలూకాలను భేదములేకుండా గ్రామ పెద్ద చిన్న తారతమ్యములను బట్టి నె 1 కి కనీసజీతము రు 15 ల చొప్పున పెంచుజీతము రు 30 ల చొప్పుననున్న గ్రామ నవుఖర్లకు నెల 1 కి రు 10 ల చొప్పునయున్నా వృద్ధిచేయవల సిన దని యాసభవారు గవర్న మెంటువారిని కోరుచున్నారు.

4. గవర్న మెంటువారు పారంపర్యపు హక్కులను తీసి వేయుటను గురించి 1918 సం॥రం అక్టోబరు 5 వ తేదీని నె 30 రున ఒక సనరణిబిల్లును పెట్టియున్నారు. దానిని 1922 సం॥రంలో ప్రస్తుతం ఆపుచేసినా మని పుత్తరువులు జారీచేయించివారు. కాని పూర్తిగా ఉపసంహరింపకొనలేదు. యిటీవల ఆ 1928 సం॥రం డిశంబరు నెలలో చెన్నపురిలో జరిగిన శాసననిర్మాణసభలో నూతనముగా పెట్టిన 14 బిల్లులలోను దీనిని నెం 12 రు బిల్లుగా విచారించమని ప్రకటించియున్నారు. సదరు బిల్లును విచారణకు తీసేక్కరలేకుండా వెంటనే ఉపసంహరించుకొనవలసిన దని ప్రభుత్వమువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

అన్నవరం } మార్ల వీరాస్వామి
27-10-25 } రాసిడెంటు

కౌన్ థియేటరు

2253

28-10-25 బుధవారము నుండి 30-10-25 శుక్రవారమువరకు.

ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు. 6-15, 9-30 గం॥

మదన్ థియేటరు లిమిటెడు

“ది వరలు అందు హిస్ వైస్”

అను నాటకమును చూపుదురు. ఆల్యురూదెన్న ముఖ్య పాత్రను ధరించును. 6 రీల్సు నిడివిగలది. మిక్కిలి చతురతగల బామ్మలుగలవు. స్వయిను దేశపుప్రేమ, రోము అనూయత, ప్రేమ మొదలగు వాటిని చూపు అద్భుత ఫీల్ములకూడ గలవు.

శ్రీ దేవీభక్త, కే.వి.రామచంద్ర రావు పంతులుగారు

“శ్లో. దేవే తీర్థే ద్విజే మంత్రే దైవశ్చే భేషజే గురౌ యాదృశీ భావనా యస్య సిద్ధిర్భవతి తాదృశీ.”
శ్రీమదాంధ్ర సోదర-సోదరిమణులారా!

శ్రీ పంతులవారి దేవీపూజను గూర్చియు, వారిమహిమను గూర్చియు నావలెనే మీరును ఇదివఱలో ఈ పత్రికలో చదివియుందురు. ఈ మదరాసునకు శ్రీవారు దయచేసిన విషయములను ఇక్కడ జరుగుచుండేది పూజావిశేషముల విషయమును మొన్నటి పత్రికలో నామిత్రులు, శ్రీయత జరుగుమిల్లి సాంబశివరావు బి. ఏ. గారు ప్రకటించి యేయున్నారు. అయినను నేను ప్రత్యక్షముగా చూచిన విషయములను కొన్నింటిని నా ఆంధ్రసోదరులకు తెలుపునట్లు శ్రీ కామేశ్వరీదేవి - ఆజ్ఞయగుటచే వ్రాయుచున్నాను. శ్రీ వారియారికి వచ్చినట్లు పత్రికలో చూచి యీనెల 20 వ తేదీని దర్శనమునకు నేను నామిత్రులు కొందఱు రామావజారుల వారును వారిభార్యయును విడ్డడును పోయినాము. మేము వెళ్ళినప్పటికి శ్రీవారు భోజనము చేయుచున్నారు. మారాక తెలిసికొని కూర్చుండుమని నెలవిచ్చినారు. తర్వాతను మమ్ము లోపలికి రా ననుజ్ఞ దయచేయించినారు. మేము లోనికి వెళ్ళి కూర్చుండగానే నేను ఆమెకు గ్రహబాధ ఉన్నది అని మనవి చేయగానే ఆగ్రహ మెప్పటినండి యున్నదియు అది యీ 12 సం॥ రములలో పెట్టుచున్న బాధనుగూడ వెంటనే నెల విచ్చుటయేకాక ఆమెకు గల అక్క-నెల్లెళ్ళ సంగతికూడ నెల విచ్చినారు. ఆచార్యులుగారు తాంబూలములో ఏదో ఉంచుట కాలోచింపగా “డబ్బు పుచ్చుకోబడదు, మీకు భక్తి యున్నదో పూజాసంభారములు తీసికొని వచ్చినదో దేవికి నివేదించి సువాసనలకు పంచిపెట్టెదను” అని నెలవిచ్చి “మీరు శుక్రవారము సాయంకాలము రండు. రత్నరే కిచ్చెదను” అని నెలవిచ్చినారు. లోపలినుండి కుంకుమ తెప్పించి మాకు దయ చేయించినారు. శుక్రవారమునాడు మేమందఱము, పూజ శేఖకు వెళ్ళినాము. పూజచేసి అదిఃశుభ ఓపలో వారువారు పంపినవియు ఈయారిలో కొందఱు సమర్పించినవియు నగు ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాసి వచ్చినవారందఱును తీర్థప్రసాదములు దయచేయించినారు. అదిమొదలు జరిగిన సంగతులన్నియు వివరముగా వ్రాయుటకు పత్రికలో చోటు దొరకుట కష్టమని సూత్రప్రాయముగా వ్రాయుచున్నాను. మొదటిలో జూ న వారిచ్చిన కుంకుమ బొట్టుపెట్టుకొని ఆచార్యుల వారి భార్య పండుకోగా, దేవి వీణవాయింపుచు వారి యింటిలో ప్రవేశించి “జయజయ గోకులబాలా!” అను కీర్తన పాడినది. మేము శనివారమునాడు వ్రాసిన ప్రశ్నలకు సమాధానములు వినుటకు పోతిమి. ఆచార్యులవారి నివయము వారు ప్రశ్నలు వ్రాసిరియనుకొండనే వ్రాసినారు. అవి చదివి చెప్పినారు. అందులో వారికి విడ్డడుపుట్టు నని యున్నది. నాచేతను గురువారమునాటిరాత్రి పత్రిక చదువుచుండగా శ్రీదేవి,

క. కాకంధరి మీయింటను

శ్రీకరముగ జేరికొనియె సిద్ధము తాయ
మా! కొంచెము రోజులలో

నే కూతురుగాక నుండు నే నన్నానన్.”

ఆను పద్య మతిశేషముగా వ్రాయించినది. ఆసంగతి శని వారము చదువగా, వారాప్రశ్న కాగితము మరల పుచ్చుకొని “యిం దాడువని మగవాడని లేదు. చైల్డ్, అని యున్నదని నెలవిచ్చినారు. మఱొక కోమటి దంపతులు వచ్చి యడుగుగా, ఆమెకు ఫలానాచోటున గ్రహము పట్టినది-అని వాండ్రకు నమ్మకము కలుగునట్లుగా, నెలవిచ్చినారు. అదిమొదలు దినదినాభివృద్ధిగా పూజలు జరుగుచున్నవి. ఎందఱో పూజవేళకు హాజరగుచున్నారు. ఈపట్టణములో ఏకొందఱో కాని శ్రీవారి రాకయే తెలిసియుండదు. వారువారు వ్రాసికొన్న ప్రశ్నలకు తేగిన-అడుగువారికి తృప్తికరమైన సమాధానములు సద్వస్తాంతముగా వచ్చుచున్నవి. ప్రతిదినము, శ్రీ పురుషుల కెందఱో రత్నరేకులు దయచేయించుచున్నారు. ఇట్టి కలికాలములో ఇట్టి మహానుభావులు బయలుదేలి దేవతాభక్తి, శక్తులను ప్రకటించుచుండుట ఆస్తికల యదృష్టమని చెప్పకతప్పదు. అన్నిటి కంటెను ఆశ్చర్యకరమయిన సంగతి యేమనగా:- ప్రతిదినము పూజాసంతరము వారు తీర్థప్రసాదము లిచ్చుటయు, మర్నాడుదయము రమ్మనటయునే జరుగుచుండెను. నేను ప్రతిదినమును శ్రీదేవి సహస్రనామములు మొదలయినవి చెప్పవచ్చునను కలిగియున్నాను. నిన్న రాత్రి, వారు తీర్థప్రసాదములు పంచి

పెట్టుచుండగా, నే నేవో పద్యములు చదువుచుండగా శ్రీదేవి వారియందు ప్రత్యక్ష మైనది. అందఱును గడగడ వణకు పుట్టి నది. ఎప్పుడును మాటలాడనివారు, “అనుగరేమి? ఎవరి కేమి చెప్పుచున్నార?” అనినను, మే మెవ్వరమును అడుగజాలక బొమ్మల వలె నై పోతిమి. తరువాత ను దే వి యే చెప్పవలసిన వారికి చెప్పట ప్రారంభించినది. తరువాతను లలితాత్రిశతీనామములు పారాయణచేసి “కాంతించు తల్లి కాంతించు” అని వేడుకోగా అప్పటి కంతర్ధానమయినది. ఆహా! శ్రీదేవి తనభక్తులచేతను ఎట్టి మహత్వములు ప్రకటింప జేయుచున్నది. శ్రీ వారియురను ఒకటిరెండు రోజు లుండి బయటియారికి వెళ్ళిపోయెదమని నెలవిచ్చగానే అయ్యో! వీరు మఱికొన్ని దినములయినను ఉం డినచో బాగుగానుండునే అని అనుకొననివారు లేరు. అన్నట్లు వ్రాయవలసినను నిన్నటిరాత్రి దేవి ప్రత్యక్షమయినపుడు పూ జచేయించినవారిలో ఒకరికి “ఆగష్టునెల 12 వ తేదీ సాయం కాలము 5½ గంటలకు, ఆశ్వినీనక్షత్రమున కురుగుడు పుట్టును అని దేవి నెలవిచ్చినది.

“శ్లో. న దేవో విద్యతే కాష్ఠే నపామితే నవృణ్యయే.

భావేషు విద్యతే దేవత్వస్యాద్భావోహి కాకామ్.”

అను మనపెద్దలవాక్యము లెన్నటికయినను నృసయగు నా! శ్రీవా కేయూర నుందురో, వారిని దినమును ఎవరు సందర్శించుచుందురో, వారే పుణ్యాత్ములును, అదృష్టవంతులునని నాఅనుభవమునుబట్టి మనవిచేయుచున్నాను. కావున నాఆంధ్ర సోదరసోదరివణులు శ్రీవారిదర్శనము చేసికొని శ్రీదేవిని పూ జింపించుచు, ఇహపరగుణములను పొందుచు నందఱును కృత కృత్యులగుదురగాక యని వ్రాశించుచున్న మీ

ఆంధ్రసోదరుడు

పురాణం సూర్యనారాయణ తీర్థులు.

చెన్నపట్టణం 28-10-25.

అంతర్జాతీయ కార్మిక సంఘ మహాసభ

మహాసభ

అఖిలభారత కార్మికసమితి కంపెనీ సానుభూతి సం దేశము

ధనసహాయముచేయుట కేర్పాటు జరుగుచున్నవి బొంబాయి, అక్టోబరు 29:- ఈదిన ప్రకటింపబడిన తంతుని అంతర్జాతీయ కార్మికసంఘ మహాసభ అఖిలభారత కార్మికసమితి కంపెనీ- “తంతిఅందినది. ధనసహాయము చేయుట కేర్పాటు చేయబడుచున్నవి. నూరుపానులను తంతిద్వార బంపుచున్నాము. ఉచితమున పరిశ్రామిక పరిశీతులు నేతపరిశ్ర మయందు గల భారతకార్మికులు పొందుటకు మా శక్తివంతచేతుండ రోడ్డుదెడలు. పరిశీతులను గురించి సంపూర్ణముగ తెలియజేయుచుండుడు”

శక్త తువాలాగారి తంతి

పార్లమెంటునందు హైందవసభ్యుడగు శక్త తువాల, మెక్ మేనసుగా ర్లీ దిగున ప్రకటించిన తంతినంపిరి :-

“జీతములను దగ్గించుటకు షాహుకార్లు గావించు ప్రయత్నముల నెదుర్కొంటుకు నేతపరిశ్రమముందు బనిచేయుచున్న భారతకార్మికులు జూపిన కట్టునకును, సంఘీభావమునకును బ్రిటి షు సమిష్టివాదుల (కమ్యూనిస్టుపార్టీ) సదభిప్రాయము కార్మికుల కెరింగింపుడు.”

భారత కార్మికసంఘముల సానుభూతి

షాహుకార్లు కార్మికుల జీతములను దగ్గించుటకు కలకత్తా యజమానులసంఘము హాజియర్ కార్మికులసంఘమును మదరాసు రాజధానియందలి అరువంకాడులోనికా బ్లాట్ ఫ్యాక్టరీ కార్మికసమితి ఖండించి, సమ్మె నంతమొందించి జీతముల దగ్గించుట గావించుటకు ఎక్స్ట్రానుంకము కొట్టివేయవలయు నని గోరిరి.

(అ. వె.)

గిడ్డంగిలో నిప్పంటుకొనుట

కలకత్తా, అక్టో 29:- నేను 12½ గంటలైనపిదప నెం 4 జెట్టిచ్చ గిడ్డంగిలో నిప్పంటుకొనును. అందు రసాయన పదార్థములును గంధకతైలములు మొదలగునవి ఉండెను. అర గంటలో మంటలు చల్లార్పబడెను. నష్ట మెంతవచ్చినదియు తెలియలేదు.

(అ. వె.)

శిశుసంరక్షణ సంఘపు వార్షికోత్సవము

బళ్ళారిజిల్లా, ఆలూరు 26-10-25

నేటి దినంబున పైసంఘపు వార్షికోత్సవమును మిగుల సుతాహముతో జరిపిరి. బోర్డు బాలికాపాఠశాల భవనమున బాలికలకు ఆదవాని డివిజన్ డిప్టీ కలెక్టరుగారైన ముల్ రా|| శ్రీ పి. అప్పారావు పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద బహుమతుల నొసంగిరి.

యెడ్లర్డు రీడింగరూమునందు బాలరకును పురప్రముఖులకును మరేగోడుగారు టీపార్టీ చేయించిరి.

సాయంకాలము 6 గంటలకు బోర్డు మిడల్ స్కూలు నందు సభ సమావేశమయ్యెను. ఈసంఘమునకు ఆదవాని తాలూకా బోర్డు ప్రసిడెంటుగారైన ముల్ రా|| శ్రీ బి. తమ్మరెడ్డిగారిని అధ్యక్షునిగా నియమించిరి.

పి. రాఘవేంద్రరావు అనంతాచార్యులుగార్లు దైవ ప్రార్థన గావించిరి.

ఎల్లూరి కృష్ణప్పగారు రచించిన పద్యములు చదువబడెను.

ఈసంఘపు రిపోర్టు చదువబడెను.

ఈసంఘమునందుండు బీద కిల్లలకు నూతన వస్త్రములు పంచిపెట్టిరి.

పిమ్మట అగ్రాసనాధిపతిగా రిట్లు తెలిపిరి.

ఈసంఘము 1923 వ సం॥ స్థాపింపబడినది. 1924 ఖం॥ నెప్టంబరు నెల 29వ తేదీని పని ప్రారంభించబడినది. ఈ సంఘము యొక్క ముఖ్యోద్దేశ మేమనగా బీదపసిల్లిలకు ప్రతిదినమును స్నానము చేయించుట, రెండవది వారమునకు రెండుతూర్లు అభ్యంజనము చేయించుట వారికి తగుమైన అవుషధములును యిప్పించుట యీకార్యములు జరుపుచున్నాడు. ఈగ్రామం చాల చిన్నది. మన జిల్లాలో ఎన్నియో లేక్కలేని పెద్దపెద్ద గ్రామములుండియు ఇటువంటి శిశుసంరక్షణ సంఘము ఏర్పాటుచేసి నది లేదు. ఈగ్రామమునందు పురప్రముఖులును ఉద్యోగస్థులును నెల చందాలు వేసికొని అతిశ్రద్ధతో పనులు నెరవేర్చుట చూడ చాల సంతోషముగానున్నది.

ఈ సంఘమును కాశ్వితముగా నెలకొల్పు భారము పౌరు లందరిపైననున్నదనియు తాముతమ తాలూకాబోర్డునుండి రు 70 లకు తక్కువతేకుండా విరాళమిచ్చుటకు వాదానమిచ్చిరి. ఇకను శిశుసంరక్షణ విషయమై అనుభవ పూర్వకమైన హితవచనములు తెలిపిరి.

పాల్కు ఇక్ సెక్టరుగారైన వెంకట జోగారావుగారు మ్యాజిక్కుల్యాంట్రిక్ను చూపి శిశుసంరక్షణ విషయమై ఉపన్యసించిరి.

అంతట సభ ముగిసెను

హితకారి.

కరంసీ కమిషను

జామ్నాదాసు మెహతాగారి అభిప్రాయము

బొంబాయి, అక్టోబరు 29- గతా నుభవమువలన కరం సీకమిషనును బహిష్కరించుటకు తేమకిష్టమైనను, కొంతమంది భారత పరిశ్రామికాభివృద్ధి పరులు యందుల కంగీకరింపుట లేదనియు వారెరుగుదురని జామ్నాదాసు మెహతాగారు నడిపిరి. రాజకీయ పరిజ్ఞానుడుగ వారు కరంసీకమిషనును బహిష్కారము గావించెదరు. అధికారులకు వచ్చినసభ్యులతోనింపిన కమిషనుయొక్క లాభము విషయమై ఆర్థికవేత్తగ వారలకు సందేహము గల్గించుచున్నది. నాగపురమందు జరుగనున్న స్వరాజ్య పార్టీ తీర్మానము ప్రకారముగ జమ్నాదాసుగారు నడచుకొనెదమనిరి. భారతదేశముయొక్క నాణ్యవిధానమునకును, మారకమునకును బంగారుపమాణమే మిగుల లాభకరమైనదని జామ్నాదాసుగారు చెప్పిరి.

(అ. వె.)

బెజవాడ శ్రీమారుతీమోతేహాలులో

సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము, ఏలూరు ఆదివారము.....1-11-25

వరవిక్రయము

ప్రదర్శింపబడును

మోతే నారాయణరావు జమిన్దారు,

పాపైటర్

అస్పృశ్యత - లేనిపోని మాటావుడి

పై శీర్షికకు బ్రహ్మత్రయముగా మ-రా-రా-శ్రీ, పెద్ది భొట్ల పీఠయ్యపంతులుగారు ది 9 అక్టోబరు 1925 తేదీ యాంధ్రప్రతికయందు గావించిన "లేనిపోని మాటావుడి" మారుమూల నుండి యెట్టి నిశ్చితాభిప్రాయమును లేని సామాన్యజనహృదయములలో నలజడి గలిగించి సంఘవిప్లవమునకు బురి కొల్పి నంతటి తీవ్రదశకువచ్చు పందియము గలగజేయుచున్నది. నిజమునకు మాగ్రామమున పెట్టి మాటావుడి జరుగకున్న పీఠయ్యగారు గావించిన మాటావుడి మాత్రము ఏసంబంధమును గలగజేసికొన నిచ్చలేక నిడించుచున్న మాబోంట్లను మేలుకొల్పినది.

పీఠయ్యగారు మొదట కలెక్టరుగారికి వ్రాసిన పిటిషనును, దానికి నందిగామ తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి ప్రత్యుత్తరమును దిలకించిరి. నందిగామ తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు నే నెరిగినంతవరకు తమ విధిని నిర్వహించిరి. కాని తమ స్వక్రిత్య ప్రాబల్యము నుపయోగించి గావించిన కార్యమెద్దియు నింతవరకు గానబడదు. అఖిలభారత జాతీయ మహాజనసభయును, హిందూ మహాజనసభయును ఏకగ్రీవముగా సంగీకరించి దొరతనమువారిచే కాననసభయందు తీర్మానింపబడిన విషయమును ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకును ప్రతినిధి యనదగిన స్థానికసంస్థలే తీర్మానింపబడిన విషయమును యథారూపమున బ్రకటించి ప్రజల కెడకపరచుటలో నేమి చొర్య న్యము కలదు? కరపత్రములను పంచిపెట్టుటకూడ కాంతిధింగ కరమున కాదా? యథార్థమును స్వయముగా చెలిసికొనక వినిన మాటలనే వేదవాక్యములని నమ్మి మతసాంఘికవిప్లవము జరుగు నూచన తేర్చదినవని భ్రమించి యాందోళన గావించుట పీఠయ్యగారిది లేనిపోనిమాటావుడి కాదా?

పీఠయ్యగారు సత్యపియాల, న్యాయవాదులు, లోక జ్ఞానధురీణులు, విద్యాంసులు, శ్రోత్రయులు, వైదిక ధర్మోద్ధరణ బద్ధకంకణులు. ప్రాపంచికానుభవమును మతజాతి ప్రసక్తియు లేని కొందరు హిందూమత మొక్కసారి పక్షభ్రంశము నొంది జాజ్ఞారు గ్రామము మాలవాడ యొనదని జెప్పినప్పుడు పూర్వచారపరాయణులైన పీఠయ్యగారి మనసు కలత నొంది యావిధముగా వ్రాసియుండుటలో నాశ్చర్యమేమియును లేదు. వారు వాస్తవమును గుర్రెఱిగిలేని వారిటుల వ్రాసియుండురు. నిజము చెలిసినయెడల ఇప్పుడైనను తాము పొరబడితిమని పశ్చాత్తాప పడకపోరు.

ఈ నాన్యాయమున పీఠయ్యగారి మతమునుగాని నందిగామ తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని అభిప్రాయమునుగాని విమర్శించుట మామతము గాదు. అధ్యక్షుడు తాను ప్రజాప్రతినిధి ననియును ప్రభుత్వమునకును ప్రజలకును మధ్యనర్తనియును బాలించువాడు. ప్రజాదర్శముల ప్రభుత్వమునకును, ప్రభుత్వ దర్శముల ప్రజలకు చెలిపి యాచరింపజేయుట తనవిధి యని తలచువాడు. తాను శ్రేష్ఠము లనియును పరమపవిత్రము లనియును ఉచితము లనియును భావించెడి జాతీయాదర్శముల తన స్థానికసంస్థ యాజమాన్యమునందలి ప్రజలకు చెల్పి వారిచే సామ్యపద్ధతులచే పాటించజేయ నెంచువాడు. అధికారమును చొర్యన్యమును వినియోగించు సంకల్పము లేనివాడు. అట్టి పవిత్ర భావముతోడనే గవర్నమెంటుచే ప్రకటింపబడిన (జి. ఓ.) ను బోర్డులో తీర్మానించి యథారూపమున మత, జాతీయ, సభాభిప్రాయముల బొందుపరచి పాఠశాలల మూలమున ప్రచురపరచినాడు. పీఠయ్యగారు భ్రమించినటులే సంఘవిప్లవకర ప్రయత్నమును ఇంతవరకు జరిగియుండలేదు. దానికై ప్రెసిడెంటుగా కెట్టి చర్యను దీసికొనలేదు. పంచములే నూతికొని దేవాలయమునకుగాని రాబ్రయత్నింపలేదు. అర్చకుడు స్వామికై వేద్యము తెచ్చుచుండగా పంచము లడ్డగించిరనుట కేవలము కల్పితము. వాస్తవమును దాచవలసినయగత్యము నాకు లేదు. జాజ్ఞారు గ్రామమునకు దక్షిణమున పీట అంజనేయస్వామి ఆలయము ఊరికి దాదా పరమైలుదూరమునను మాదిగగూడెమునకు చేరుగను కలదు. గ్రామమునకు చెలువల నుండుటచేతను అనాచారముగా నుండుటచేతను, వాడుకగా చేవా లయ మునకు దగ్గరనున్న రావిచెట్ల నీడను పశువుల గామ విధివర్ణముల బాంబురు (ముఖ్యముగా మారుగులు) ఆదుకొనమ విశ్రాంతి తీసికొనుచుండురు ఆలయమునకు చెక్కితలపుటలేవు. జల్లితడకలనంటి తలుపు లున్నవి. తలుపుమాసినను హనుమంతునివర్ణన ప్రయత్నముగా కలిగి పాంథులపవిత్రుల గావించుచున్నది. ఆలయము గ్రామబహిష్కరణచేయున నేండుట చేతనుతలపులుతడకవంటివగుటచేతను అంజనేయవిగ్రహము పెద్దదయిధర్మాంగురెండుధర్మాంగులదూరమునకు అప్రయత్నముగ గనబడునదగుటచే సమాపమునగల పంచములు సదాదర్శనభాగ్య

మునకృతాధులగుచున్నారు. ఒకనాడు మావైష్ణవార్చనము మాను మంతునకు వైద్యముపెట్టుచుండగా నొకమాడిగమునదిది యొరికెదరు బాలురు దేవాలయమునకుదురుగా చెట్లనీడను నిలుచుండుట. వారిని తొలుగుడని యర్చకుడు చెప్పెననెనట. వారును చెప్పెననెనట. వారుతొలగమనిరిని యాయనభావించి కొందరు పెద్దలతోజేప్పెనట. దానిపై నీకథాకల్పవల్లకి తీగ లగ్నినవి. వారు (పంచములు) తాము ఆలయములోనికి రామని చెప్పెననను తొలగమనిచేసినను వారిచెయిదములన్నిటిని కరపత్రములను అధ్యక్షునితలకును జాట్ల జాట్లజూచుటకన్న సాహసముకలదా? వ్యక్తిత్వసంబంధద్యేవముల నూతగానొని కల్పించి చెప్పిన వాక్కుల విశ్వసంపకున్నచో పీఠయ్యగారి విధముగా సంఘవిప్లవ మగునని భయపడియుండరు. సత్యాన్వేషణనియోగన పీఠయ్యగారు సంఘవిప్లవముజరుగునని తోచినప్పుడు కలెక్టరుగారికి పిటిషన్ పెట్టుటకుపూర్వము ఈ గ్రామమునకును, ఈ ప్రాంతమునకును, విచ్చేసి స్థానికసాంఘిక పరిస్థితుల యాధార్థ్యమునుచెలిసికొని నివారణప్రయత్నములొనర్చి సాధ్యముగానప్ప డధికార వర్గమువారి కేరణజూచుట విధియొందుడెడిది. యథార్థమును చెలిసికొనకయే యాతురతతో కలెక్టరుగారికి చెలుపుకొనుట సారబాటని మరల చెప్పవలసినదలకు మన్నింతురుగాక.

జాజ్ఞారు గ్రామమున వివిధజాతులకు సంబంధించిన హిందువులు పెక్కురుగలరు. పూర్వచార పరాయణులే పెక్కురు గలరు. సాంఘికవిప్లవకరప్రయత్నములే జరిగియుండిన యెడల పీఠయ్యగారికి శ్రమ యియ్యకయే నివారణ ప్రయత్న మొనర్చి యుండురు. నేను సవాతన ధర్మానుస్థానపరుడను. వర్ణవ్యవస్థహిందూజాతీయమునకుని నమ్మువాడనే కాని మతమునకు వేరుపురుగులనంటి దురాచారము లడగంటలయు నని కోరువాడను. కాలానుగుణ్యముగా మారెడి స్వభావముకలవాడను. సర్వసామాన్యముగా నాచరించబడెడి సహగమనము ప్రభుత్వ చట్టములచే నాపబడి నేడు ఘోరముగా దలపబడుచున్నది. వితింతూద్యాహముల నొనర్చుకొనినవారు, నుతాంతులైనవారు వారసత్వము నొందనేరని శ్రుతిస్మృతులలో జెప్పబడినను ప్రభుత్వచట్టములచే పరిపాటియగుచున్నవి. కొద్దులుచట్టము లాగమాడికాస్త్రములకు బద్ధులని భావించుట, ఒక కతాబ్దమును వెనుక జరుగుట, కొద్దుకును చట్టమునకును, కాస్త్రములు కట్టుపడవలసిన కాలము వచ్చినది.

ఒకకాలమున కాస్త్రీయములని భావించబడిన విషయములు నేటి మన దృష్టికి కాస్త్రీదూష్కములుగా కన్పట్టుచున్నవి. వెనుకటికాలమున నిషిద్ధములని తలచబడినవి. పరమప్రమాణములగుచున్నవి. జనుల మనఃప్రకృతు లెటుల మారుచున్నవో తదనుగుణ్యముగా నాచార్యవ్యవహారములును కాస్త్రీయములను మారుచున్నవి. నిమిషమున కొకమార్పునొందు నిక్కాలమునకృతయుగధర్మమునప్రతిష్ఠింప జూచిన సాధ్యమగునా? అటులేయగునెడల మనవారు యుగవిభేదము లేల పాటించి యుండురు? ఎంతటి విద్యాంసుడైనను కాలప్రవాహమునకు తలమొగ్గలననిదే కాని వేరుమార్గములేదు. తనమతమునకు సత్యమని తోచినధర్మము తా ననుష్ఠించుచు నాదర్శప్రాయుడుగా నిలువవచ్చును. ప్రజలుకూడ నిజము తెలిసికొనగలిగినపుడు ఆతని ననుసరింతురు. అంతవరకు కాలనిరీక్షణచేయుటయే యాతినికర్తవ్యము.

పాశ్చాత్యనాగరికతాన్యాయమున మునిగిపోవుచున్న యిక్కాలమున పాశ్చాత్య విద్యాపారంగతు లగు పీఠయ్యగారు వ్యామోహమున చిక్కుకొనక పూర్వచారమున కూతగా నిలిచి నైదికధర్మము సుధ్ధింప బూనుట సంతోషదాయకమే. కాని మతమున గల అమానుషములును నీతిబాహ్యములగు దురాచారముల నన్నిటిని సనాతనులు కాస్త్రీయము లని నమ్ముట వారియందు నాకు పూజ్యభావము కలదు. హిందూధర్మమును గాపాడ దీక్షునహించిన పీఠయ్యగారు వ్యక్తిత్వాదర్శముల తిక్కనేయక నందిగామ తాలూకాకు ముఖ్యముగా జాజ్ఞారుకు విచ్చేసి స్థానికవిచారణ చేసి తమ యభిప్రాయము వెల్లడింపటవసరము

పీఠయ్యగారి భిప్రాయపడినట్లు చట్టసమృత్తమైనను దౌర్జన్యము జరిగినప్పుడును నూచనలు గన్నట్టిపప్పుడును ప్రజాకాంతికి భంగము గలుగునని సందేహము కలిగినప్పుడును మేజస్ట్రేటులు జోక్యము కలుగజేసికొనవచ్చును గదా? ప్రజాకాంతికి భంగము కలిగినప్పుడు మైజ్జూరుమున గల పోలీసువారు, పదిమైజ్జూరుమున ఒకటవతరగతి మేజ్జిస్ట్రేటు సంఘవిప్లవము జూచి నిడింతురా? అధ్యక్షు డెట్టి యభిప్రాయము కలవాడైనను దౌర్జన్యరాహిత్యసిద్ధాంతమును విశ్వసించువాడగుటచే తీవ్రచర్యను దీసికొనలేదు. నేను వ్రాయుసంగతుల

కును పీఠయ్యగారి విచారణాసంతరము లేలుసంగతులకును లేకమైన భేద ముండవని నావిశ్వాసము.

వ్యక్తిత్వవిమర్శనతో వాదోపవాదములతో లాభము లేదు. దౌర్జన్యరాహిత్యసిద్ధాంతము సుభయపక్షముల వారును విశ్వసించువారే. సత్యము తెలిసికొని తమొద్దుట డభయులును సంసిద్ధులే. కనుక లేనిపోని మాటావుడి గావించి తమ మనసులను ప్రజలమనసులను కలవరపెట్టు టుచియు కాదని యభిప్రాయము గ్రహింతురు గాక.

మాదిరాజు నాగభూషణరావు.

13వ వైశ్యముహాసభ

వైసభ డిసెంబరునెల 27, 28, 29 తేదీలలో జరుగునని ఆహ్వానసంఘకార్యదర్శులు ప్రకటించి యున్నారు. డిసెంబరు చివర వారములు సభను జరుపునెడల కాన్పూరు కాంగ్రెసునకు వెళ్లువైశ్య ఆసహాయవాదులకు చిక్కుగలుగును. ఈవిషయమై సభను మార్చివరకు ఆవలసినదిగా బరంపురంనుండి యొకవైశ్యుడు ఆంధ్రప్రతికకు తంజినపియున్నాడు. ఈవిషయమై వేటపాలెము నుండి శ్రీయుత ఊటూహరి వెంకటసుబ్బారాయ శ్రేష్ఠిగారును 26 వ తేది ఆంధ్రప్రతికాముఖమున చెలిపియున్నారు. ఇందునుగురించి నేను ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షు లగు శ్రీస్వామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారితో చర్చించియున్నాను. వారు తేదీలనుమార్చుటకు సమ్మతించియున్నారు. శ్రీ సి.వి. రంగ శ్రేష్ఠి మొదలగు కాంగ్రెసు నాయకులు గూడ ఈ విషయమై జెప్పియున్నారు. కాన ఆహ్వానసంఘమువారు తప్పక డిసెంబరు ౧౩వ తేదీలోపున సభ జరుపుటకు ప్రయత్నింపవలెను. నిరుడుగుంటూరులో కాంగ్రెసును దృష్టియందుంచు కొనియే డిసెంబరు 5, 6, 7, తేదీలలో సభను జరిపియున్నారు. ఒకవేళ ఆహ్వాన సంఘమువారు ఆసహాయవాదు లగు వైశ్యులు కాంగ్రెసునకు వెళ్లిన వెళ్లనింధు అనితలంచినచో, నేడుస్వసంఘమునకు, దేశము మనకు పాటుబడుటకు పనికివచ్చునది అట్టివారైనని జెప్పుచున్నాడను. కాన డిసెంబరు మొదటివారములో సభను జయప్రథముగా జరుపుదురని నమ్ముచున్నాను.

పోలిసెట్టి ఆదినారాయణగూడ.

గుంటూరు

శుద్ధిసంస్కారము-ఏలూరు

రాజమహేంద్రవరము కంబాలచెర్వు పేట కాపురశుద్ధి డను బెల్లపు ధానియేలు రాజు అనునతడు క్రైస్తవసమతములో నుండి ఏలూరు శుద్ధిసభవారిశేఖ గోశ్వేహాటలో మ-రా-రా-శ్రీ వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు, రాయుడు గంగయ్యగార్లు మొదలగువారి సమక్షమున హిందుమతములోనికి సంస్కరింపబడెను. అతని హిందూనామమును బెల్లపు రాజగోపాలుడు అను నామము యియ్యబడెను.

కుసుమ వెంకటరామయ్య

కలవర్తి ఆదయ్య.

శ్రీకృష్ణ దేవరాయల ఆంధ్రభాషానిలయము

హైద్రాబాదు

"ది 26-10-25 సోమవారమునాడు శ్రీకృష్ణ దేవరాయల ఆంధ్రభాషానిలయ (హైదరాబాదు) మందు కార్యనిర్వాహక సభవారిచే ఈ తీర్మానములు గావించబడెను.

౧. ఆంధ్రగీర్వాణ భాషాకోవిదులును సూత్రభాష్యమును శుక్రనీతిసార యిత్యదుల నాంధ్రీకరించిన బ్రహ్మశ్రీ పురాణపండ వల్లయ్యకాస్త్రీగారు పరలోకగతులైనందులకు ఈనిలయమువారి రెంతయు చింతిల్లుచు వారి కుటుంబమునకు తమ సానుభూతిని చూపుచున్నారు. వీరి యాత్మకు కాంతి నొసంగుటకు పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాము.

౨. బరోడా కేంద్ర గ్రంథాలయముయొక్క పుస్తకములు నెరువిచ్చు కాఖయొక్క భవనము అగ్నికి ఆహూతియగుటచే లక్షలకొది విలువగల గ్రంథములును సినిమా ఫిల్ములును నష్టమై ఈ గ్రంథాలయోద్యమమునకు గలిగిన నిరోధమునకు ఈనిలయమువారి రెంతయు చింతిల్లుచున్నారు. వీరి సానుభూతిని బరోడా కేంద్ర గ్రంథాలయోద్యమమునకు వంపుటకు తీర్మానించినది."

(కార్యదర్శి.)

క్రొత్త ప్రాంత ప్రధానామాలము

మొదటి పుగారు

ప్రొఫెసర్, అక్టోబరు 28. — మొదటి పుగారు ప్రధానామాలమునందు అంగీకరించిరి. బియ్యంపై గాఢ విదేశాంగ మంత్రి గనే యుండును.

ప్రధానామాలము పదివేల గాక ఆర్థికమంత్రి పదవి గూడ మొదటి పుగారు స్వీకరించెదరట సాంఘికవాదులు బలము, బోంబాయి మంత్రిపదవులను నిరాకరించిరి కాని అనంతపురము లెనున్న క్రొత్త ప్రభుత్వమునకు సహాయ మొనర్చెదమనిరి.

ప్రెంచి సాంఘికవాదులు

విభేదములు సమయము

ప్రొఫెసర్, అక్టోబరు 29. — కార్మికుల కార్యక్రమము ననుసరించి ప్రవర్తించుటకు సోషలిస్టు లందరూ విభేదముల నుపసంహరించుకొని తీర్మానించుకొనిరి తమకు గావలసిన మొత్తమును గూడ బెట్టుటకు సంపాదించిన డబ్బును పన్ను వేయవలెనని కాని తమ బెట్టుబడినముపై పన్నును విధించ వలెనను దానికి సరిపాదముచున్నారు.

జర్నలిస్టుల బడంబడిక

సోషలిస్టుల ఆక్షేపణ

లెన్, అక్టోబరు 29. — సోషలిస్టుల లోకర్నో బడంబడికను నివారించుటకు నివారించుటకు ఎత్తి వేయవలెనని సోషలిస్టులు గోరుచున్నారు. నెహ్రూగారు పార్టీ కు బహుసంఖ్యకుల బలముండవలె అందుచే మరుల ఎన్నికలు జరుగవలసినదే అన్నమాట లోకర్నో బడంబడికను ఇంతలో అంగీకరించుట బడదు.

మ్యాంగు హేయవంతము

ను విచారించుటకు నియమింపబడిన విచారణసంఘము కాలనిర్ణయము లేకుండ ఆపుకేయబడెను.

క్రొత్త నాకా విమానములు

టార్పిడ్ వడలకు గొంపోవు నాకావిమానములను గనిబెట్టిరి. ఇదియే మొదటిది నాకావళమును గొంపోవు నాకాల వలెనే చక్కగ ఈ నాకావిమానములు గూడ టార్పిడ్లను గొంపోవునట.

అబ్దులు కరీంగారు

సంధిప్రయత్నములు నిజముగాదు

ప్రొఫెసర్, అక్టోబరు 28. — అబ్దులకరీంగారు సంధినిమిత్తము తంజీరుకుబోయినప్పుడు నిజముగానని అధికారవర్గములో ప్రకటించిరి.

రిఫులు బిజేనుకు తిరిగివచ్చుట

పరాసుల ఆతురత

లెన్, అక్టోబరు 29. — రిఫులు చాలమంది బిజేనుకు తిరిగివచ్చుటచే పరాసులకు భయమగుచున్నది ఈ ప్రదేశము నందు శత్రువులు పోరుమానిరి పరాసులు అనుకొనిరి.

మరాఠో సిరియా పోరాటము

ప్రెంచి వ్యయము

ప్రొఫెసర్, అక్టోబరు 29. — మరాఠో సిరియా యుద్ధము నకు 108207000 ఫ్రాంకులను 18000000 ఫ్రాంకులను ప్రెంచివారు మంజూరుజేసిరి.

క్రొత్త ప్రెంచి ప్రభుత్వము

మొదటి పని

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ప్రొఫెసర్, అక్టోబరు 29. — క్రొత్త ప్రెంచి ప్రభుత్వము ప్రధానామాలమునందు అంగీకరించిరి. బియ్యంపై గాఢ విదేశాంగ మంత్రి గనే యుండును.

డెయిలీ హెరాల్డ్ బండినేరము

ముద్రయి వాఙ్మూలము

లండన్, అక్టోబరు 29. — ముద్రయి వాఙ్మూలము చూక్కయిలతో వచ్చిరి.

మద్రాసునందుగారి వదలిపెట్టిరి తాను అక్కడలేకున్నను ఈ నేరములో పాల్గొంటివని వాగితిని హెచ్చరించుచు వదలి పెట్టిరి ప్యాసిస్టు ప్రతినిధి వచ్చి తమ కీలకతతో సంబంధము లేదనిరి. తాము పత్రికను పంచిపెట్టుటకు కొంచెము ఆలస్యము ను జేయుటకే ఇప్పుడే సిద్ధమనియు దానికి కారణము స్వామి ద్రోహకరముగ వ్యాసములను ప్రకటించుటయే యనియు ప్రతి వాదులు సంతకముజేసి వాఙ్మూలమును దాఖలుజేసిరి.

లోకుల ఆస్తిని ముట్టెనుటకు సహించు కష్టముని ఈవస్తు గా రనిరి.

విచారణ వాయిదా వేయబడెను

తురుష్క రిపబ్లిక్

ద్వితీయవాదీ కోర్టువము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

కాన్స్టాంటినోపిలు అక్టోబరు 29. — తురుష్క రిపబ్లిక్ కు ద్వితీయ వాదీ కోర్టువము కాన్స్టాంటినోపిలులో జరిగిరి. జాతీయ సెలవు దినముగ ఆకోజాను స్థాపించిరి దుకాణము లన్నియు వర్తక కార్యాలయములను పోలీసు ఉత్తరవుచే మూసివేసిరి. నగరమంతయు తోరాములతో ఆలంకరించబడెను ఊరేగింపులు ఉత్సవములు దివ్యముగ జరిపించిరి బాహుసంచాలు కాల్చిరి ఫెడ్ ఫస్ట్ యిని తీసివేయవలెనని తీర్మానించిరి. ప్రజ లీవర్లయిని ధరించుకూడవని దొరబోపని ధరించవలెనని కొందరు విసనివారి తలమస్తను తీసి పారవేసిరి ముక్కలు ముక్కలు జేసిరి పోలీసువారు చూచుచు ఉరకుండిరి.

కెయిరోలో కల్లోలము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

ఈజిప్టులోనున్న రాచకీయప్రతిష్ఠాపన లన్నియు తమ ప్రధానకార్యస్థానమును గూర్చియు సస్యత్వమునుగూర్చియు ఒకనెలలో ప్రకటించవలెనని ప్రభుత్వముచే తీర్మానము జేయుటచే భయపడుచున్నారు ఇంత నిరంకుశకార్యము ఇంకొకటి యుండవలయు దీనివలన ప్రమాద మేర్పడవచ్చుననియు మరల రహస్యముగ పనిజేయు సంఘములు తలమెత్తుటకు పీలవననియు కొందరు ప్రముఖులు రూటరుతో ప్రస్తావించు సందర్భమున డెయిలీజేసిరి లిబరల్స్, జనరలు పక్షమువారు వాటనిట్లు ఈ ఉత్తరవులకు లక్ష్యము జేయరని అనుకొనుచున్నారు ప్రభుత్వమును ధిక్కరించెర రహస్యముచున్నాగ ఈ ఉత్తరవునకు క్రొత్త ప్రాంతమునకు సర్ జార్జి బాయిడ్ గారు కారకులేమో యని ప్రతిపక్ష పత్రిక ఆకస్మాత్తుగా యడుగుచున్నది ఇట్టి యుత్తరవులవలన విప్లవము మేల్కొనున దేశములో ననుచున్నది.

సిరియా పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

ప్రొఫెసర్, అక్టోబరు 29. — విప్లవకారులపై పోరు సాగుచున్నదని తెలియుచున్నది సిరియా అంతయు నెమ్మదిగనున్నది. డెమిస్కసు ప్రజలు తమ సెలవులకు తిరిగి వచ్చుచున్నారు. సిరియాకు బంపబడిన దూపంటు సేనాని షెహాటు జేరిరి.

ఇట్లీవైమానికుడు

కలకత్తా, అక్టో 29. — ఇట్లీవైమానికుడు డికిసిడ్ నేటి యుద్ధము 6-45 నిమిషములకు కాకి బయలుదేరెను.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

కలకత్తా, అక్టో 29. — యస్. ఆర్. దాసుగారు నేటి రాత్రి డిల్లీకివచ్చిరి.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ముసల్మాన్ వాకపు ఆవు

పాట్నా, అక్టో 29. — 1923 సంవత్సరపు యీ ఆవు బీహారు ఒరిస్సాలోగూడ ప్రవేశపెట్టబడినది. 1925 సెప్టెంబరు 3 వ తేదీనుండి ఈవస్తులో పెట్టుబడినది.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

వాతావరణ సితి

1925 నంబి అక్టోబరు 30-వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	సరిగ్గా అక్టోబరు 29 నుండి అక్టోబరు 30 వరకు	సరిగ్గా అక్టోబరు 29 నుండి అక్టోబరు 30 వరకు	సరిగ్గా అక్టోబరు 29 నుండి అక్టోబరు 30 వరకు	సరిగ్గా అక్టోబరు 29 నుండి అక్టోబరు 30 వరకు	సరిగ్గా అక్టోబరు 29 నుండి అక్టోబరు 30 వరకు
గోపాలపురం	88.9	72.1	...	26.68	44.96
విశాఖపట్నము	86.7	77.1	...	10.72	27.09
కాకినాడ	85.8	73.8	...	13.71	39.09
మచిలీపట్నము	86.5	75.0	...	11.52	41.59
కర్నూలు	90.0	66.6	...	6.30	26.01
బళ్లారి	...	69.2	...	3.24	20.51
కడప	90.5	72.6	...	5.40	31.28
నెల్లూరు	86.8	71.6	...	7.51	37.98
మద్రాసు	86.7	73.0	2.46	16.67	50.74
కడపూరు	84.3	74.0	0.73	7.11	52.94
నేలము	90.4	72.2	0.54	1.98	39.80
కోయంబూరు	84.2	69.0	0.16	4.25	22.29
తిరుమనాపల్లి	86.6	72.4	0.26	4.30	33.18
నాగపట్నము	80.8	75.8	0.10	12.08	54.98
మధుర	88.8	73.7	...	5.23	38.58
పాంబళ్	85.4	75.9	0.52	28.76	87.00
తిరునల్వేలి	11.37	28.84
తిరువేంగుడు	82.8	75.1	0.58	12.48	64.51
కొచ్చిక్	88.5	75.8	0.19	9.44	114.51
కాకినట్టు	91.8	73.1	1.29	8.85	117.13
మంగళూరు	89.9	74.9	0.43	10.54	125.63
తెంగళూరు	83.9	64.9	0.07	1.66	35.27
మెర్కాగ	77.8	62.2	0.02	7.14	125.46
కొడకనాటి	59.5	50.6	1.00	10.05	62.18

సర్కారులు — కొన్ని చోట్ల మేఘములు పలచగ నున్నవి కొన్నిచోట్ల కుండవడ నున్నవి గోపాలపురంలో 3 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ.

వర్షము — మేఘములు ఒకమాస్తయగ నున్నవి. కడపలో అగ్రత ఎక్కువ రాత్రివేడిమి కర్నూలులో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము — మద్రాసులో 2.46" నర్మించెను. కడపూరులో 0.73" కురిసెను మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి కడపూరులో పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

బంగాళాఖాతములో వాతావరణపరిస్థితులు అస్థిరముగ నున్నవి రాజధానిమీదాగ్రమున వర్షముంచుచున్నది.

యస్. ఆర్. హెచ్ సాహూరు

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

బొంబాయి స్టాక్ మార్కెట్

సెలెక్షన్ కమిటీ రిపోర్టు

బొంబాయి, అక్టోబరు 29. — బొంబాయి స్టాక్ మార్కెట్ బొంబాయి స్టాక్ మార్కెట్ రిపోర్టు ప్రకటించెను బొంబాయి కంటే యితర నగరములకు చట్టమును విస్తరించేయటకు దొరతనమున కధికారమునీయును సమరణము గావించెను నిబంధనల ముసాయిదాను బ్రమరించిన పిదప స్టాక్ మార్కెట్ దొరతనము రికగ్నైజ్ చేయవలయునని నోక నూతనప్రకరణము చేర్చబడెను. రికగ్నైజ్ చేయబడిన స్టాక్ మార్కెట్ నిర్వచనము గా వింపబడెను స్టాక్ మార్కెట్ యొక్క నిబంధనలను దొరతనము యిష్టప్రకారముగ మార్పుల అధికారము గలిగియుండటముంచిదిగాను అం కమిటీ అభిప్రాయము దొరతనముచే గుర్తింపని స్టాక్ మార్కెట్ సార్టీలు వారిలోవారు కంట్రాక్టులను గావించి కొని కాపనమునుమీరుట నిరోధించుటకు చట్టము సవరణచేయబడెను.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

రాజప్రతినిధి

కలకత్తా, అక్టో 29. — రాజప్రతినిధి సర్. పి. సి. తుంగగిరికి దరఖాస్తు చేసెను.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

పోలాపూరులో హిందూ మహమ్మదీయుల అల్లరులు

పోలీసువారు తుపాకుల కాల్పుట

ఇద్దరు మహమ్మదీయులు చనిపోయిరి; 12 మందికి గాయములు తగిలెను

బొంబాయి శాసనసభయందు ప్రశ్నలు

బొంబాయి, అక్టో 29:—బుధవారము మధ్యాహ్నము పెద్దకొట్లాటజరిగెననియు, పోలీసులు గుంపువీధి తుపాకుల గాల్పించినయు, ఇద్దరు హిందువులను యిద్దరు మహమ్మదీయులను గాయములు తగిలెననియు, పోలాపూరు వార్త చెల్లుచున్నది. మొన్న క్షీరాభిషేకాదినాడు హిందువులు దేవుళ్లను రథములలో బెట్టి పట్టా మంటలు నూరేగించుచు మశీదుయెదుటకు వచ్చునరీతి మహమ్మదీయులతో తగాదా వచ్చెను. పండరిపురం లో కల్లెకరగాని, పోలీసుసూపరింటెండెంటుగాని లేకపోవుట వలన నిట్టిమేజప్రీటు తుపాకులగాల్పుట కుత్తరువు నిచ్చిరి.

ఇద్దరుచచ్చిరి-12 గురకు గాయములు

పోలాపూరు, అక్టో 29:—కొట్లాటలన యిద్దరుచని పోయినయు 12 మందికి గాయములు తగిలి అసుపత్రికి దీసి కొనిపోబడినయు చెలియుచున్నది. ఇంతవరకు సమైక్యము న్న మిల్లుపనివారుగూడ జేరినయెడల మరింతయెక్కువ అల్లరులు జరుగవచ్చును. మహమ్మదీయులు ముందే యీ అల్లరినంతవరకు పుట కెక్కుట జేసినయు హిందువుల ఊరేగింపు మశీదుయెదుట గంటపైగానుండి అధికారుల ఉత్తరవుతో కదిలిపోయినయు అప్పుడు మహమ్మదీయులు హిందువులపై బడినయు హిందువులకే వచ్చెను. లూటీ జరిగినటులగూడ వివరమున్నది. మహమ్మదీయు లేమిచెప్పెదరో తెలియలేదు. (ఫ్రీప్రెస్)

బొంబాయి శాసనసభయందు ప్రశ్నలు

పూనా, అక్టో 29:—బొంబాయి శాసనసభ సేతు 2 గంటలకు సర్ ఇల్లంబెంహెంట్ల అధ్యక్షతను సమావేశమయ్యెను. ప్రశ్నోత్తరము లైనపిదప భారత వర్తకసంఘ ప్రతినిధియగు లాట్జీ నారాయణజీగారు పోలాపూరులో హిందూ మహమ్మదీయులకు జరిగిన కొట్లాటనందర్బమున హోంమెంబరుగారైన డెల్వెరాయని యడిగిరి. లాట్జీ నారాయణజీగారు తమకు పోలాపూరు మ్యూనిసిపాలిటీ అధ్యక్షుని వద్దనుండి యీ కొట్లాట గూర్చి తంతివార్త వచ్చినదనికూడ చెప్పిరి.

ఇందులకు హోంమెంబరు సర్ మారిసుపేవర్డు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు క్రిందటి రాత్రి ఒక శాసనభ్యుదయ ప్రభుత్వము వారికి యేమైన యీవార్త చెలిసెనాయని యడిగినయు అప్పటి కేమియు చెలియలేదని చెప్పవలయుండెననియు చెప్పిరి. ఈ ఉదయముననే అధికారులవద్దనుండి యీ విషయమై చెబుట కొనుటకు ప్రయత్నములు జేయబడెను. నిన్న (బుధవారము) సాయంత్రము 8-30 గంటలకు పోలాపూరు పట్టణము బజారులో కొట్లాట జరిగెనని తెలుపబడెను. ఈ కొట్లాటకు కారణము యింతవరకు చెలిసినంతవరకు హిందువుల ఊరేగింపు వశమే

ప్రక్క గా పోవుట యని చెలిసెను. ఈ కొట్లాటలో యిద్దరు మహమ్మదీయులు ప్రాణముల గోల్పోయిరి. ప్రభుత్వమువారి కిందుకు చాల విచారకరముగనున్నది. ఈ కొట్లాటకారణ మింకను యేమో సరియైన పరిశోధనలేమియు చెలియలేదు. ఏమైనను ఒక అరగంటలో కాంతముజేయరెను. అల్లరు లెక్కువగానుండ జిల్లా మేజస్ట్రేటును, జిల్లా పోలీసు నూపరింటెండెంటును తగినచర్య దీసికొనిరి.

మాస్ట్రేరఫియండేను అమాన్యుదుగారు హోంమెంబరు నిట్టి డిగిరి:—“కొట్లాట నిన్న 8-30 గంటలకు జరిగినదని చెప్పవచ్చును. అయినను ఈ దిన ముదయము జేల్ గ్రామిన్యవరకును యేమియు చెలియలేదా” యని యడిగిరి. హోంమెంబరు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు క్రిందటి రాత్రి పోలీసువారికి తంతి వచ్చెననియు హోంమెంబరు మెంటుకు పంపలేదనియు జెప్పిరి. ఎందుకాల స్యుమయ్యేనో అయిన ఆసమయమున జెప్పలేక పోయెను. కాని పోలీసుజిల్లా నూపరింటెండెంటు కాంతిక్రమముల చేపూర్పుటతో తీరక వెంటనే అసంగతులగుర్చి తంతి నిమకబోవచ్చునని సభ్యు లూహించవచ్చునని చెప్పిరి.

ఎంతమందికి గాయములు తగిలి అసుపత్రికి బంపబడినని లాట్జీ నారాయణజీగారు అడిగిరి. హోంమెంబరు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు 12 మందికి గాయములు తగిలెనని జెప్పిరి. ఇదివరలో చెప్పినటుల యిందొద్దరు చనిపోయిరి. పూర్తి సమాచారము చెలిసినపుడు సభయందు ప్రకటించబడును. (ఆ.ప్రె.)

ఒకటిగాదు రెండుకొట్లాటలు

పోలాపూరు, అక్టో 30:—కొట్లాట వర్తమానము జూడ ఒకటిగాక రెండు కొట్లాటలు జరిగినటుల చెలియుచున్నది. మొదట మశీకుయెదురుగా కొట్లాట ప్రారంభమయ్యెను. అప్పుడు పోలీసువాళ్లు కాల్పుటలన యిద్దరు మహమ్మదీయులు చనిపోయిరి. తమ మత్తులు చనిపోయిన తెలియగనే మహమ్మదీయులు హిందువుల యింట్లపై బడినటుల చెలియుచున్నది. రెండవ కొట్లాటలో నూగరకు గాయములు దగిలినటుల హిందువులు చెల్లుచున్నారు. కాని యింకను రూఢి వార్త యేమియు చెలియలేదు.

కాల్పుట కుత్తరువు లేదు!

మరియొకవిషయ మేమనగా అధికారు లెవరును తుపాకులగాల్పుట కుత్తరువులేదు. కాని ఆ కొట్లాటలో నొక సిపాయివీడ బుడ్డిపరిచేయగా నది తగిలి మందు క్కిర్రున్నది పాకి ప్రేలేను. మరి యితర సిఫాయిలుగూడ ఉత్తరువునచ్చునని తుపాకుల గాల్పిరి. మొదట గాయములు తగిలిన 12 మందిలో ఐదుగురు సిఫాయిలు అనుచున్నారు. (ఫ్రీప్రెస్.)

టారిఫుబోర్డు విచారణ

లల్లూభాయి శ్యామలదాసు

వాల్చంద మారిచందగార్ల సాక్ష్యము

కలకత్తా, అక్టో 29:—కొంతకాలము వరకును $\frac{1}{4}$ అంగుళము యిసుపకడ్డీలను తాతాకంపెనీ సరఫరా జేయజాల నందున, తీగలు, తీగమేకులు తయారుచేయుటకు విదేశములందుండి ఇసుపకడ్డీలను దిగుమతిచేయుట ఆవశ్యకముగాన కడ్డీలపై దిగుమతి సుంకము పూర్తిగ తీసివేయవలయుననియు, లేదావారి కంపెనీ ఉపయోగించు కడ్డీనను జట్టి సుంకముతో సమానమున కేటుప్రకారముగ దిగుమతి చేయవలెన కడ్డీలపై సుంకదరా (రిటేటు) నియమనీనదని భారత యిశుపకడ్డీ నిర్మాతకంపెనీ ప్రతినిధులగు లల్లూభాయి శ్యామలదాసు, వాల్చంద మారిచందగార్ల గోగిరి. తాతాకంపెనీ $\frac{1}{4}$ అంగుళముగల కడ్డీలను సరఫరాచేయువరకు మాత్రమే సుంకమును రద్దుచేయు టావశ్యకమని సాక్షులు చెప్పిరి.

అధ్యక్షుడు:—మీకు గావలసిన కడ్డీలను తాతాకంపెనీ సరఫరా జేయజాలకుండెనని ఉక్కుపరిశ్రమ రక్షణశాసనము ప్యాకుచేసిన విషయమీరప్పుడు యిండియా దొరతనమునకును, టారిఫు బోర్డునకును చెప్పిరి? ఈసంవత్సరముందు జూను జూలై నెలల వరకును దొరతనమున కెరింగించలేదని నాకుతోచుచున్నది.

జూను, జూలై నెలలవర కెరింగించలేదని సాక్షులు అంగీకరించిరి.

అధ్యక్షుడు:—అంతకు ముందుగనే మాకు ఎరింగించినచో కడ్డీలపై సుంకమును దీసివేయుటకు మేము కొంత ప్రయత్నించి యుండెడివారము.

సాక్షులు:—తాతాకంపెనీ కడ్డీలవెప్పుడు సరఫరా చేయగలదో యెవ్వరికిని చెలియకపోవుట యిండియా దొరతనమునకుగాని, టారిఫుబోర్డునకుగాని, ఎరింగింపకపోవుట కొక కారణము.

కడ్డీలపై సుంకమును తగ్గించుట మిక్కిలి న్యాయమని అధ్యక్షుడు రిమార్కుజేసెను. (ఆ.ప్రె.)

కమీషనరు ఉద్యోగుల నియమించు నధికారము దీసివేయకోరుట

జాతీయసభ్యులకును కమీషనరునకును

వాగ్యుత్తము జరుగుట

బొంబాయి కార్పరేషను సమావేశ

కార్యక్రమ వివరములు

(ఫ్రీప్రెస్ తంతివార్త)

బొంబాయి, అక్టో 30:—అధ్యక్షులు హాజరు లే.

కపోవుటచే గౌరవనీయులగు వి. జె. పటేలుగారధ్యక్షతక్రింద జరిగిన బొంబాయి కార్పరేషను సమావేశమందు జాతీయ సభ్యులకును మునిసిపలు కమిషనరునకును వాగ్యుత్తము జరిగెను. నెలకు రూ 500 కంటె అధికమున జీతములుగల ఉద్యోగములకు కమిషనరు ఉద్యోగులను నియమించునూడవని జాతీయసభ్యులు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము తగవునకు గారణము. కార్పరేషను నందలి ఉద్యోగములలో గొన్ని ప్రత్యేకముగ భారతీయులచే నింపవలయునని కార్పరేషను గావించిన తీర్మానమును, తనకు ఆరుమాసముల వరకు ఉద్యోగుల నియమించుటకు గల అధికారమును చెలాయించి రెవనంతరము తిరిగి అధికారము ఉపయోగించి ఆంగ్లో హైందవుల, యూరోపియనులను ఉద్యోగములను కార్పరేషను కమిషనరు యిచ్చి కార్పరేషను అధికారమును ధిక్కరించుచుండెనని జాతీయవాదులకు గవ్వముగ నుండెను. తీర్మానము విచారణ నిమిత్తము కమిటీ కంపబడెను.

బస్టిన్ వేజిపై కేసు

అలీపూరు సెషన్సుజడ్జి త్రోసివేసెను

కలకత్తా, అక్టో 29:—అలీపూరు పోలీసు మేజస్ట్రేటు తన పిర్యాదును త్రోసివేసెనని సెషన్సు జడ్జి నంద డళఖాస్తు చేయగా అమరనాథ చక్రవర్తిని సాక్షులను విచారించి సెషన్సుజడ్జి దరఖాస్తును త్రోసివేసెను. ఫిర్యాది కలకత్తా కార్పరేషన్ ఓసునీరు. వడపోయని నీటి సంబంధమును తెగ గొట్టుట కై జస్టిన్ వేజియంటికి పోగా జస్టిన్ లనపై బడి కొట్టెనని ఓసునీరు కేసు చేసెను. దాన్ని మేజస్ట్రేటు కొట్టివేసెను. సెషన్సుజడ్జి తీర్పు చెప్పుచు ఫిర్యాదియొక్క కథను మేజస్ట్రేటు నమ్ముకపోవుటకు కారణము కలదనియు ఓసునీరు గోంథలు కొండంటలు చేసి చెప్పిననియు చెప్పి ఫిర్యాది దరఖాస్తును త్రోసివేసెను. (ఆ.ప్రె.)

సైన్యాధిపతి పర్యటనము

లాహోరు, అక్టో 29:—సైన్యాధిపతి తన పర్యటనములో నవంబరు 3 తేదీ మంగళవారమునాడు లాహోరువచ్చి 3 దినములుండును. లాహోరునుండి వెళ్లకపూర్వము ఫిరోజ్ పూరువెళ్లి సైన్యమును తనిఖీచేయును. తిరిగి రివల్డీన దిల్లికి బోవుదురు. (ఆ.ప్రె.)

నోటీసు

తిరుపతి డి॥ మునసబు కోర్టులో
అసల్ నెం 489/1925

వాది:—మాదాలం వెంకట్రాయ శెట్టి.

ప్రతివాదు:—1. వావిలాల అప్పయ్య, 2. వావిలాల చెంగయ్య.

1. ప్రతివాది మరివక అలమర్తి నారాయణయ్యపేరట ప్రాయించి యిచ్చివుండెన తే 14-12-1916 ది గల రు 100-0-0 ల రిజస్టరు ఆయుక పత్రమును అయిన వాదికి ప్రాకాసుఫరు చేసెనందుపై వాది సదరుపత్రం బాపత్తు బాకిని సదరు ఆయక సాక్షుల యాలిందొగను రాబట్టుకోవలెనని పైదావా దాఖలుచేసి యున్నాడు. సదరు దావా తే 6-11-1925 దికి వాయిదా వేయబడివున్నది. ఆదినం ప్రతివాదులు ఉదయం పదిగంటలకు కోర్టుకు హాజరుకానియెడల పరోక్షముల్లో తీర్పు చేయబడును.

తిరుపతి, ఎం. యం. వెంకటాచారియారు బి.ఎ., 9-10-25. } సిడరు.

మదరాసు వార్తలు

భగవత్కథా ప్రసంగసభ: ఈసభవారి

యాజమాన్యమున బ్రహ్మశ్రీ సంతానకృష్ణ భాగవతారుగారు నవంబరు 1 వ తేదీన 4-30 గ. తొండమండలం స్కూలు హాలులో (మింట్లబిడి) సందనారు చరిత్ర కథాకాలక్షేపము జరిపెదరు.

జగన్నాథభక్తసభ: కార్యదర్శుల దినసము

సందర్శమున యాజమాన్యంలో రెండుకాలక్షేపములు జరుగును. (1) మిను రాజతిలకం, మినురాజాంబాళు (దెండుకూరు) గానసభ. శనివారము 81 వ తేదీ 5 గ. (2) సీతాకల్యాణ పారికథా కాలక్షేపము—మిను రాజలక్ష్మిదేవి ఆదివారం నవంబరు 1 తేదీ 4గ.

శ్రీపాండురంగ భగవత్కథా ప్రసంగసభ-

వల్లిపరిణయము : 1925 వ సం॥ నవంబరునెల 1-వ తేదీ ఆదివారం పగలు 4-గంటలకు సదరు భగవత్ కాలక్షేపము హిందూ తియలూజికల్ హైస్కూల్ హాలులో బ్రహ్మశ్రీ పండిత్ శ్రీరంగ శివగోపాచార్యులగారి వల్ల జరపబడును.

షెరీఫుగారి సభ: పురజమలలో పలువురు పె

ద్దులు కోరినందున మదరాసు షెరీఫుగారు గౌ॥ డి. బి., ఎల్. డి. స్వామివెంకటేశ్వరగారు గతించిన కాసనసభాధ్యక్షుని గోల్పోయినందులకు విచారము చెల్ల విట్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో నవంబరు 2 వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 5-30 గ. బహిరంగసభ సమావేశపరచెదరు. గవర్నరుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

8 ఏండ్ల క్రిందటి హంతకుడుబట్టుబడుట—

మదరాసులో మున్సిఫివద్ద 8 ఏండ్ల క్రితము తురక తన సోదరుని తో గలసి ఒక కసాయివాని హత్యగావించి పారిపోయెను. వాని సోదరుడు పట్టువడి డివిషాంతరవాన శిక్ష ననుభవించుచున్నాడు. అప్పటినుండి వీడు హైదరాబాదులోజట్నాలో కొని బ్రతుకుచుండెను, వీనిపై అనుమానము కలిగి, మదరాసు పోలీసువారు కోర్ హైదరాబాదు పోలీసువారు పట్టుకొనిబిచ్చగించిరి. రేపు మేజిస్ట్రేటు గారి యొందు హాజరుచేయబడును (ఆ.ప్రె.)

సర్. బి. ఎల్. శర్మగారికి విందు: గౌ॥

సర్ బి. ఎల్. శర్మగారికి నిన్నును డి. బి., టి. విజయరావు వాచారిగారు కాన్పుసాలిబున క్లబ్బలో విందుసంగిరి. సుమారు 60 మంది పెద్దలువిచ్చేసిరి. ఆచారిగారు శర్మగారి సాంఘిక ప్రజాసేవకీవనముగూర్చి ముచ్చటించిరి. శర్మగారు బదులుచెప్పుచు తనకెన్నా, డిప్లీ అనభవములనుగూర్చి చెప్పిరి. విద్యగలవారి కుద్యోగములు, 2. ఉత్తరదేశముల హిందూమహమ్మదీయ సమస్యను, యారెండే ముఖ్యముగా నిపుడు ఇండియాలో పరిష్కరింప బడవలసియున్నవనిరి. రెండవది సాధించుటకై యెల్లరు శక్తివంచనలేక పాటుబడవలెననిరి. తానావిషయమున పనిజేయవలసి యున్నానని చెప్పిరి.

రాకపోకలు—సింహళము లేబరు కమిషనరు మేజరు

నికోల్నుగారు ఎం. కె. రాజుగారు బి. ఎ. డి. ఎస్. సి. ఇంగ్లాండునుండి, సర్, సి. శంకర నాయరుగారు, కొల్లెంగోడు రాజాగారు నేడువయము వచ్చిరి.

హంగేరి కాన్పులు యుజేసి లండన్ నేడువయం వచ్చిరి.

సింహళ ప్రభుత్వ వ్యవసాయ శాఖాధికారులు నేను కలకత్తాపోయిరి.

ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

నిన్నురాత్రి నాగపూరులో స్వరాజ్యపార్టీసభకు బోయిరి మదరాసు మేజిలు కాలేజీ ప్రిన్సిపాలుగారు నిన్నురాత్రి ఇంగ్లాండునుకు పయనమైరి. కప్టెముక్కలర్లు ఇంగ్లాండునుకు, ఫారస్టు కన్వల్వేటరు విల్సనుగారు బెల్గారికి మాతూసు గారు బెజవాడకు పోయిరి.

కోల్కత్తాకు కలకర్లు నీనర్లుగారు చార్జీటీసిగొనిరి.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము: ఈసమా

జమువారు గత నాల్గువారములలో యాదినవ రీతిని ప్రత్యేక సమాధానము జరిపిరి:—శ్రీ॥ నాగమూరు మల్లికార్జునం చెట్టి, బర్మచందు రాయచందు, లక్ష్మీరం క్రిష్ణయ్యచెట్టి, వాసా పరదయ్యచెట్టి, ఎం. జగన్నాథ మదల్యారు, ఆర్. పయనాం డిపెట్టె, గోపాలపూరు కుమారరాజా, పి. శింగారవేలుచెట్టి, ఎం సత్యనారాయణాచారి, ఎస్. బాలయ్యచెట్టి, ఎం. కందస్వామి చెట్టి, పి. రాఘవచెట్టి, వై. సి. శేషుద్రి అయ్యంగారు, ఎం. శ్రీరాములుచెట్టి, మినాంబాళుగార్లు ప్రతి ఒకరు 100 మంది పేదలకు; మందారం ఆండాశమ్మగారు, కె. కె. స్వామిగారు (బెజవాడ) 65 గురు చొప్పున, ఎక్. నళేశచెట్టి, ఎం. రత్నపేలుచెట్టి, ఎక్. ఎస్. రత్నసభాపతిగార్లు 50 మంది చొప్పున, సి. విజయరంగమల్యారు, సి. రాజగోపాలమల్యారుగారు 83 గురు చొ॥ రా. బి. కందస్వామిచెట్టి, రా. బి. టి. అన్నామతే మదల్యారు, వి. పార్థసారథినాయుడు, యక్కలూరు సుబ్బారామయ్యగార్లు 25 గురు చొప్పున పేదలకు అన్నదానము గావించిరి. 4 వ తేదీన విట్టా రంగయ్యచెట్టిగారి వివాహసందర్భమున 100 మందికి అన్నదానముజేసిరి.

హోటలులో రక్తముకర్చుకొని జచ్చుట:--

హోటల్లో 'హోటల్లో రక్తము కర్చుకొని చనిపోయిన కాళహస్తి ఆంధ్రుడు సుబ్బయ్య మరణముగూర్చి చింతాద్రవ్య పోలీసువారు నిన్న విచారణజేసిరి. చనిపోయినవాని బంధు వొకడు ఇట్లు చెల్లెను. సుబ్బయ్య కొన్ని నెలలనుండి నోకనా స్వగతవ తురాలి యిరువురు కుమారులకు పెండ్లిమీదలై జూడ. నియమింపబడి యుండెను. పెండ్లి కుదిర్చినచో రూ 5000 బహుమతి పుచ్చుకొనుటకు గూడ నిశ్చయించుకొనెను. తాను వికాపుట్టులో నోక కుంటుంబమునందు తగిన సంబంధము జూచుచున్నాను రూ2500 కావలెనని రెండునెలలక్రిందట నా మెకు వ్రాయగా నామెపంపెను. కొన్నాళ్లు పోయినపిదప తన ప్రయత్నము ఫలించుటకొక కొంతకాలము పట్టునని తెలిపెను. మూడువారములక్రిందట పరిశీలనలన్నియు వారి కరిగింప మద రాసువచ్చెను. వారు ఆతనియం దనుమానము గలవారగుటచే క్రి మినలుకేసు బెట్టిరి. కేసు ఎగ్జ్యూట్రోయ్లో నిన్నును విచారించ బడవలసి యుండెను. రాజీకేసికొను యత్నములు విఫలమయ్యెను. బుధవారమునా దాయన కాళహస్తినుండి వచ్చెను. తనతో వచ్చిన బంధువులకు యెరుటిపక్షమువారితో రాజీయత్నములు జేయబనిచెను. ఈసారిగూడ రాజీమరలేదు. సుబ్బయ్య, ఈ సాక్షిని సదరుహోటల్లో కలియగలనని చెప్పెను. సాక్షి 11 గం, హోటలునకు బోవుసరికి సుబ్బయ్య భోజనము చేయుచుండెను. ఆతనిబంధు వోకడు వేరొక క్రొత్తవాడుగూడ భోజన ము జేయుచుండిరి. సుబ్బయ్య రాజీవిషయ మేరుయ్యెనని ఈ వచ్చిన సాక్షినడుగ ఆయర విఫలమయ్యెనని చెప్పగనే తుమ్ము చు రక్తము నాంతి జేసెను. రక్తమునందు అన్నముగాని మె తుకుగాని కలిసియుండలేదు. సాక్షి ఆతని అటనుండి తొలగించు చుండగా హీనస్వరముతో "చనిపోవుచున్నాను, నాబిడ్డలు బా గ్రత" యనిజెప్పెను. సాక్షి వెంటనే డాక్టరువద్దకు బోయెను. రెండవ బంధువుగూడ అట్లే చెల్లెను. డా॥ లక్ష్మీపతిగారు తాను వచ్చుసరికి సుబ్బయ్య చనిపోయెననియు, ఆయన ఆరోగ్య ముగనున్నవాడగుటచే మరణముగూర్చి అనుమానము గలుగుచు న్నదనియు, రక్తము బురుగుతో చేరియున్నది. లంగ్సునుండి రక్త నాళము తెగుటచే వచ్చియుండుననియు చెప్పిరి. మన స్థిమితము లేకపోవుటచే యిట్లు రక్తము రెక్కనవచ్చును. లేదా అన్నము తో విషము తినుటచేనట్లు జరుగవచ్చును. లేదా అన్నకోశ ప్రాముచే నట్లు కావచ్చును.

గుండెప్రి చచ్చెనని, అసిఫీక్సియా కారణమని వైద్యప

రీక్ష జేసినవారు చెప్పిరి. విషము ప్రయోగింపబడినదని అను మానము. భోజనద్రవ్యము పరీక్షాత్థ మంపబడినది.

పంచాయతీదారులు అసిఫీక్సియాయు ఉండేకము

కాని, విషప్రయోగముగాని కారణమయి యుండుననియు తీర్పుజెప్పిరి. విచారణ చాలసేపయ్యెను. (ఆ.ప్రె.)

చత్రపురం తాలూకాబోర్డు

ఉపాధ్యక్షునివైకేసు

చత్రపురం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగనుండిన విశ్వనాథదాసు ఎం ఎల్ సిగారిపై బోర్డుద్రవ్యమును దుర్వినియోగపరచెనని నేరములారోపించి కేసు జేసినట్లే ఉపాధ్యక్షులుగ నుండిన శంకరయ్యపంతులుగారిపైనగూడ కేసుజేయుటకు ప్రభుత్వము వారు భాయిపుర ఇట్లు తెలియుచున్నది.

బరంపురం తాలూకాబోర్డు

అధ్యక్షుని ఎన్నిక

అక్టోబరు 29:—పాకల వెంకటనారాయణ రావుగారు బరంపురం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షునిగా 15—5 ఓట్లతో యెన్నుకొనబడిరి.

కార్మికుల సంఘము

హార్బరు పోర్టు ట్రస్టుకార్యలసంఘసభ నిన్న సాయంకాలము వి. ఫిల్. కౌన్సిల్లో అధ్యక్షత వహించి జరిగెను. అధ్యక్షుడు కార్మికసంఘముల ఆశీర్వాదముగూర్చి చెల్లెను. తాము సంఘము స్థాపించిన విషయము అధికారులకు చెప్పి అప్పుడే తహత హాపడుచున్నారనెను. పిమ్మట వారికప్తములన్నింటిని చెల్పువినతిప్రశ్నమును చదివిరి. అందు కూసరిగా నీయకపోవుట, సనియెక్కువగుట, నెలపురీయమందుట, పనిజేయుచుండగా ప్రమాదములు కల్గినవారికి ప్రతీకార ద్రవ్యమియ్యకుండుట, ఆంగ్లోయిండియనులకు ఇండియనులకు వ్యత్యాసము జూపుటయున్న ను యిబ్బందులు పేర్కొనబడెను. స్వరాజ్య ప్రింటరుల సంఘాధ్యక్షుడగు నాగభూషణం నాకరులందరు సభ్యులుగజేరి సంఘమునకు బలము చేకూర్చవలెననిరి. ఇబ్బందులన్నియు పేర్కొనుచు నొకవినతిప్రశ్నము అధికారుల కందజేయబడునని ఎల్. శ్రీరాములుగా చెప్పిరి.

హిందీ ప్రచారము

ప్రచారములు

మదరాసు హిందీప్రచారక విద్యాలయమున ఆరుమాసములనుండి హిందీసాహిత్యప్రయనము చేసినట్టిన్ని ఇదివరకు 8, 4, సం॥ రములనుండి కూడ ప్రచారమొనర్చు చున్నట్టిన్ని ప్రచారములు మానద్ర సంస్థితుగానున్నారు. వీరు అచిలభారత హిందీసాహిత్య సమ్మేళనము తరపున క్షేజరుకు మధ్యమపరీష యందు (అనగా మనవిశ్వవిద్యాలయములలో బి. ఏ. తోసమానముల వికారవ అను చిరుమను పొందగలుగు పరీక్ష) కూర్చొని యున్నారు.

ప్రచారములు కావలసినవారు వివరములతో వెంటనే యిక్రిందిచిరునామాకు వ్రాయ బ్రాధితులు.

ప్రస్తుతము మారపున 15 కేంద్రములలో ప్రచారము జరుగుచున్నది. గతమాసపు రిపోర్టుప్రకారము సుమారు 400 మంది హిందీసభ్యునించుచున్నారు.

పరీక్షలు

ఈనెల 11వ తారీఖున జరిగిన ప్రాథమిక, ప్రవేశిక, రాష్ట్రభాషా, ప్రచారక, పరీక్షలలో ఆంధ్రదేశము నుండి వరుసగా 156, 85, 55, 16, మంది. మొత్తము 812 మంది కూర్చొని యున్నారు.

పరీక్షాబహుమతులు

వైపరీక్షలలో సర్వప్రథములుగా సుతీర్ణులగువారికి బహుమతునివ్వబడునని యిదివరకే ప్రకటింపబడినది. ఇందులకై శ్రీముత గూడవల్లి రామబ్రహ్మం చాచరీగారు బెజవాడ రాష్ట్రభాషా పరీక్షకును, శ్రీముత లేబూరి సుబ్బయ్యగారు బుచ్చిరెడ్డిపాలెం ప్రాథమిక పరీక్షకును, శ్రీముతి పట్టాం వెంకటసుబ్బయ్యగారు కొరటూరు శ్రీలలో సర్వప్రథములుగా ప్రవేశికపరీక్షయందు సుతీర్ణులగువారికిన్ని బహుమతులిచ్చుటకు అంగీకరించి మాక్యూజ్జతాభివాదములకు పాత్రులైరి. హిందీభాషాభిమానులందరు ఇట్లే ప్రచారమునకు సహాయము చేసియు తమతమగ్రామములందు ప్రచారకులనేర్పరచియు పరీక్షలకు బహుమతులకు పరీక్షాధ్యక్ష ప్రోత్సాహపరచియు మాకు సర్వనిగ్రహుల చేయూతనోపగడరని నమ్ముచున్నాము.

ఆంధ్రహిందీప్రచార కార్యాలయము

మోటూరు సత్యనారాయణ,

బెజవాడ. వ్యవస్థాపకుడు.

బొంబాయి కౌటను మార్కెటు

నేటి (30-వ తేదీ ధరలు)

వీటిలము—మే—బో—బి—88—0-0, 886-8-0, 889-4-0. డిశంబరు—జనవరి—బి—మా—361-0-0, 863-0-0. మార్చి డిబో 863-0-0, 858-0-0. డిశంబరు—జనవరి—బెంగాలు. 818-0-0.

(ప్రెస్)

అంశము, అక్టోబరు 10:—నవంబరు 18 వేదన జరుగు
పొన్న పిళ్ళవరదాస్ పట్టుప్రదాన చిత్ర శత్రుసముదాయన
క పన్నాపసునిచ్చుటకు పొన్న పిళ్ళవరదాస్ ఛాన్సెలరు
అంశము స్థితి పిళ్ళవరదాస్ చిత్ర శత్రుసముదాయన
చీఫ్ డిప్టీ అసామ్యురుగాని ఆఫీసరుండిరి. (అ. పై.)

రాబిన్నును "వేటెంటు" బార్లీ—

తన బిడ్డను స్వాధీనమైన పాలుయిచ్చుటకు
 పాలుబేసి ప్రతి బిడ్డ తల్లికి, శ్రేష్ఠమైన అహార
 పదార్థమును సంపాదించును. బిడ్డను
 సులభముగా తీర్చుచు నట్టి రాబిన్నును
 "వేటెంటు" బార్లీతో తయారు చేయబడిన
 గంజిలో ఆవు, లేక గేదె, లేక మేకపాలు, లేక
 కాచిన లేక ఉప్పుపానీయము, లేక యివలె యేకవ్యక్తి
 పాలును చేర్చి యిచ్చినను మంచిది.

రాబిన్నును "వేటెంటు" బార్లీతో
 తయారు చేయబడిన గంజి లేక అల్పాహారము
 మునుపటి తల్లికి యిచ్చిన, బిడ్డకు పాలను భారా
 కడుగా యిచ్చుటకు తోడ్పడును.

బుహిడెంట్ నిజ చాల మంచిది.

ముఖ్యముగా బిడ్డనుచే భారపడువానికి విగత
 పదార్థములన్నియు మునుపనునప్పుడు ఇది రక్ష
 కము. ఇట్లు తరచి కడుపులో యిడుదునట్లు
 చేయును.

రాబిన్నును "వేటెంటు" బార్లీతో
 తయారు చేయబడిన గంజి లేక అల్పాహారము
 వైద్యులచే గొప్పగా సిఫార్సు చేయబడుచున్నది.
 తరచుగా పీచునున్నటువంటి కలపబడి, మలిన
 మూలకము పెరల్ బార్లీని వాడుటను మానుడు.

No 1

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధ మైనది

అన్ని నొప్పులను మంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలికల సంపుటిచే
 హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోకప్రఖ్యాత
 మైన మందు ఇది ఇప్పుడెప్పుడు తయారగుచున్న కొత్త
 మందు గాదు ఇరువదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను
 వాడుకలో నుండి పెప్పును బొందిన దివ్యామృతము.
 కొప్పులు, వాపులు, గాయములు, పిగ్గులు, పోలు,
 బెలుకులు మొదలగుబాధలకు అమృతాంజనము ప్రసము
 సహాయముగా వెంటనే పనిచేయును చర్మముపైన
 రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సయము
 పోగలవు నెత్తురుప్రతిక్షణమునందును శరీరాంగముల
 ఆహారపదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి శిశిలపదార్థము
 లను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము చేయుచున్నది

అన్ని పాపులలో దొరకును

తామర తైలము

తామర, పీట, గజ్జికి మంచిది.

దంత చూర్ణము

పండ్లపోటుకు తీపులకు మంచి పొడుము

మోహినీ తైలము

వెండ్రుకలను పెంచి నిగనిగలాడించును
 కండ్లకు చలువచేయును
 శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

అమృతాంజనం డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి.

సంస్కృత సాహిత్య మహాసభ

ప్రథమసమావేశము, బందరు

ఇరువదిన్నాళ్ల తేది నాటికే, ఆంధ్రదేశమునందలి సం
 స్కృతపండితవర్ణిణులలో సుమారు సగముమంది విచ్చేసిరి
 సంస్కృత మహాసభాధ్యక్షులు అవధాని శిరోమణి కాకే శర్మ
 చార్యులవారి రానాటికి రా మీయగౌరవితచే ప్రథమమున
 మేము ప్రకటించినట్లు 24 తేదీన సభ జరుపుటకు పిలువదని
 యెల్లరకుకు పూర్వదినముండే తెలిపియుంటిమి
 మరునాడు (25 తారీఖున) ఉదయమున పండితులను
 జనులను నిర్ణీతకాలమునకు సభాభవనము నలంకరించిరి అగ్ర
 యుగా బ్ర శ్రీ. నోరి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారి కెన్నకొన
 2డి3 మొదలు మహాసభాధ్యక్షులుగా కెన్నకొనబడిన యాధాని
 శిరోమణి కాకే శర్మచార్యులవారు రాజేపాయిరందున చాల
 విచారింపిరి ఆచార్యులవారి బంధు వొక్కరు జలవరణము
 నొందినందు కైతము చింతించిరి అంతట సగా కార్యక్రమ
 మారంభ మైనది పండిత వర్ణిణుల సగృహులు అయి
 నిమిసములు మాత్ర ముపసన్నించి తమ ధూళనమును స్వీక
 రించిరి అంత మహామహాపాధ్యాయులు తాతా సుబ్బారాయ
 శాస్త్రిగారు ప సన్యసిం చిరి ప్రభుత్వమువారి చేర్చరచిన
 విద్యా విధాన ము లో ని లో ప ము ల నన్నిటిని
 పూసగ్రుచ్చిట్లు చెప్పిరి. సంవత్సరములో నూటయొకబది
 కంటే పాఠములు జరుగు చినములు లేకుండటయు, ఈకాలము
 లోగ్గనే న నొక్క విషయమును నేర్పక వివిధవిషయముల నేర్ప
 వలసివచ్చుటయు, నందువలన కలుగు ననర్థములును సభాసమలకు
 మనముల కెక్కునట్లు చక్కగ నుపసన్నించిరి. పరీక్షా విధానమును
 మార్పులిచ్చు పద్ధతిని సహేతుకముగ విమర్శించి ఖండించిరి.
 తుద కిట్టిరోపములనెల్ల తొలగింపువని ప్రభుత్వమును
 ప్రార్థించు నొక్క తీర్మానము నుపపాదించిరి వ్యతిరేకముగ
 సెవ్యరును మూలాడలేదు. ఆకారణముచే తీర్మానమైననది అధ్య
 క్షులు డెప్పిరి. పట్లకు బెట్టలేదు.

అంతట రాజమహేంద్రవరపు కాలేజీలోని సంస్కృత
 పండితులగు శ్రీమాన్ సమద్రా అప్పలాచార్యులవారు ముందుగ
 సంస్కృతమున ముద్దులొల్పునట్లు పసన్నించి తరువాత తెలుగున
 చూట్టాడిరి
 తరువాత గాయకమణి హరి నాగభూషణముగారు ప్రతి
 గ్రామమునందును, వైదిక ధర్మోపరణముకొరకు, శ్రీమద్రామా
 యణాది పురాణ కాలక్షేపము గావలెనని యొక్క తీర్మానము
 నతి దీర్ఘోహితముతో నుపపాదించిరి అంతట గణపతిశాస్త్రి
 గారు లేచి, పురాణపఠనము వైదికధర్మమును క్షీణింపజేయును
 గారి పెంపజాలనియు నందువలన, వైదిక ధర్మోపరణము
 నకు వేదమునే జెప్పు పాఠశాల లేర్పడవలయు ననియు జెప్పి,
 వైదిక ధర్మముకొర కనుభాగము వలనని సవరణజేసిరి నాగ
 భూషణముగారు లేచి గణపతిశాస్త్రిగారిని ఖండింపబోడిరి
 సభలో కలకలము పుట్టెను చతుర్వర్ణములకును వేదమును జెప్ప
 వలెనను తీర్మానము లేనా! పంచములకుగూడ వేదపాఠము కావ
 లెనను వాదములేనా ఒక్కటిగాదు రెండుకాదు అన్నియు
 నుపపాదనములే అన్నియు వాదములే తుదకొక్క పెద్ద గంధర
 గోళములోనికి దిగినది అంతట నాంధ్రప్రదేశ్ కాశీనాథుని నా
 గేశ్వరరావుగారు లేచి, నాగభూషణముగారి తీర్మానము నుప
 సహరించుకొనడని కోరగా వారల్లుచేసిరి అట్లాట సభ ముగిసి
 నది (12 గంటకు) బుట్టయ్యపేట హాలులో మహిళాసభ జరగ
 నుండుటచే 2 గంటలకు రంగనాయకస్వామి యాలయమున
 మరల సమావేశమని తెలుపబడినది.
 సభాసదులు పండితుల వాక్పాద్యుర్యము నాస్వాదించు
 లుకై యొక్కొక్కరికి సుమారీర్పడి నిమిసముల కాలమియ
 బడినది. కొందరు గీర్వాసునను కొందరాంధ్రమున నుపసన్నం
 చిరి. ఉద్దండల పండితు లిందొక్కొక్కో గలియు భాగ్యము
 నేడుగదా కర్ణవని పండితులును పురజనులు సంతోషించిరి
 ఇంతలో గణపతిశాస్త్రిగారుచచ్చిరి. సంస్కృత విద్యనుగూర్చి
 సంస్కృత భాషలోనే వారు పసన్నించిరి వైదిక భాషకొరకు
 వేదమును తాకిత భాషకొరకు కావ్యములను, పాఠశాలయందు
 జెప్పవలెననియు, అదియను ముఖ్యముగ సంస్కృతభాషతోనే

జోధింపబడవలెననియును, శాస్త్రములను జెప్పుటకు, నిప్పుడు
 చెప్పువిధానము మంచిది కాదనియు నాయాశాస్త్రముల మూల
 ములగు నూత్రములే మందుగ నేర్పవలెననియు, నందుచే శాస్త్ర
 ము కొంత సులభముగటయె కాక, విద్యార్థి బుద్ధివికాసమున
 కెక్కు డివకాశముండుననియు చెప్పును నిరాపూతుమైన వాక్యా
 డితో నియమితకాలములోనే ముగించిరి ప్రకృతమున నాచార
 ములోనున్న సంవిధానమునకు విగర్హములగు పద్ధతులను నూచిం
 చుటచే ప్రతివాదములు బయల్పెడవని కాని నియుక్తతన
 పండితులు నారివారి యూర్జకు బోలెనియుండుటచే సభ్యులు
 లేచి తమయంత్యోపన్యాసమును, వివర్ణముగను, సర్వాభిప్రాయ
 గ్రాహకముగను,వాక్పాత్యుర్యముచే సభను కాపాడుగ నవిష్కరిం
 చుచు ముగించిరి. సభలో తీర్మానములు చేసినంతమాత్రము
 లాభము లేదనియును, ఉత్సన్నములుగా నున్న శాస్త్రముల
 ప్రచారమునకు కొందరు సవత్సరము జేయవలయుననియును
 ఆంధ్ర సోదరులారా!
 ప్రార్థించిరి
 ఆంధ్రదేశమున నిదియే సంస్కృత పండితుల ప్రసము
 సమావేశము దిగ్గంధులవంటి విద్వాంసులు సమాహుతులైన
 వారిలో సగముమంది వచ్చిరి ప్రపంచమున నిట్టి సమావేశమును
 జేయ సయత్నించిన మా కెంతయును సంతోషమైనది కాని
 సాహిత్యసభ యనినందుకు సాహిత్యమును గూర్చి చర్చజరుగక
 పొవుటయు ప్రస్తుతవిద్యావిధానములోని లోపములనెల్ల నెరి
 గిన యనుభవజ్ఞులగు పండితులు సంస్కృత విధానమునైన నూ
 చింపక, అన్నియును ప్రభుత్వమునకే వదలితిమి యొక్కప్రా
 ర్థన తీర్మానమునుమాత్రము జేయట మాకు కేవల మాకాధంగకర
 మైనవిని యొప్పుకొనక తప్పదు ఆహ్వానసంఘ నిర్మాణమునం
 దును, తత్సంఘముయొక్క విద్యనుసానమునందును లోపమున్న
 దనియు నంగీకరింతుము. అదియే యిట్టి యాభాసమునకు హే
 తువు కానిండు ప్రథమావజయము పునఃప్రవృత్తి కధ్యంతర
 ముగాదు. నూతన విద్యావిధానమును నూచింపు వారిొక్క
 రుండిన నట్టివారికి తగు నవకాశ మియమండుటయు, చెప్పి
 నది వినుటకైన చెవియొగ్గుకుండుటయు శోచనీయము "పురా
 ణ మిల్లేవ ససాధు సర్వం నహపి కించిత్తవ మిత్వవద్దమ్."
 గాయత్రి ఆనందరావుశర్మ, కార్యదర్శి.

చెన్న పురి బజారుధరలు

1925-వ సం॥ అక్టోబరు 30-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

చందూరు 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 42 0 0 వరకు		
య్యలపాడు	మొదలు	వరకు
చందూరు తెలవలి	కు 48 గలవి రు 14 0 0	15 0 0
నెల్లూరి	డిటా	15 8 0, 16 0 0
దిల్లి	డిటా	16 0 0 17 0 0
రాసులు రా. 164 బస్తా 1-కి		8 12 0 9 0 0
నెల్లూరు		20 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205		12 8 0 18 0 0
పెనగలు	డిటా	12 8 0 18 0 0
పెనగలు	డిటా	18 8 0 14 8 0
మినుములు	డిటా	15 4 0 16 8 0
పెనగలు	రు 164	8 8 0 9 0 0

3. నూనెపప్పులు

సువర్ణలూనె బా 1-కి		150 0 0 152 0 0
నెయ్యి మ 1-కి		14 0 0 25 0 0
కొండా పురంకేసు పెనగపప్పు బా 1-కి		58 0 0 59 0 0
ఇతర ప్రదేశము		54 0 0 56 0 0
పెనగ పెనగనూనె గాను బా 1-కి రు 120 మినునూనె		115 0 0
అముదము బా 1-కి		105 0 0 108 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి		90 0 0
కూరపసుపు		40 0 0 45 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి		100 0 0 110 0 0
గుంటూరు పాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి	రు 45,50	
కాళహస్తాపాయకట్టు		50,55
రెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	80 0 0
చింతపండు బా 1-కి		60 0 0 80 0 0

5. ఇనుము

పూరకం బా 1-కి		28 0 0 88 0 0
చదరం		28 0 0 86 0 0
రవుండు		88 0 0 45 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 తుల్య		72 0 0 75 8 0
బంగారము, తుల్య 1-కి		21 4 0 21 8 0
సవరము 1-కి		18 5 0
ఇత్తడి బా 1-కి		256 0 0 260 0 0
రాగి డిటా		280 0 0 281 0 0
అస్కాచక్రైర 236 పా 1 గలవి		27 6 0 27 10 0

7. దూది

జోండా చెన్ను బారవ 1-కి	రు 800 0 0	
పల్నాడు దూది		215 0 0

8. నూలు

కోయిల్ పట్టి నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి		7 0 0
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి		5 4 0
పుట్టూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి		7 4 0
మూడయేనుగ నెం 20		9 8 0
పద్మావతి నెం 2 1/2		9 12 0
14 1/2 క్వింట్ పక్ష		7 4 0
నెం 20 పెన్ని నెం హం యాటె		9 4 0
నెం 22		9 12 7
నెం 17, పెన్ని పక్కను		8 0 0
నెం 14 1/2		8 4 0
నెం 12 1/2 అరైస్సు		7 2 0
నెం 12 1/2 రంగులూనె		9 8 0
నెం 14 1/2 రాధా పక్ష		7 4 0

ప్రకటన

బొంబాయి ప్రెస్ డెంటిలోనున్న డిక్రీ ఎక్స్ ప్రెస్ పనులు నడిపించుట, టుంబులను, రావలిన బాకీలను పనులు చెయ్యుట మొదలగునవి మేము తీసుకొని పనిచేసెదము. మరల మిక్కిలి స్వయం మెరచి వివరములతో సహా నేడే ఈ దినపత్రికను చూచు ప్రాయము

Mr. A. P. Patwardhan
434, Thakurdwar, Bombay NO

వృత్తాంతలేఖలు

నందిగామవార్తలు

(ఒకవిలేజురిమండి)

దీపావళి భిక్షులు

ఈ గ్రామమునందలి యువకులు మాతృభక్తులును ఆంధ్ర జాతీయ కళాకాలకౌశల దీపావళి భిక్షులకు దిరుగ గారు 20-0-0 లు దొరికినవి ప్రతి సంవత్సరము ఇంచుమించుగా నింత మొత్తమును ఈ గ్రామపాగులు జాతీయకళాకాలకు బంప గలరుచున్నారు.

ఖద్దరు

నందిగామ తాలూకాలో ఖద్దరు చాల తావుల పంచ మలనందను కైతలనందను ఖద్దరు పుట్టములు నిలువయున్నవి విదేశ పుట్టముల ధరతగ్గుటయు కార్యగమనందలి భిక్షాభిప్రాయములు ఖద్దరు నందభిక్షునమును జన సామాన్యమునకు దగ్గుచున్నను ఈ తాలూకాయందు విరివిగా ఖద్దరు ఉత్పత్తియగుచున్నది సరాసరిగ చొక్కా గుడ్డ సాదాగుడ్డ కలకత్తా అంచు దోవలులు ఖద్దరులో 1 పన్నాలో గజము రూ 0-8-0 చొప్పున దొరకును ఏ కార్యగమన సంఘము వారెని ప్రయత్నించినచో ఇటు వలసినంత ఖద్దరు చిక్కిన

ఆకస్మికమరణము

నందిగామ వాస్తవ్యులు ఉదారశీలండునగు కామర్తి మహా బలేశ్వర రావు గారు కార్తీక సోమవారము పవాసముండిను ఖమ్మం గుంజ నము జేసి ఆస్మికముగ ఒక నిమిషములో మరణించిరి వీరి మరణము హృదయచలన మాగుటవలన తటస్థించియుండునని వైద్యులు చెప్పుచున్నారు చీవబద్ధాధ్యులట్లు కనికరము జూపుచు నిరాడంబరముగ జియించు నీయనమరణమునలన గ్రామమునకు గొప్పకొంత కలిగినది మరణించునాటికి 45 సంవత్సరముల వయస్సు రామలింగేశ్వరాలయమునకు జమిందారల పక్షమున వీరు ధర్మకర్తగనుండి జనరంజకముగ వీరు తనకడుగులు నెఱవేర్చిరి

వేదసభ

కడచినవారము కల్బువండిరమున వేదసభ జరిగెను గ్రామమునందలి వేదవిద్యార్థులు తదితర ఉద్యోగులు సభకు దయచేసి సభలో నైజాము చెన్నూరునివాసులు అగస్త్యయంలట్లు సేతారామభువనాతిగారు వేదము ఎనుబడినాల్గుపన్నములలో అడిగిన పసన వెనుకనుంచి మొదటికివచ్చించిరి వెనుక శబ్దము విని మొదలుచెప్పిరి ఏ పసనలో యెన్నవ యత్నరమేదో ఎన్నవ పదమేదో సభ్యులు అడుగుటయే తడవుగజెప్పిరి ఇంతియగాక కోరిన పసనలకు ఒకదానికి ముందునుండి వజ్రయోగదానిక వెనుకనుండి పదులును దీసికొని భుజజటక్రములు చెప్పి సభ్యుల నానందపరచుట గావించిరి వేదమునందు ఇట్లు పరీక్షనిలచి మధ్య ద్రివిడ సంస్కృత ఆంధ్ర మహమ్మదీయ భాషలలో నలుగురు పృచ్ఛకులూ సంగీత పదములకు వ్యస్తాక్షరి గూడ చక్కగా జెప్పిరి శ్రీభువనాతిగారికి డెబ్బది నాలుగు సంవత్సరముల వయస్సు వార్ధకమువందుగూడ మ్రొక్క బోని జ్ఞాపకశక్తితో పరీక్షల యందు నిలిచివిజయమునంది లోకాసాధ్యమున నుండివేదప్రాంకి శ్రీమురు జూపుచు నీవహామభావులను వేద మూర్తియనుటకు సంశయములేదు ఈ గ్రామవాస్తవ్యులు ఈ భువనాతిగారిని రమారమి రు 60 లు ఒసంగి వర్హించిరి. ఈ తాలూకాలో నింక వజ్రయోగి తావుల సభలు జరిపి స్వగ్రామమునకు వెళ్లుదునని వారు వెలవిచ్చిరి

ఆంధ్ర శ్రీ మద్భాగవతము:-

ఇది వ్యాఖ్య లన్నిటియందున్న విషయము చెప్పి తెలియించు బడినది ఏ శ్లోకమున కేపస్యమో తెలియుటకు శ్లోకసంఖ్య గూడ జేర్చబడినది విశేషార్థము లుండుతావునక ఆంధ్ర సర్గము ప్రాయముగ నది ధారణమంత్రిగ్రంథము గొప్పదీక్షిగలదు		
మూడువాల్యములు	12-0-0	
శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము	5-0-0	
శ్రీ ఆంధ్రలలితోపాఖ్యానము	1-8-0	
హాలాస్యమాహాత్మ్యమునకబడు	0-12-0	
మధురాపురమాహాత్మ్యము	0-12-0	
విచిత్ర వాడుకాపట్టాభిషేకనాటకము	0-12-0	
పారిసవాజాతవాసము	0-12-0	

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, కడప.

రాజమండ్రి

(స్వకీయ విలేజురి)

మునిసిపల్ ఎన్నికలు

అక్టోబరు, 28-ఖాళీఅయిన ఉపనివాసములలో మూడు స్థానములు పోటీలేకనే పూర్తిచేయబడినవి. ముగిసిన రాజ్ కండుల వీరరాఘవస్వామిగారును, గ్రంథి సత్తిరాజుగారును, అల్లాడ సోమలింగం గారును పోటీలేకనే ఎన్నుకొనబడిరి తక్కిన ఏడుస్థానములకు నిన్న ఎన్నికలు జరిగినవి పెట్టెలు యారోజున తెరువబడినవి. నాల్గవవాగ్గునుండి ముగిసిన రాజ్ కండుల రామన్నగారు ఎన్నుకొనబడిరి. వీరికి 71 వచ్చెను ఈ స్థానమునకే పోటీ చేసిన ముగ్గురు వ్యక్తులు వ్యక్తి కామేశ్వరరావు బి. ఏ. బి. యల్. గార్ని 81 వోట్లువచ్చెను కేడల రామన్నగారు ఎన్నుకొనబడినట్లు సభ్యులకు చెరుమానుగారు ఎరుకపరచిరి ఐయివవార్డు నకు ముగ్గురు వ్యక్తులు వెంకటాచలం బి. ఏ. బి. యల్. గారును, మాదికెట్టి వీరవెంకయ్య గారును పోటీచేసిరి వెంకటాచలం గారికి 62 ఓట్లువచ్చెను వీరవెంకయ్యగారికి 58 వోట్లు వచ్చెను వెంకటాచలంగారు ఎన్నుకొనబడినట్లు చెరుమానుగారు సభ్యులకు ఎరుకపరచిరి ఆరవవార్డునకు ముగ్గురు వ్యక్తులు గుడి వేంకట కృష్ణారావు బి. ఏ. బి. యల్. గారును, గుజ్జా వీరభద్రస్వామి గారును పోటీచేసిరి కృష్ణారావుగారికి 68 వోట్లు వచ్చెను వీరభద్రస్వామిగారికి 55 వోట్లువచ్చెను కృష్ణారావు గారు ఎన్నుకొనబడినట్లు చెరుమానుగారు సభ్యులకు తెలియజేసిరి ఏడవవార్డునకు ముగ్గురు సోమిన కామేశ్వరరావు, బి. ఏ. బి. యల్. గారును, అప్పన సుబ్బారావుగారును పోటీచేసిరి. సుబ్బారావు గారికి 80 వోట్లువచ్చినవి కామేశ్వరరావుగారికి 45 వోట్లువచ్చినవి అప్పన సుబ్బారావు ఎన్నుకొనబడినట్లు చెరుమానుగారు ప్రకటించిరి తొమ్మిదవవార్డునకు ముగ్గురు బోడపాటి రామలింగం గారును, సరికెల్ల విశ్వేశ్వర ప్రసాద రావు గారును పోటీచేసిరి ప్రసాద రావుగారికి 90 వోట్లును, రామలింగంగారికి 66 వోట్లును వచ్చినవి సరికెల్ల విశ్వేశ్వర ప్రసాదరావుగారు ఎన్నుకొనబడినట్లు చెరుమానుగారు తెలియపరచిరి 18 వ వార్డు నకు ముగ్గురు బొగారావు బుచ్చిరాజుగారును, వోలేటి శేషగిరిరావుగారును పోటీచేసిరి బుచ్చిరాజుగారికి 111 వోట్లును, శేషగిరిరావు గారికి 69 వోట్లును వచ్చినవి బుచ్చిరాజుగారు ఎన్నుకొనబడినట్లు చెరుమానుగారు తెలియపరచిరి. 21 వ వార్డునకు ముగ్గురు వాసిరెడ్డి రామల గారును, పెండ్యం అప్పలస్వామి గారును పోటీచేసిరి రామలగారికి 92 వోట్లును, అప్పలస్వామి గారికి 60 వోట్లును వచ్చినవి ముగ్గురు వాసిరెడ్డి రామల గారు ఎన్నుకొనబడినట్లు చెరుమానుగారు తెలియజేసిరి ప్రస్తుత చెరుమానుగారు మ.రా.రా. సోమిన బాపయ్యగారును, ముత్తంగి నూర్యారావుగారును నామినేషను కాలితములు దాఖలుచేసినాడ వారి అభ్యర్థిత్వమును మానుకొనిరి.

తిరుత్తన

(స్వకీయ విలేజురి)

రైలుతంత్రుల తెంచుట

అక్టోబరు 27-తిరుత్తనమండి రేణిమంటపూర్ముగా బోవు రైలులైనులో తిరుత్తన రైలు స్టేషనునకు మూడు 1 1/2 మైలుదూరమునయుండు పంపిగప్పము (ధరణిరావుపురం) గ్రామమునకు గుండ్ల 23 కేంద్రాత్రి నాయుడు పంచముల కొండ రుచేరి ప్రోగ్రెస్సువంతులైన ముగ్గురు గ్రామీణులు కేయబడిన పైలు లంఘనము (తీగలను) ప్రెంచుచుండగా ఈదొంగతనము జరుగనీయక కాడూ (పెట్టెలు) కాయుట కని నియమింపబడిన స్థానిక పోలీసుజనాను గ్రంథిమిగల యరుకుదనముగ కని పెట్టియండి దొంగలపైబడి పట్టుకొనిరి. తెంపబడిన తంబితిగలతో యిద్దరు మాత్రమే వారికి పట్టుబడినందున మిగిలినవారు వారికొకటి చోరుల నీయూయ్యుల సహజైలునందుంచి కేసును పంపి యింకను పోలీసుగార ఆమాజీ టంకు న్నారు.

మోటారు బస్సులు

కుయూరియండు గల క్రీష్ణప్రహ్లాద్ మోటారు బస్సు స్టేషను నుండి యిక్కకు రిక్తుత్తి బోలెడ కలముల నడుపుచుండు ఎన్నోసార్లుగా, కరెయింబుగ్గుగూడ మోసముగ కొనియున్నాడు కనకమ్మ స్టేషనునందు తిరుత్తనకిగా, పల్లిపట్టమండి రామకృష్ణరాజుపేట పోలీసుపురములనుగాని దానిని నడపులాగు జెప్పచున్నారు.

తిరుపతి వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

చిరతానూరు తాయార్ల సన్నిధిలో ప్రవేశించిన పంచమునిపై కేసు.

అక్టోబరు 27 -యతిరాజుదాసు అను పంచముడు (పురుషోత్తమ మదరాసు) 18-10-25 లేదన తాయార్ల గుడిలో ప్రవేశించినట్లు 5 గురి సాక్షులను 19-10-25 లేదన విచారించిరి. నిన్నటి రోజున వాయిదా వేయబడియుండినది. దేవాలయం బ్రహ్మీగారగు మహాంతుగారిని కొన్ని రికార్డులతో హాజరుకావల సినదిగాను, దేవస్థానం పండితులగు మహామహాపాధ్యాయులగు, కపిస్థలం- దేశికాచార్యులును శాస్త్రపుస్తకములతో హాజరు కావలసినదిగా పోలీసువారు సమ్మతము తీసికొనియుండిరి నిన్నటి రోజు వాయిదా 26-10-25 లేదన ఘోష జెప్పిరి. సి. రుద్రప్రకాశగారియెదుట విచారణకు వచ్చెను మహాంతుగారు కొన్ని రికార్డులను తన గుమాస్తాగారిద్వారా పంపిరి మహాంతు గారి వక్త్రము, యం పరదాచార్యులుగారు, కోర్టుకు వచ్చియుండిరి. మేజిస్ట్రేటు కేసును పిలువగానే, ప్రాసిక్యూటరు ఇన్ ఛార్జ్ గారు 10 నిమిషములు వాయిదా కావలయును. మహాంతు గారికి చెప్పి పంపవలె ననిరి కొంతసేపటికి మహాంతుగారి వక్త్రముతో యోచించుకొని, ప్రాసిక్యూటరు ఇన్ ఛార్జ్ గారు, మహామహాపాధ్యాయులను సాక్షి మొదట విచారించుటగు కోర్టుకు చెప్పిరి. పండితులు కోర్టుకు వచ్చిరి. మామూలుప్రమాణము కాగానే, యాప్రకారం సాక్ష్య మిచ్చిరి

నేను సంస్కృతపండితుడను నాకు మహామహాపాధ్యాయ బిరుదమును గవర్నమెంటువారు రిచ్చినారు. నాకు అందు అనుగాను సంఖ్య 1-కి రు 100 గవర్నమెంటువారు యిసాం యిచ్చుచున్నారు. నేను తిరుపతిదేవస్థానం పండితుడను. ఈ హాజరా మహాంతువారు ఇచ్చినారు

ప్రశ్న -కాస్త్రంలో మలవాళ్లు గుడిలోకి పోవచ్చునని చెప్పుచున్నదా?

బదులు -గుడికి ప్రవేశిస్తే ప్రాయశ్చిత్తం సంప్రక్షాణ చేయవలసినది ఆగమశాస్త్రప్రకారం ప్రతిష్ఠ చేసిన గుడికి ప్రవేశిస్తే సంప్రక్షాణ చేయవలయును - అని యున్నది చిరతానూరు దేవస్థానం ఆగమశాస్త్రప్రకారం ప్రతిష్ఠ కాబడినది.

ప్రశ్న:- అంటే పోవుటవలన తప్పు కలదా? బదులు -పోవుటవలన తప్పు. అందుచేత సంప్రక్షాణ కేయవలసినది అని శాస్త్రంలో వున్నది.

ప్రశ్న - ఏశాస్త్రంలో? బదులు - పంచరాత్ర ఆగమమునకు చేరిన ఈశ్వర సంహితలో 18 వ అధ్యాయంలో 1౯8 వ శ్లోకం మొదలుకొని 160 వరకు. 152, 1౯8, 154 శ్లోకములనుతర్జుమాచేసి చెప్పిరి కోర్టువారిచే ప్రశ్నలు.

పాపంచేసినవాండ్లు పోతున్నారా? లేదా? చండాలులు అంటే ఎవరు?

ప్రాసిక్యూటరు ఇన్ ఛార్జ్ గారు చూచి కోర్టువారు ఎదిరి హిందువు. దేవస్థానం, హిందూదేవాలయము ఎదిరి తిరమణి ధరించి యున్నాడు ఏమి చెప్పెదరు?

ప్రాసిక్యూటరు ఇన్ ఛార్జ్ గారు యాతీరున చెప్పెను, ఎదిరి హిందువుగ నుండవచ్చును అయితే చండాలుడు, శాస్త్రములలో పోకూడవని యున్న దనిరి

కోర్టువారిచే ప్రశ్న -ఈశ్వరసంహితలో చండాలులు అంటే ఏమి చెప్పుచున్నది?

సాక్షిబదులు -ఆశౌచవర్ధిర్యుడై: అను శ్లోకమును 158 శ్లోకమును చెప్పిరి. ఆశౌచంకలిగిన మనుష్యులు మహాపాతకం చేసిన మనుష్యులు. చండాలులు ప్రసవించిన స్త్రీ, రజస్వల అయిన స్త్రీలు తాకకూడను.

ప్రశ్న:- మలవాడు అనేవాడు ఏజాతిలో చేరినవాడు?

మలవాళ్లు చండాలుల తెగలో వస్తారు.

ప్రశ్న:- మలవాడు చండాలుడు అనేదానికి "అమర కాకకుడు" ఏమి చెప్పియున్నాడు?

బదులు - చండాలుడు అంటే మలవాండ్లు అని అను ర నిఘంటువు చెప్పుచున్నది.

నేను 28 లేదా పైకేసు 2 ఘంటలకు పిలువబడినను. ఎదిరి కోర్టువారు ప్రాసిక్యూటర్ సాక్షులను క్రాస్ ఇంటర్వ్యూ చేసి

డిఫెన్సుసాక్షులు బున్నారా అని అడిగిరి. నేను ఒక్కడనే మదరాసునుంచి వచ్చితిని అని చెప్పెను

పిమ్మట కోర్టువారు కేపు తీర్పుచెప్పబడునని చెప్పిరి ప్రీయం ఏ వి రంగంబిట్టిగారు బందరునుంచి 12 ఘంటలబంకిలో దిగిరి శెట్టిగారు వెంటనే, మునసబుకోర్టునందుండిన ప్లీడ్ జ్యో చెప్పిరి వారిలోముఖ్యులు, మేముకూడను సిద్ధముగా నున్నాము పూర్వీకకాల్లునామా యివ్వలేదు ఇచ్చులాగుంటే సిద్ధముగావస్తాము అనిచెప్పిరి ఫీజుకూడ తీసుకొనక వాదించుటాన చెప్పిరి ఎదిరివకాల్లు 3 గురికి యిచ్చెను వారు వెంటనే ఒకమనువు (పిటిషన్) దాఖలు చేసిరి

ఎదిరికి కోర్టువ్యవహారములు తెలియవనియు, ప్రాసిక్యూటర్ పాక్షులను పిలిపించవలసినదనియు, పంచముడు గుడిలోనికి పోవచ్చుననుటకు అనుభవములు సిద్ధాంతములు వస్తారంటు గురించి "మహాత్మ్యగాంధీగారు జబర్దస్తి ఆశ్రమం, అహమ్మదాబాదు, స్వామిశ్రద్ధానందులవారు, ప్రకృతం మదరాసు, పండిత సిలకయశాస్త్రిలు, తిరువల్లూరు, క శేషచార్యులు, మదరాసు, వీరలకు డిఫెన్సుసాక్షులుగా విచారించవలసినదియు మనువు దాఖలు చేసిరి

యం వెంకటస్వామయ్య బి ఏ బి యర్, అల్లాడి పద్మాభయ్యగారు, బి ఏ, యం ఆర్ పరదాచార్య బి ఏ ప్లీడ్ గు ఎదిరితరపున మేమోదాఖలుచేసి వాదించిరి మేజిస్ట్రేటువారు రెపటిరోజున ప్రాసిక్యూటరు ఇన్ ఛార్జ్ గారు వస్తారు వారిని విచారించి కేపు తీర్పు చెప్పెదననిరి

ప్రశ్న -తమకు తెలిసి చండాలుడుగాని మలవాడుగాని గుడిలో వెలియున్నాడా?

బదులు -లేదు.

కోర్టువారు -ఎదిరినిచూచి, క్రాసుచేస్తావా సవాళ్ళు అడుగుతావా అని అడిగిరి

బదులు -నేను పోయింది లేదు

కోర్టువారు -నీవు యింక ఏమైన చెప్పేదిగావుంటే చెప్పు అని ఎదిరిని అడుగగా, మనువుచెప్పినదే అని బదులు చెప్పెను

నీవు పీసెట్ కోర్ట్ 295 నెక్స్టు ప్రకారము నేరముచేసిన వాడయినావు నీవు నేరస్థుడా కావా అని అడిగిరి నేనెట్లు నేరస్థుడగుననని ఎదిరి బదులుచెప్పెను కేసు మరల 29-10-25 లేదకి వాయిదావేరి

దీడక్లన్ మిల్లు స్టోర్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, బెజవాడ

రైసుమిల్లులకు కావలసిన యావత్తుసామానులు సరసమైన ధరలకు సప్లయచేయబడును ఎమి, సిమెంటు, సాబ్బు, వైరుక్లాత్తు, జల్లెడరేకులు, పాప్టింగులు, పైపులు, అన్నివైజాలు చెన్నపురి రెట్టప్రకారం బెజవాడలో డెలివరీ యివ్వబడును. ఒక ట్రయలరెక్టరు యిచ్చినవో మాసరసతియు సామానుల యొక్క న్యాయతయు తమరే గ్రహించగలరు

N. B ఆయిర్ ఇంజనులు, స్టీ ఇంజనులు, హార్లర్లు, వల్లరులు ఎగ్జెరా షీనరీకి మా చెన్నపురి కార్యాలయము 118 రు

ఆర్కీనియన్ స్క్రీలు, మద్రాసుకు గోరినాము.

త్వరపడుడి! కొద్దిపాటుమాత్రమే! త్వరపడుడి! ఆల్కార్యమును ఆంగ్రనాటక ప్రపంచమునాటకములు బుద్ధ కానంద ప్రభాతమే!

హృదయతంత్రుల జలింపకేయు కరుణరస ప్రవాహములే! ప్రేమస్వరూపిణీయేయం యశోధరఆత్మవిశ్వాసము, స్వాస్థ్యత్యాగము, క్షామ్యములు "

నవీనభావములు. ప్రేమలాపములు, వియోగ వ్యధ మనోహరము పొందిగీతములు. త్రివర్ణ చిత్రపటముతో

ప్రతి ౧ కి ౧-౦-౦, డజను ౧౦-౦-౦ లు కోటంరాజు సత్యనారాయణ,

2376 గాంధీపేట-గుంటూరు

అద్భుతములలో అద్భుతము 1740

ఏకస్థమై తామరయై నను తక్షణమే, అద్భుతముగా 24 గంటలలో గుణ

మగును అది గుడ్డలను పాడుచెయదు బౌద్ధము వాడుట కూడ చాల ముఖ్యము ఒకసారి వాడిచూచినవారు వరల ఎన్నటికిని దీనిని వలరు బుడ్డి 1 కి ధర 0-8-0 1

అమరావతి యేజన్సీ, పార్కుట్రువు, మద్రాసు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులైసరకులు (30-10-25)

ఇరుపదిగజముల "పిస్" ధరలు

కారికమ్మల్లులు—22 X 22 మంగిసమార్కు (ఎ) రు 10-6 (బి) రు 11-12-0 సరాసరిరకము రు 10-8

కారికమ్మల్లులు—22 X 22 వేరు రకములు (బి) రు 10-12, సరాసరిరకము రు 9-10.

తెలుపుముల్లులు—1708 రు 15-4, గ్లాస్ 9000 రు 15-8, ఎల్. ఎల్ 78 రు 10 14, ఇ సి 78 రు 11-8, 88-888 రు 15-14, బి. సి 78 రు 11-0, 7978 రు 11-0 2908 రు 9-10, 8978 రు 11-0. 880 రు 10-8

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పౌండ్ కట్టు) -టాక్రీ రు 7-14-0, చలువ రు 8-7, పచ్చరంగు రు 10-3, పడవ రు 9-4-0, కాళి రు 9-8, సవరను రు 9-4.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానుల కట్టు) -నక్షత్రము రు 18-0

60 నెంబరు సీమ (5 పౌండ్ కట్టు) -అడకతెర రు 19-1-0, నెమలి రు 18-14, "గేట్" రు 18-12, గొడ్డలి రు 11-8-0 గడిబండి రు 11-0-6, ఎద్దు గడియారము రు 11-0, సింహము వేటకాదు రు 11-1-0, పెనసలు రు 11-0-0

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) - భూగోళము రు 17-14, సీలంచేప రు 20-6-0

లోహములు

ఇనుము. -బెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర రు 28, రు 29.

ఇత్తడిరేకు -ఇంగ్లీషు రు 2౯7, జర్మను (డిబ్ మాన్) రు 252, రాగిరేకు - రు 281,

టిన్ రేకు - (90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి) రు 19-4-0

కలాయిపెంకురేకు -24 "గేట్" 6" 7" 8" రు 15-4, 9" రు 15-8, 10" రు 15-8

సిమెంట్ పిపాకు వెల -

నాక్స్ ఆవుచూర్లు - రు 10-8, "జెన్-చే" రు 10-12-0 రంగులు హౌడెన్ వైట్ పిపాధర

అలిజరైట్ -20% ఆవుచూర్లు - రు 72, 20% నాల్గు గుజ్జుములు రు 69,

"బైక్రోమేట్ పాటామ్" హౌడెన్ వైట్ ధర 83-0, చక్కెర

జావా సిద్ధము సరకుమాటలు 1-కి 27-2-0

వాయిదాధరలు - నవంబరు రు 26-4, డిసెంబరు రు 26-4,

వేరుసెనగనూనె

"గాసుగ" రు 117, "పెస్" రు 112, 111, ఆముదము

రు 105 (గ్రామధర) పదునుచేసిన తోలు రు 1 టికి

	మొదలు	వరకు
ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8½ రతులు) రు 0 15 8	రు 0 15 8	రు 0 15 9
" (తేక్) రు 1 2 0	రు 1 2 0	రు 1 2 6
" బెంగళూరు (8 మొదలు 8½) రు 0 15 6	రు 0 15 6	రు 1 0 0
" " (తేక్ నరకము) రు 1 2 6	రు 1 2 6	రు 1 2 9
" (మట్టాడ) రు 0 15 3	రు 0 15 3	రు 0 15 6
" (విజయనగరం 7½ 7½) రు 1 0 0	రు 1 0 0	రు 1 0 6
" (ఏలూరు 7 7½) రు 1 0 6	రు 1 0 6	రు 1 0 9
గేడతోలు రు 0 9 9	రు 0 9 9	రు 0 10 0
గేడమాడతోలు రు 1 0 0	రు 1 0 0	రు 1 1 0
ఆవుమాడతోలు రు 1 11 0	రు 1 11 0	రు 1 12 0

రత్న పురుష లేహ్యం

శుక్లవసుమను పోగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుతలేహ్యం ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లవస్తుమైనను పారదోలునని అనేకులు కొనియాడినారు మేముమువల్ల వచ్చినవస్తు, మూత్రరోగములకూడా తగ్గును. డబ్బీ రు 8-4-0

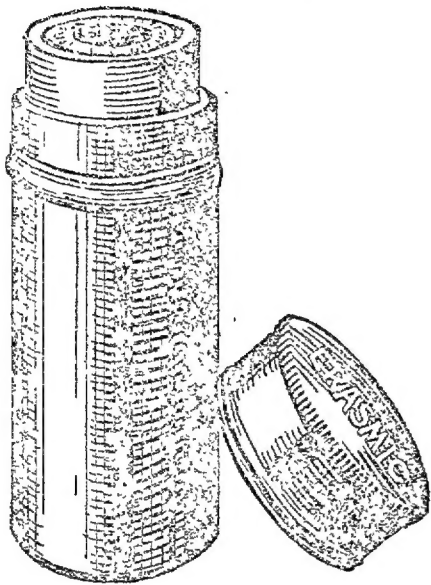
(క్రవ్యా ధి) 1963

అశ్వమునుబోగొట్టి అన్నమరుగునట్లు చేయుటయే గాక మంచుజర్రాగ్ని కలకత్తెయును. తుల్య 1 కి రు 1-0-0.

పట్నాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా (రాయవరం)

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

మీగడవలె నమృద్ధిగా నుండు
నురుగువలన సుఖముగా
క్షౌరము చేసుకొనుటకు వీలగును.

ముఖమును ఎండనీయదు.

1

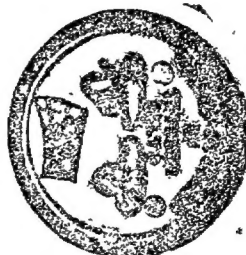
“ఎరాన్ మిక్”
వే వింగున్టిక్

ఎరాన్ మిక్ పర్ ఫ్యూమర్స్, లండన్, పారిస్.

అన్ని స్థానములందును దుకాణదారులయొద్దను దొరకును.

Powell's Extract of Golden

(4321) పవలుగారి అమోఘమైన గెనో

నెగరో గమునకు
అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర
పిండములయొక్క వాపు, శుక్లవర్ణము, బలహీనము, వీపులోనొప్పి
మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:—6 మోతాదులగెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే
ప్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కు
లన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును.
దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్ష్ణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-4-0.

దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-8-0.

మా దివ్యౌషధములను సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.

మా చిత్రవిచిత్రపు క్యాటలాగ్ నకై వ్రాయుడు.

ఈ క్షరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,

Manufacturing Chemists,
Lamington Road, BOMBAY

ప్రతాపక స్థారిమాత్రలు

మిక్కిలీపూటును సువాసనగలవి. తాం
బూలములోగాని విడిగా గాని 1-2 మాత్ర
లను పుచ్చుకొనిన మిక్కిలి రుచికరముగా
నుండుటయే గాక, అశ్మిరము, వాయువు,
జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా,
ప్లేగు మొదలగు వ్యాధులను ఖండించును.
పతి గృహముం దుండదగినది. 250 మాత్రల
సీ|| 0-4-0. డజన్ సీ|| 2-8-0 వి.పి. అ. 6.
పి. సి. వ. అందు కో,

351-5 ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి. (కొల్లూరుపల్లె)

మాన స్థాల్లా సి నీమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలసలభము! (పోస్తుభిర్బులుప్ర శ్లేకము) గుణాధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగెడి వైత్యకాకల
కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అశ్మిరము, అరుచి, అవులింతలు,
అగ్నిమాండ్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బుడయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
ప్రేగు, అస్థులు మొదలగు వానియందు గలిగెడి నొప్పలను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యముకును దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాలసోపస్థలను వెంటనే మాన్పును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మునకు చేరను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిమాచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్తు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

యునానీ శరీరారోగ్యసంజీవి

సర్వకాలములందు ఉపయోగింపదగిన లేహ్యము

ఇది రక్తమును శుద్ధిపరచును. క్రొత్త రక్తమును పుట్టించి
వనోయుల్లాసము గలిగించును. దాదాపున ఆకలిపుట్టించి
కాయోద్ధి చేయును. ఆశ్మిరపైత్తరొగములను, సర్వమేహము
లను, నెగ, సవాయి దుర్గణములు, రసవృద్ధి, పీర్లవృద్ధిమలన
కలుగు సర్వవ్యాధులను, త్వర, శ్వాస, క్షేమ, రోగములను,
పదివిధముల మూలశంకలు నశింపజేయును. మలాసాగా
కాలవిరోచకము చేయించును. స్త్రీల శ్వేతరక్త కుదుములు
ప్రభువుమరోగములను స్వబహిష్టురగుతులను అద్భుతమును.
మదుర్బును. ఇది మెదడు సమసరించుచుండు సర్వవ్యాధుల
నివారణజేసి జ్ఞాపకశక్తిని శ్రేష్ఠరోగములున్న బాగుజేయును.
ఈలేహ్యము వనమూలికలతో తయారుచేయబడినది. ఇందులో
రస విష గంధకాదులు వున్నట్లు దెలిపిన రుజువుపరిచేయెడల
రూ 500 లు బహుమతి యిచ్చబడును. అందరకు ఉపయోగపడు
నటుల తక్కువధరకు యిచ్చుచున్నాము. ఈలేహ్యము నేవని
చిన ప్రతివారును దీని గుణములు తెలిసికొనినవిమ్ముట 24 తుల
ముల బంగారము ఖరీదు చేయగల దని భృథముగా నమ్ముగలరు.
ప్రతిబడిపెల్లలకు మిక్కిలి ఆవశ్యమైనదని నమ్మువలయును. ఇది
వాడటవచ్చును ఏవిధమైన హానియుచేరు. 24 తులముల లేహ్యము
వెల ఖర్చులు సహా రూ 2.3-0.)

యం. అజిజుద్దీన్, పితాపురము, గోదావరిజిల్లా.